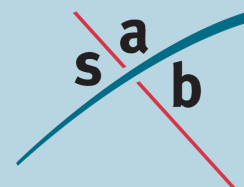

Bestemmingsplan

Duinen

Gemeente Katwijk

Datum: 14 maart 2013
Projectnummer: 100847.911
NL.IMRO.0537.bpKATduinen-VG01

Toelichting

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Situering en begrenzing	4
1.3	Te vervangen bestemmingsplannen	4
1.4	Relatie met Milieueffectrapportage	4
1.5	Leeswijzer	5
2	Beleidskader	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Rijksbeleid en Europese richtlijnen	6
2.3	Provinciaal beleid	13
2.4	Regionaal beleid, beleid Hoogheemraadschap van Rijnland	17
2.5	Gemeentelijk beleid	23
3	Huidige situatie	29
3.1	Ontstaansgeschiedenis	29
3.2	Ruimtelijke structuur	35
3.3	Functionele structuur	46
4	Planopzet	52
4.1	Inleiding	52
4.2	Beheer bestaande waarden	52
4.3	Uitgangspunten per functie	61
4.4	Ontwikkelingen in de omgeving	69
5	Milieu- en omgevingsaspecten	72
5.1	Milieu-aspecten	72
5.2	Omgevingsaspecten	80
6	Juridische planbeschrijving	96
6.1	Inleiding	96
6.2	Planvorm	96
6.3	Opbouw planregels	97

7	Uitvoerbaarheid en handhaving	102
7.1	Vooroverleg en inspraak	102
7.2	Zienswijzen	102
7.3	Economische uitvoerbaarheid	102
7.4	Handhaving	103
8	Procedure bestemmingsplan	105

Bijlagen

- Bijlage 1: Stedenbouwkundige studie Sportlaan Katwijk e.o., INBO, 2009
- Bijlage 2: Archeologisch bureauonderzoek Katwijk aan Zee Bestemmingsplangebieden Noord- en Zuidoorden, Arcadis, 2012
- Bijlage 3: Cultuursporen in het duin, Overland, 2010
- Bijlage 4: Berekening Groepsrisico, gemeente Katwijk, 2012
- Bijlage 5: Nota Zienswijzen, SAB/gemeente Katwijk, 2013

Separate bijlagen

- Bijlage 6: Milieu-effectrapportage, Arcadis, 2012
- Bijlage 7: Passende beoordeling, Arcadis 2012
- Bijlage 8: Advies commissie MER, 2012

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Katwijk is voornemens het bestemmingsplan “Landelijk Gebied” te herzien. De aanleiding hiertoe is gelegen in de verouderde status van dit bestemmingsplan en de verplichting om op 1 juli 2013 actuele bestemmingsplannen te hebben die digitaal uitwisselbaar en raadpleegbaar zijn. De actualisatie moet leiden tot een actuele opzet en systematiek voor het plangebied.

In 2010 is door de raad een Nota van Uitgangspunten ‘Zee, Strand en Duinen’ vastgesteld. In deze nota is een beschrijving opgenomen van de bestaande situatie en is ingegaan op de wettelijke belemmeringen en randvoorwaarden. Voorts zijn enkele ontwikkelingen met betrekking tot vernieuwing en mogelijke uitbreiding van het voorzieningsniveau beschreven en nader uitgewerkt met uitgangspunten voor een aantal ontwikkellocaties in het plangebied. De Nota is dan ook leidend geweest voor dit bestemmingsplan. De ontwikkelingen worden beschreven in dit bestemmingsplan en de haalbaarheid wordt aangetoond. De ontwikkelingen zijn overigens kleinschalig van aard. De overwegende doelstelling van het bestemmingsplan is, gelet hierop, consoliderend van aard: het bestemmingsplan voorziet het plangebied van een beheersgericht regime waarbij de bestaande waarden beschermd worden.

Voor de duinvilla's aan de Sportlaan heeft de gemeente een op kwaliteitsverbetering gerichte doelstelling geformuleerd¹. De verbetering moet ertoe leiden dat de architectonische en cultuurhistorische waarden van de wederopbouwvilla's in ere worden hersteld. Hiertoe is in dit bestemmingsplan een regeling opgenomen. Aangezien het gaat om toekomstige situaties waarbij sprake is van sloop- en nieuwbouw is ook hier sprake van een kleinschalige ontwikkeling. De in dit bestemmingsplan opgenomen regeling is planologisch haalbaar. Zie verder hoofdstuk 4.

Het plangebied zoals opgenomen in de Nota van Uitgangspunten is geknipt in twee afzonderlijke bestemmingsplannen, namelijk dit bestemmingsplan (“Duinen”) en het bestemmingsplan “Kustwerk Katwijk”. Laatstgenoemd bestemmingsplan voorziet in de aanleg van een nieuwe waterkering en ondergrondse parkeergarage en kent een zodanige eigen prioriteit en problematiek dat er voor gekozen is hier een separaat bestemmingsplan voor te maken.

¹ Stedenbouwkundige studie locatie Sportlaan Katwijk e.o., INBO, mei 2009

1.2 Situering en begrenzing

Het plangebied Duinen ligt in de directe omgeving van de kern Katwijk aan Zee (zie navolgende afbeelding). Het plangebied ligt in de directe omgeving van de kern Katwijk aan Zee. Op onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied globaal weergegeven (oranje). Voor een beschrijving van de huidige situatie van het plangebied wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

Globale ligging plangebied, bron: Google Earth

1.3 Te vervangen bestemmingsplannen

Het voorliggende bestemmingsplan vervangt zoals gezegd het thans geldende bestemmingsplan Landelijk Gebied 1977, voor zover vallend binnen dat plangebied. Een deel van Landelijk Gebied 1977 (grotendeels het agrarisch deel en het vliegveld Valkenburg) wordt in een ander bestemmingsplan vervat. Voor een deel wordt ook het bestemmingsplan Katwijk aan Zee (vastgesteld 26 augustus 1982) vervangen met dit plan. Het betreft een deel van de noordelijke strook strand langs de Boulevard en het hotel Savoy en een serie duinvilla's, appartementencomplex en tennisvereniging aan de Sportlaan.

1.4 Relatie met Milieueffectrapportage

Het maken van een Milieueffectrapportage (MER) als onderdeel van dit bestemmingsplan is om de volgende reden verplicht. Het plangebied ligt in en nabij een tweetal beschermde (ontwerp) Natura 2000-gebieden, namelijk de Coepelduynen ten noorden van het gebied en het gebied Meijndel en Berkheide ten zuiden van het

gebied. Uit onderzoek is gebleken dat significant negatieve effecten op deze gebieden als gevolg van de in dit bestemmingsplan vervatte activiteiten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Er is derhalve een passende beoordeling nodig om de effecten van de activiteiten op de instandhoudingsdoelstellingen van de gebieden grondig te onderzoeken. Plannen die op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn (zoals een bestemmingsplan) en waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, zijn MER plichtig. Het MER is bij dit bestemmingsplan als bijlage ter inzage gelegd. In de toelichting van dit bestemmingsplan is volstaan met een verkorte weergave van de belangrijkste conclusies uit het MER (zie paragraaf 5.1.2 en 5.2.1.1).

1.5 Leeswijzer

Het voorliggende bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) met bijbehorende planregels, vergezeld van een toelichting. De planregels en de verbeelding vormen de juridisch bindende elementen van het bestemmingsplan. De toelichting bestaat uit een planbeschrijving met de relevante onderzoeksresultaten.

De toelichting van dit bestemmingsplan is opgebouwd uit acht hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van het relevante beleidskader. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de bestaande situatie en de ontstaansgeschiedenis. De huidige waarden van het gebied komen in dit hoofdstuk aan bod. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de planopzet. De algemene visie op het plangebied leidt tot stedenbouwkundige uitgangspunten. Deze worden vervolgens vertaald in concrete keuzes voor de aanwezige functies. De keuzes die hierin zijn gemaakt, alsmede de verantwoording daarvan, komen in dit hoofdstuk aan bod.

De milieu- en omgevingsaspecten van het plan worden uiteengezet in hoofdstuk 5. Naast het beleid (hoofdstuk 2) wordt vanuit de verschillende van invloed zijnde haalbaarheidsaspecten waaronder milieuaspecten en ruimtelijke aspecten (water, archeologie, etc.) in dit hoofdstuk beschreven waarom voorliggend bestemmingsplan kan worden uitgevoerd.

In hoofdstuk 6 komt de juridische planbeschrijving aan de orde. Hierin staat beschreven hoe de aanwezige functies in het plangebied (alsmede de nieuwe functies zijn opgenomen/geregeld in het bestemmingsplan. Er wordt beschreven hoe de verbeelding en de planregels zijn opgebouwd en welke bestemmingen er in het plan voorkomen. Ook wordt in dit hoofdstuk aangegeven hoe de planregels moeten worden geïnterpreteerd en uitgelegd.

Hoofdstuk 7 gaat in op de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het plan. De resultaten van het zogenaamde vooroverleg met overheden en maatschappelijke instanties en van de inspraak worden als bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen. In het laatste hoofdstuk van dit bestemmingsplan, hoofdstuk 8, staat de bestemmingsplanprocedure.

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

Alvorens een bestemmingsplan te kunnen opstellen is het noodzakelijk te bekijken welke beleidslijnen zowel de gemeente als ook andere overheden uitgestippeld hebben.

Reikwijdte beleidskaders

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De Wro is geënt op twee belangrijke basisprincipes. Transparantie in beleid en in normstelling en verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het juiste niveau. De vereiste transparantie in ruimtelijk beleid verplicht het rijk, de provincie en de gemeente tot het vaststellen van een structuurvisie waarin de hoofdlijnen van het te voeren ruimtelijk beleid worden weergegeven. De vereiste transparantie in normstelling verplicht rijk en provincie om zoveel mogelijk pro-actief te sturen. Wat betreft de verantwoordelijkheidstoedeling en bevoegdheden zijn het rijk, de provincie en de gemeente voortaan verantwoordelijk voor hun eigen belangen. Er kan slechts sprake zijn van bemoeienis van provincie of rijk met de gemeente indien dat noodzakelijk is vanwege provinciaal, respectievelijk nationaal belang.

2.2 Rijksbeleid en Europese richtlijnen

2.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2011)

Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is nodig gebleken omdat de verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit gedateerd zijn door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. Deze Structuurvisie Infrastructuur en Milieu (SVIR) geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. De SVIR is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer vastgesteld en is op 13 maart 2012 in werking getreden.

De visie is vernieuwend in de zin dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden worden. De structuurvisie vervangt daarvoor de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak, de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB Tweede structuurschema Militaire terreinen, de Agenda Landschap, de Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. De Structuurvisie Nationaal Waterplan blijft in zijn huidige vorm als uitwerking van de SVIR bestaan.

In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn).

De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk "concurrerend, bereikbaar en leefbaar&veilig". Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk

aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. De drie hoofddoelstellingen en 13 nationale belangen zijn:

- 1 Concurrerend = Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - Nationaal belang 1: een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
 - Nationaal belang 2: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
 - Nationaal belang 3: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
 - Nationaal belang 4: Efficiënt gebruik van de ondergrond;
- 2 Bereikbaar = Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - Nationaal belang 5: Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor- en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
 - Nationaal belang 6: Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor- en vaarweg;
 - Nationaal belang 7: Het instandhouden van de hoofdnetwerken van weg, spoor- en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;
- 3 Leefbaar & veilig = Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn:
 - Nationaal belang 8: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
 - Nationaal belang 9: Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
 - Nationaal belang 10: Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
 - Nationaal belang 11: Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
 - Nationaal belang 12: Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;

De rijksverantwoordelijkheid voor het systeem van goede ruimtelijke ordening is zonder hoofddoelstelling, als afzonderlijk belang opgenomen:

- Nationaal belang 13: Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Voor alle nationale opgaven worden rijksinstrumenten ingezet, waarbij financiering slechts één van de instrumenten is. Ook decentrale overheden en marktpartijen dragen bij aan de realisatie van nationale opgaven.

De volgende nationale belangen zijn relevant.

Nationaal belang 9 – Ruimte voor waterveiligheid, duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling.

Het Rijk beschermt de primaire waterkeringen en het kustfundament. Het beleid om de hoogte van het kustfundament te laten meegroeien met de zeespiegelstijging wordt

doorgezet (kustsuppleties). Waar verantwoord wordt binnen het hoofdwatersysteem ruimte voor andere functies geboden. In het Deltaprogramma deelprogramma Nieuwbouw en herstructurering worden afspraken gemaakt over de wijze waarop bij stedelijke (her)ontwikkelingen efficiënt en (kosten)effectief rekening gehouden kan worden met (het beperken van de gevolgen van) overstromingen, extreme neerslag, watertekort en periodes van hitte en droogte. In 2014 neemt het Rijk een Deltabeslissing over een nationaal beleidskader voor de (her)ontwikkeling van bebouwd gebied.

Hoofdstuk 4.8 Noordzee en kust

Voor de Noordzee spelen de volgende ruimtelijke nationale opgaven (o.a.):

- Handhaving van het vrije zicht op de horizon tot 12 mijl uit de kust, door het opleggen van ruimtelijke restricties op ontwikkelingen binnen 1 km van de kust die beperkend zijn voor het zicht tot 12 mijl uit de kust;
- Bescherming van archeologische waarden (verdrongen nederzettingen, scheepswrakken en andere).

Onder de kust wordt verstaan: ondiepe zee, strand, duinen/zeedijken en de strook landwaarts met een functionele relatie met de kust. De belangrijkste opgave is duurzame handhaving van de veiligheid van het achterland. Uitgangspunt is om zoveel mogelijk gebruik te maken van de natuurlijke dynamiek van het zandige kustsysteem (zandbewegingen door golven, stroom en wind). Daarom wordt het kustfundament ruimtelijk beschermd met een 'ja, mits, nee, tenzij' regime dat is vastgesteld in het Nationaal Waterplan (2009) en de Beleidslijn voor de kust (2007). De kustveiligheid wordt geborgd in combinatie met behoud en ontwikkeling van functies in de kust (zoals ecologie, recreatie, beroepsvisserij, zeehavens en zeescheepvaart), zolang deze functies de waterveiligheid niet in gevaar brengen. Het onderdeel kust uit het Deltaprogramma richt zich op het formuleren van een strategie voor de lange termijn veiligheid van de kust in samenhang met andere ontwikkelingsmogelijkheden.

Het Rijksbeleid voor de kust is in 2009 al uitgewerkt in het Nationaal Waterplan, de Structuurvisie verwijst daar (gedeeltelijk) naar m.b.t. het bouwbeleid in kustplaatsen.

2.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 2009-2011)

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Ten aanzien daarvan is een borging door middel van normstelling, gebaseerd op de Wro, gewenst. Die uitspraken onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en de gemeenten wordt gevraagd

om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, d.w.z. door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen.

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (de artikelen worden later aan het Barro toegevoegd) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Voor één onderwerp geregeld in dit besluit, voorziet het besluit niet in de (definitieve) begrenzing. Dit betreft de EHS. Ten aanzien van deze begrenzing is bepaald dat de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Huidige Status

Een deel van het Barro is gebaseerd op eerdere pkb's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen kunnen na vaststelling van de structuurvisie de procedure volgen en vervolgens in werking treden.

Het betreft de volgende onderdelen:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie, en;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

De regels betreffende de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde kunnen overigens pas in werking treden, zodra de hiervoor bedoelde Spoedwet Wro in werking treedt (afhankelijk van de parlementaire behandeling).

Op 28 augustus 2012 is het besluit aangevuld met voorschriften voor de andere beleidskaders uit de SVIR, het Nationaal Waterplan en het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen:

- Rijksvaarwegen;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Ecologische hoofdstructuur;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament, en
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

In het Barro wordt onder andere het beleidsonderwerp kust(fundament) geregeld. Om Nederland te beschermen tegen de zee is een duurzaam kustfundament nodig. Dit kustfundament moet verdere ruimte bieden voor de versterking van de zeewering met behoud van de natuurlijke waarden. Het Rijk wijst in het Barro de grenzen van het kustfundament aan. De landwaartse begrenzing wordt door de provincies Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland bij verordening nader vastgesteld.

Voor gronden, behorende tot de primaire waterkering geldt het 'ja-mits-principe' als specifiek bouwbeleid: ruimtelijke ontwikkelingen zijn toegestaan, mits geen significante belemmering kan ontstaan voor de instandhouding of versterking van het

zandige deel van het kustfundament of de primaire waterkering. Hierbij wordt de stijging van de zeespiegel meegenomen. Buiten het bestaande gebouwde gebied geldt het 'nee-tenzij-principe', waarbij nieuwe bebouwing in principe niet mogelijk is. Uitzonderingen hierop is onder meer seizoensgebonden bebouwing van zwaarwegend maatschappelijk belang. Ook nieuwe bebouwing die, eventueel in combinatie met andere activiteiten, bijdraagt aan een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de kust is toegestaan, indien dit in de toelichting bij het bestemmingsplan is gemotiveerd.

In het Barro zijn regels opgenomen die van belang zijn voor het onderhavige plangebied. Het gaat daarbij om regels ten aanzien van de kust. Het plangebied is gelegen binnen het gebied dat is aanwezen als kustfundament. In de regels is het volgende opgenomen:

1. een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden waarop een primaire waterkering is gelegen of die de functie van primaire waterkering hebben, geeft aan die gronden de hoofdbestemming primaire waterkering;
2. bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan dat een wijziging inhoudt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, wordt in de toelichting op het bestemmingsplan ten aanzien van die wijziging verantwoord op welke wijze rekening is gehouden met de kernkwaliteit van de kust en de overige gebiedskwaliteiten. Als landschappelijke kernkwaliteit van de kust wordt aangemerkt het uitzicht op de vrije horizon vanaf de gemiddelde hoogwaterlijn met de blik op zee;
3. ter zake van gronden behorend tot een watersysteem kan een bestemmingsplan worden vastgesteld dat een wijziging inhoudt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mits hierdoor geen significante belemmering kan ontstaan voor de instandhouding of versterking van het zandige deel van het kustfundament en het onderhoud, de veiligheid of mogelijkheden voor versterking van de primaire waterkering, mede met het oog op stijging van de zeespiegel;
4. een bestemmingsplan ter zake van gronden die zijn gelegen in het kustfundament buiten het bestaand bebouwd gebied bevat geen bestemmingen of regels omtrent het gebruik van de grond, die ten opzichte van het daaraan voorafgaande geldende bestemmingsplan een wijziging inhouden die nieuwe bebouwing mogelijk maakt. Dit is niet van toepassing op bouwwerken ten behoeve van tijdelijke of seizoensgebonden activiteiten.

Voorts is relevant de aanwijzing van Berkheide en Coepelduynen tot EHS. Zie voor de consequenties paragraaf 5.2.1.

- 2.2.3 Kabinetsstandpunt Anders omgaan met water, waterbeleid in de 21e eeuw (2000)
Het kabinetsstandpunt Anders omgaan met water is grotendeels gebaseerd op het Advies van de Commissie Waterbeheer 21e eeuw (WB21) en beschrijft de nieuwe aanpak van het waterbeheer, met name in thema's als veiligheid en wateroverlast. Belangrijk is het anticiperen op klimaatveranderingen in plaats van reageren en het voorkomen van afwenteling van knelpunten door toepassing van de drietrapsstrategie eerst vasthouden, dan bergen en dan pas aan en-/ of afvoeren van water. Bij het creëren van meer ruimte voor water is combineren met andere functies gewenst en moet zoveel mogelijk worden aangesloten bij ruimtelijke ontwikkelingen.

2.2.4 Nationaal Bestuursakkoord Water (2003)

In dit akkoord tussen kabinet, provincies, waterschappen en gemeenten zijn taakstellende afspraken gemaakt over doelen en maatregelen die nodig zijn om de waterhuishouding in 2015 op orde te hebben en te houden. Hierbij wordt rekening gehouden met klimaatsverandering, bodemdaling, zeespiegelstijging en verstedelijking, inclusief de financiële dekking. Water moet weer de ruimte krijgen en is medesturend voor het ruimtelijk beleid. Als een van de eerste stappen is afgesproken dat de waterschappen in beeld brengen hoeveel waterberging er nodig is om aan de zogenaamde werknormen te kunnen voldoen.

2.2.5 Nationaal Waterplan 2009-2015 (2009)

Het eerste Nationaal Waterplan (2010) is opgesteld voor de planperiode 2009- 2015 en is een structuurvisie op basis van de Waterwet en de Wet ruimtelijke ordening. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota waterhuishouding. In het Nationaal Waterplan is vastgelegd dat het Rijk in de Barro een bepaling wil opnemen voor gemeenten om de beschermingszones van primaire waterkeringen vast te leggen in bestemmingsplannen. Ook voor het kustfundament is gekozen voor de bescherming via het waterstaatkundige spoor in het kader van de Waterwet en de ruimtelijke bescherming in het Barro (zie verder paragraaf 2.2.2).

Het Waterplan beoogt een versterking van de relatie tussen water(beheer) en ruimtelijke ontwikkeling. Om een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te bereiken, moet water bepalender dan voorheen zijn bij de besluitvorming over grote opgaven op het terrein van verstedelijking, bedrijvigheid en industrie, landbouw, natuur, landschap en recreatie. De mate waarin water bepalend is bij ruimtelijke ontwikkelingen hangt af van de aard, omvang en urgentie van de wateropgave in relatie tot andere opgaven, aanwezige functies en bodemgesteldheid, en andere kenmerken in dat gebied.

Wateroverlast en watertekort

Het rijk wil de werking van de watertoets versterken en verbreden en zal het effect daarvan in 2011 evalueren. Aan de provincies en gemeenten vraagt het rijk om bij het opstellen van structuurvisies de waterbeheerders in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken door een wateradvies te vragen en een waterparagraaf op te stellen.

Waterveiligheid

Het kabinet zet het waterveiligheidsbeleid voort, maar ziet aanleiding dit beleid te actualiseren op basis van nieuwe kennis en inzichten. Doel van het waterveiligheidsbeleid is te komen tot duurzame beheersing van overstromingsrisico's op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau. Het waterveiligheidsbeleid richt zich op overstromingsrisicobeheer, met als belangrijkste opgave verstandig omgaan met onzekerheden.

Het kabinet kiest op basis van een risicobenadering voor een duurzame aanpak, door in te zetten op 'meerslagveiligheid'. Beoogd wordt het beleid te richten op bescherming tegen het water én beperking van maatschappelijke ontwrichting bij een onverhoopte calamiteit. Meerlaagsveiligheid wordt opgebouwd in drie lagen:

1. preventie als primaire pijler van beleid, dat wil zeggen de bescherming tegen overstromingen;

2. duurzame ruimtelijke planning, dat wil zeggen het beperken van de gevolgen van een overstroming door bij locatiekeuze en bij de inrichting van een gebied rekening te houden met een mogelijke overstroming;
3. rampenbeheersing, dat wil zeggen het op orde krijgen en houden van de rampenbestrijding.

Preventie betekent langs de kust het in stand houden van een krachtige kustverdediging met zandsuppleties en – waar nodig dijk- of duinversterkingen. Om waterkeringen in de toekomst te kunnen versterken, is het kabinet van mening dat er ruimte open gehouden moet worden langs de waterkeringen in de vorm van beschermingszones, zoals vastgelegd in de legger van waterschappen. Het is de taak van de waterbeheerder om deze ruimtebehoefte in beeld te brengen. Het is gewenst dat de gemeenten – in het kader van transparantie van de overheid – deze ruimtevraag in goed overleg met de waterbeheerder afwegen en vertalen in bestemmingsplannen.

Op basis van de analyse van overstromingsrisico's zullen voor de meest kwetsbare gebieden voorwaarden gesteld worden aan de bouw en bescherming van nieuwe vitale functies en kwetsbare objecten. Het rijk neemt het initiatief om hiervoor een AMvB op te stellen. Deze AMvB zal direct doorwerken naar ruimtelijke plannen van gemeenten en provincies. Aan de hand hiervan zal besloten worden of aanvullend op vitale en kwetsbare objecten meer generieke voorwaarden aan de ruimtelijke ontwikkelingen (ontwerp, inrichting en beheer) in binnendijks gebied gesteld moeten worden.

Buitendijkse gebieden

Binnen het beleid wordt onderscheid gemaakt tussen binnendijkse en buitendijkse gebieden. De gronden achter een primaire waterkering worden het 'achterland' genoemd of 'binnendijks'. De gronden die niet beschermd worden door een primaire waterkering zijn 'buitendijkse gebieden'. Het betreft onder meer de afslagzone langs de kust. In tegenstelling tot het binnendijkse gebied gelden voor buitendijkse gebieden geen wettelijke normen voor de bescherming tegen water. Het huidige uitgangspunt is dat bewoners en gebruikers zelf verantwoordelijk zijn voor het treffen van gevolgenbeperkende maatregelen en het risico voor de schade door water zelf dragen. Bij buitendijkse functies geldt voor de gebruiker een eigen verantwoordelijkheid voor gevolgenbeperkende maatregelen en een eigen risico voor schade door water. Voor een veilig gebruik van de buitendijkse gebieden is het van belang dat de bewoners en andere gebruikers van deze gebieden een goed besef van de risico's hebben en afdoende kunnen anticiperen en reageren.

Ruimtelijke aspecten kustzone

De beschermingszones voor 200 jaar zeespiegelstijging blijven gehandhaafd. De grenzen van het kustfundament, zoals aangegeven op structuurvisiekaart 16 Kustfundament, zijn inclusief deze beschermingszones in het kader van de AMvB Ruimte vastgelegd. De grenzen van bestaand bebouwd gebied hebben betrekking op het 'ja mits - nee tenzij' beleid van de Beleidslijn kust.

- 2.2.6 De Beleidslijn kust (2007)
De Beleidslijn kust geeft een handreiking voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De benadering van de Beleidslijn is 'ja mits' in bestaand bebouwd gebied en 'nee tenzij' in onbebouwd gebied. 'Ja mits' houdt in dat ruimtelijke ontwikkelingen getoetst worden aan de veiligheid van de kust op lange termijn, de ontwikkeling van de zandige kust, de vrije horizon en aan andere wettelijke kaders, hoofdzakelijk natuurwetgeving. 'Nee tenzij' houdt in dat het bevoegd gezag medewerking kan verlenen aan bepaalde ingrepen, zoals tijdelijke activiteiten en voorzieningen van openbaar belang. Deze worden vervolgens aan dezelfde kaders getoetst.
- 2.2.7 Modernisering Monumentenwet (MoMo)/Wijziging Bro
Per 1 januari 2012 trad de wijziging van het Bro in werking die een verplichting inhoudt om in de toelichting van het bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.
- 2.2.8 Conclusie Rijksbeleid
Dit bestemmingsplan biedt een planologisch- juridisch regime waarmee de aanwezige (natuur) waarden worden beschermd. Tevens is de regeling in dit bestemmingsplan afgestemd op de regelgeving voor waterkeringen. Zoals aangegeven in hoofdstuk 1 wordt aangrenzend aan het plangebied aan de kust een nieuwe waterkering met ondergrondse parkeergarage gerealiseerd. Katwijk zal daardoor binnendijs komen te liggen en gaat voldoen aan de overstromingsnormen. Hiermee worden rijksdoelstellingen op het gebied van veiligheid tegen overstromingen gerealiseerd. De ontwikkelingen die vervat zijn in dit bestemmingsplan werpen geen belemmering op en zijn afgestemd op de ontwikkelingen aan de kust.

2.3 Provinciaal beleid

- 2.3.1 Provinciale Structuurvisie (2010)
Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op 2 juli 2010 de Provinciale Structuurvisie vastgesteld. De provincie heeft ervoor gekozen één integrale ruimtelijke structuurvisie voor haar hele grondgebied op te stellen. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) verplicht de provincie een structuurvisie te maken, die de hoofdlijnen van ruimtelijke ontwikkeling weergeeft en de provinciale belangen vermeldt. Deze belangen vormen de provinciale inzet in de ruimtelijke ontwikkeling van Zuid-Holland voor de komende tien jaar.

De Provinciale Structuurvisie bevat de ambities van provinciaal belang voor de periode tot 2020 met een doorkijk naar 2040. De kern van de Provinciale Structuurvisie 'Visie op Zuid-Holland' is het versterken van samenhang, herkenbaarheid en diversiteit binnen Zuid-Holland. Dit draagt bij aan een goede kwaliteit van leven en een sterke economische concurrentiepositie. Duurzame ontwikkeling en klimaatbestendigheid zijn belangrijke pijlers. Dit wil de provincie bereiken door middel van realisering van een samenhangend stedelijk en landschappelijk netwerk. Goede bereikbaarheid, een divers aanbod van woon- en werkmilieus in een aantrekkelijk landschap met ruimte voor water, landbouw en natuur, zijn daarin kenmerkende kwaliteiten.

In de Provinciale Structuurvisie wordt in het hoofdstuk duurzaam en klimaatbestendige deltaprovincie aandacht geschonken aan het belang van het verbeteren van de waterveiligheid. Tot het verbeteren van de waterveiligheid behoren de volgende onderdelen:

- primaire waterkeringen langs de kust en langs de rivieren versterken, met behoud van de ruimtelijke kwaliteit;
- regionale keringen versterken, met behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
- mogelijkheden creëren voor ruimtelijke ontwikkelingen in buitendijkse gebieden met behoud van veiligheid tegen overstromingen; en
- mogelijkheden creëren voor ruimtelijke ontwikkelingen in kwetsbare binnendijkse gebieden met behoud van veiligheid tegen overstromingen.

Voor de kustveiligheid is het belangrijk om het kustfundament te handhaven en aan het kustfundament geen zand te onttrekken. In het gedeelte van het kustfundament dat binnen stads- en dorpsgebied ligt, mag uitbreiding van stedelijke functies of infrastructuur geen nadelige gevolgen hebben voor de waterstaatkundige veiligheid.

Culturele, recreatieve en toeristische voorzieningen

Versterking van dit karakteristieke profiel is van belang voor zowel de aantrekkelijkheid en het vestigingsklimaat van de steden in het stedelijk netwerk als voor de gehele provincie. Toeristische voorzieningen en attracties van nationaal of internationaal niveau met een meer specifiek karakter zijn aangeduid als toeristisch centrum. Het betreft een aantal belangrijke badplaatsen en attracties langs de kust, zoals Scheveningen, Noordwijk, Katwijk en Hoek van Holland, evenals de Brouwersdam op Goeree-Overflakkee. Deze badplaatsen kunnen zich, ieder op hun eigen wijze, verder ontwikkelen tot toeristische attracties van Europese allure. Daarnaast zijn de internationaal bekende toeristische trekpleisters zoals Keukenhof en werelderfgoed Kinderdijk aangeduid als toeristisch centrum. Verdere toeristische ontwikkeling is mogelijk met inachtneming van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden.

De kust en de duinen bieden grote kansen voor verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme. De uiteenlopende kwaliteiten vragen om een gedifferentieerde benadering. De toeristische centra (Scheveningen, Noordwijk, Katwijk, Hoek van Holland en Brouwersdam) hebben potenties voor toeristische ontwikkeling, gericht op de internationale markt. De overige badplaatsen hebben een meer regionale functie.

Het gestelde ten aanzien van het verbeteren van culturele, recreatieve en toeristische voorzieningen is van toepassing op het onderhavige bestemmingsplan.

Actualisatie

De structuurvisie en de verordening worden jaarlijks geactualiseerd op basis van verzoeken van gemeenten en regio's en in verband met maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen. In de Actualisering 2012 blijven de hoofdlijnen, hoofdpogaven en provinciale belangen van het ruimtelijk beleid ongewijzigd. Naar verwachting zal de Actualisering 2012 begin 2013 door Provinciale Staten worden vastgesteld.

De belangrijkste wijzigingen betreffen de volgende onderwerpen:

- ruimtelijke vertaling Beleidsvisie Groen;
- detailhandel;
- behoefteramingen bedrijventerreinen;
- locatiebeleid windenergie;
- watergebonden bedrijvigheid;
- provinciale vaarwegen;
- buitendijks bouwen;
- toegankelijkheid nieuwe landgoederen;
- invloedsgebieden StedenbaanPlus;
- bescherming veenweidegebieden;
- bescherming graslanden Bollenstreek;
- archeologie;
- bescherming Limes;
- bescherming Nieuwe Hollandse Waterlinie.

2.3.2 Provinciaal Waterplan (2009)

Het Waterplan 2010-2015 (ingangdatum 1 januari 2010) vervangt de eerdere beleidsplannen voor (grond)water. Het plan staat in nauw verband met de provinciale structuurvisie. Daarin staat wat er met de ruimte in Zuid-Holland gaat gebeuren en waar. In het Provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015 staat uitgebreid beschreven hoe de provincie, samen met waterschappen en andere partners, een duurzame en klimaatbestendige delta zal realiseren en behouden, waar het veilig en aangenaam wonen, werken en recreëren is. In het plan zijn de opgaven van de Europese Kaderrichtlijn Water, het Nationaal Bestuursakkoord Water en het Nationaal Waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Zuid-Holland. Het Waterplan heeft vier hoofdopgaven:

1. waarborgen waterveiligheid;
2. zorgen voor mooi en schoon water;
3. ontwikkelen duurzame zoetwatervoorziening;
4. realiseren robuust en veerkrachtig watersysteem.

De provincie regisseert kustversterking als onderdeel van integrale gebiedsontwikkeling in de kustzone. Zij zorgt voor een gecoördineerde procedure voor de versterkingen van keringen en keurt versterkingsplannen goed. Waterschappen zijn initiatiefnemer bij de versterking van de zwakke schakels. Het Rijk financiert de versterkingen. De provincie verwacht, op basis van de provinciale Verordening Ruimte, van gemeenten dat zij voldoende ruimte reserveren om in de toekomst de primaire keringen langs de kust op orde te houden. Waterschappen leggen dit vast in keur en legger.

2.3.3 Provinciale Verordening (2010)

In de Provinciale Verordening Ruimte zijn regels gesteld over de inhoud van bestemmingsplannen en de inhoud van de toelichting van bestemmingsplannen. De in deze verordening genoemde en uitgewerkte onderwerpen zijn limitatief, te weten: bebouwingscontouren, ontheffing van de bebouwingscontour, agrarische bedrijven, Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Nationale landschappen, kantoren, bedrijventerreinen, detailhandel, primaire en regionale waterkeringen, groepsrisico

externe veiligheid en ruimtelijke doorwerking, vervoer van gevaarlijke stoffen, luchthavens en helikopterlandingsplaatsen, molenbiotoop en landgoederenbiotoop.

Het gestelde ten aanzien van het onderwerp bebouwingscontour in de Provinciale Verordening Ruimte is op het onderhavige bestemmingsplan van toepassing. Het plangebied valt met uitzondering van het Sportlaangebied buiten de bebouwingscontour. In de verordening is bepaald dat bestemmingsplannen voor gronden buiten de bebouwingscontouren bestemmingen uit die nieuwvestiging of uitbreiding van stedelijke functies, intensieve recreatieve functies of bebouwing voor extensieve recreatieve functies mogelijk maken uitsluiten.

Een uitzondering wordt gemaakt voor:

- kleinschalige bebouwing voor recreatie

Nieuwe kleinschalige bebouwing, uitgezonderd recreatiewoningen, passend bij en ondersteunend aan de recreatieve functie van het gebied. Bijvoorbeeld een restaurant, een café, een bed & breakfast, een manege, een centrum voor natuureducatie, een golfclubgebouw of voorzieningen bij een camping.

Dit bestemmingsplan voorziet in enige uitbreidingsmogelijkheden bij twee recreatieterreinen, het theehuis en de aanwezige manege.

- noodzakelijke bebouwing

Nieuwe bebouwing en de daarbij behorende voorzieningen voor natuurbeheer, waterbeheer, veiligheid, hulpdiensten, de levering van gas, water of elektriciteit. Daarbij moet voor het oprichten van nieuwe bebouwing voor hulpdiensten (zoals brandweerkazernes en ambulanceposten) worden aangetoond dat er geen goede alternatieve locatie beschikbaar is binnen de bebouwingscontour.

Verder is in de verordening bepaald, dat nieuwe bedrijfswoningen bij niet-agrarische bedrijven, agrarisch aanverwante bedrijven en niet-volwaardige agrarische bedrijven worden uitgesloten.

Dit bestemmingsplan voorziet in enige uitbreidingsmogelijkheden op het terrein van waterwinbedrijf Dunea. Deze zijn nodig in het kader van waterbeheer, waterwinning en zuivering en zijn gebonden aan de huidige locatie in de duinen. Er is dus geen alternatieve locatie voor binnen de bebouwingscontour.

Conclusie t.a.v. verordening

De ontwikkeling is gelet op bovenstaande in overeenstemming met de provinciale verordening (op dit moment wordt een actualisatie van de Verordening voorbereid. Voor zover nu bekend, heeft deze actualisatie geen gevolgen voor het bestemmingsplan).

2.3.4 Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland

In de PMV heeft de provincie extra regels opgenomen voor specifieke problemen in de provincie. Een van de onderwerpen die bij alle provincies in de PMV staat is het afvalstoffenbeleid en de milieubeschermingsgebieden voor stilte en voor grondwater. Door de toepassing van de Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland (PMV) wordt in diverse gebieden het grondwater beschermd tegen verontreinigingen. Daarmee wordt bereikt dat nu en in de toekomst grondwater kan worden gebruikt voor drinkwater. Om dat mogelijk te maken bevat de PMV een aantal verbodsbepalingen. Uiteenlopende

activiteiten mogen alleen plaatsvinden, indien Gedeputeerde Staten daarvoor toestemming geeft in de vorm van een ontheffing.

De milieubeschermingsgebieden voor grondwater zijn ingedeeld in drie categorieën van bescherming met elk een eigen beschermingsniveau. Deze gebieden zijn aangewezen door Gedeputeerde Staten en worden in bijlage van de PMV benoemd.

De drie verschillende beschermingszones voor grondwater zijn:

- Waterwingebied
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Boringsvrije zone.

De waterwingebieden zijn de meest kwetsbare zones van de beschermingsgebieden. In deze zone is het beschermingsregime dan ook het strengst. Binnen Waterwingebieden dient elk risico van verontreiniging te worden voorkomen; in deze gebieden zijn dan ook in principe alleen activiteiten toegestaan in het kader van de grondwaterwinning zelf. Indien men toch activiteiten in dit soort gebieden wil uitvoeren kan ontheffing verleend worden. De provincie is in deze gebieden zeer terughoudend in het toestaan van nieuwe activiteiten in een waterwingebied, dit noemen wij ook wel het 'stand still principe'.

Het grondwaterbeschermingsgebied is de zone rondom het waterwingebied, dit is een bufferzone die is ingesteld om het grondwater in het waterwingebied te beschermen. Voor deze zone zijn er minder verboden dan in het waterwingebied, de verboden die er nu nog zijn staan uitgeschreven in bepaling 3 van bijlage 10 B van de PMV.

In de meeste gevallen ligt er rondom het grondwaterbeschermingsgebied nog een beschermingsgebied, dit is de boringsvrije zone. In deze zone zijn alleen het hebben van boorputten en het graven dieper dan 2,5 meter nog verboden. Voor de artikelen in bepaling 3 en 4 van de PMV zijn voor een aantal activiteiten algemene voorschriften opgesteld, dit geeft meer zekerheid aan inwoners van Zuid-Holland en het voorkomt dat er onnodig veel ontheffingen gemaakt moeten gaan worden. Dit betekent dat de activiteit die uitgevoerd wordt, gemeld wordt aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland waarna de aanvrager een bevestiging ontvangt met de algemene voorschriften.

In het plangebied is een waterwingebied aanwezig. Dit gebied is voorzien van een gebiedsaanduiding met een bijbehorende beschermende regeling.

2.3.5 Conclusie provinciaal beleid

Dit bestemmingsplan beantwoordt aan geformuleerde doelstellingen, stimuleert het toerisme en geeft een beschermend karakter aan de duinen. Zie voor details hoofdstuk 4. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met provinciaal beleid.

2.4 Regionaal beleid, beleid Hoogheemraadschap van Rijnland

2.4.1 Waterbeheerplan 2010-2015 (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2006)

Op 1 maart 2006 heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland (HHR) het Waterbeheerplan WBP3 2006-2009 vastgesteld. In dit plan geeft HHR aan wat haar ambities voor de komende planperiode zijn en welke maatregelen in het watersysteem worden getroffen. De ambities en maatregelen richten zich op het waarborgen van de veiligheid, het verder verbeteren van het beheer en de inrichting van het

waterhuishoudkundig systeem en het verbeteren van de waterkwaliteit. De verandering van het klimaat leidt naar verwachting tot meer lokale en hevige regenbuien, perioden van langdurige droogte en zeespiegelstijging. De maatregelen in het WBP3 2006-2009 bereiden het beheergebied de komende jaren voor op deze ontwikkelingen.

Op 9 november 2009 heeft de Verenigde Vergadering van HHR het WBP4 2010-2015 vastgesteld. Op deze datum heeft de Verenigde Vergadering van HHR eveneens de Keur 2009 vastgesteld, onder intrekking van de Keur 2006. Per 2010 is het WBP4 van kracht. Uitgangspunt in dit nieuwe plan is om al het goede uit WBP3 te behouden en om nuttige maatregelen, die onder de werking van WBP3 nog niet zijn uitgevoerd, alsnog uit te voeren.

- 2.4.2 Kustnota en Nota Waterkeringen (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2010)
Op 15 december 2010 heeft het HHR de Nota Waterkeringen en de Kustnota vastgesteld. Deze nota's beschrijven de visie en de doelstellingen voor het beheer van de zeekering en de overige primaire en regionale keringen. Het kader voor de beleidsregels wordt gevormd door deel I van de Kustnota. Door klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling neemt de druk op de schaarse ruimte in het beheergebied van Rijnland toe. Om de veranderingen die op ons afkomen het hoofd te kunnen bieden, is het belangrijk het kustbeleid zó te voeren dat de kust ook in de toekomst de veiligheid van het achterland kan garanderen.

Gebiedsdifferentiatie in duinbeheer

In 1990 is door het Rijk de Basiskustlijn vastgesteld met als doel de structurele achteruitgang van de kust tegen te gaan. Deze kustlijn wordt gehandhaafd door middel van zandsuppleties. Door deze suppleties wordt voorkomen dat de duinen structureel smaller worden en structurele erosie aan de kust optreedt. Doordat de kustlijn gehandhaafd wordt, is ruimte ontstaan voor dynamisch duinbeheer. Het Rijnlandse kustgebied wordt gekenmerkt door natuurgebieden, kustplaatsen, intensief gebruikte stranden en extensieve recreatiegebieden. De mate waarin dynamisch duinbeheer kan worden doorgevoerd, wordt deels bepaald door de reeds aanwezige functies in het gebied en de natuurlijke dynamiek die er plaats vindt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de bebouwde gebieden en de natuurgebieden. Voor beide gebieden geldt dat de aanwezige natuurlijke aangroei en afslag zoveel mogelijk gevolgd worden.

Primaire waterkering

De primaire functie van een waterkering is veiligheid bieden tegen overstromingen. Maar ook secundaire functies zijn van belang: badplaatsen die in de kernzone van de waterkering liggen, de duinen die onderdeel zijn van de Natura 2000-gebieden, enzovoort. Ruimte is schaars, zeker in dit deel van Nederland, en dit leidt ertoe dat de waterkeringbeheerder in toenemende mate wordt gevraagd de belangen van wonen, werken, recreëren en natuur in ogenschouw te nemen. Met het oog op dit spanningsveld is het belangrijk dat in de Kustnota bruikbare handvatten worden geboden om verantwoorde keuzes te maken in het meervoudig ruimtegebruik.

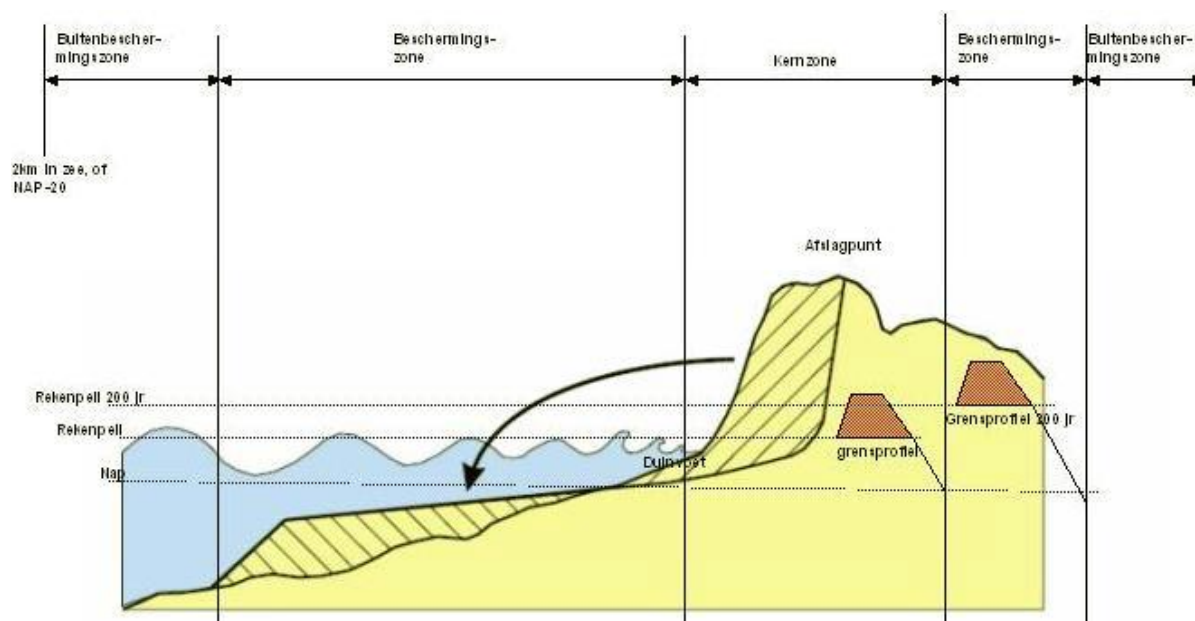
Het beleid in deze nota heeft betrekking op het gebied dat in de Keur en de Legger is aangemerkt als waterkering. De afmeting en geografische ligging van dit keurgebied zijn vastgelegd in de legger voor de primaire keringen. Het keurgebied bestaat uit een

kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone. De drie onderscheiden zones bieden het Hoogheemraadschap de mogelijkheid om in zijn beleid een differentiatie aan te brengen. Zo is in de kernzone en beschermingszone bijvoorbeeld een strikter bouwbeleid van kracht dan in de buitenbeschermingszone:

- Kernzone: de zone die de minimale vereiste veiligheid moet bieden;
- Beschermingszone: de zone die een ruimtereservering aangeeft behorende bij een mogelijke zeespiegelstijging over 200 jaar;
- Buitenbeschermingszone: de zone waarin geen activiteiten mogen plaatsvinden die de stabiliteit van de waterkering kunnen aantasten.

In de legger is de geografische ligging van deze zones vastgelegd. Ook worden in de legger aangegeven vastgelegd wie de onderhoudsplichtigen zijn en wat de bijbehorende onderhoudsverplichtingen zijn. Langs de kust zijn de zones aan de hand van door het Rijk vastgestelde rekenmethodieken bepaald. De kernzone wordt aan de zeezijde begrensd door de duinvoet (op NAP + 3 meter). De breedte wordt bepaald door de verwachte afslag bij maatgevende omstandigheden en een minimaal benodigd zandvolume dat na een maatgevende storm nog aanwezig moet zijn om overstroming te voorkomen, het grensprofiel.

De beschermingszone aan de zeezijde is de afstand waarover het afgeslagen zand zich tijdens een maatgevende storm verspreidt. Aan de landzijde is het de strook die gereserveerd is om ook op de lange termijn (200 jaar) de benodigde veiligheid te kunnen bieden. In navolgende afbeelding zijn deze zones schematisch weergegeven.

Zones Legger

In de kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone zijn op basis van de keur alle activiteiten verboden die mogelijk schade kunnen aanbrengen aan de waterkering. Wanneer een belanghebbende in een van de zones toch een werk wil uitvoeren, dan kan hij hiervoor een vergunning aanvragen. De vergunningaanvraag wordt getoetst aan de keur en beleidsregels (de beleidsregels zijn verwoord in deel II van deze nota). In de beleidsregels is beschreven in welke gevallen er onder welke voorwaarden vergunning kan worden verleend.

Bouwbeleid (beleidsregels)

Het hier beschreven bouwbeleid van het hoogheemraadschap is gericht op alle bouwactiviteiten in de kern- en (buiten-)beschermingszone van de primaire waterkeringen. Via het bouwbeleid streeft het hoogheemraadschap naar een situatie waarin:

- bestaande constructies niet van invloed zijn op het waterkerend vermogen en de stabiliteit van de kering;
- nieuwe constructies niet van invloed zijn op het waterkerend vermogen van een harde kering en, in geval van de duinen, de natuurlijke processen van verstuiving, erosie en afslag niet nadelig beïnvloeden;
- bestaande en nieuwe constructies toekomstige en wenselijke geachte versterkingen van de waterkering niet in de weg staan;
- constructies geen belemmering vormen voor het uitoefenen van de dagelijkse zorg voor de kering en:
- in alle bestemmingsplannen aan de gebieden behorend tot een kern- en beschermingszone de functie 'waterstaatswerk' is toegekend.

Het beheer van het hoogheemraadschap is er op gericht:

- in brede duingebieden de minimaal benodigde hoeveelheid zand in het duinprofiel te handhaven.
- ruimte te geven aan processen die van nature voorkomen in het duingebied, zoals verstuiving, aangroei en afslag van de duinvoet en de eerste duinenrij in brede duingebieden.
- beperkte groei en afslag ter hoogte van kustplaatsen en smalle duinenrijen de ruimte te geven.
- activiteiten die hierop een inbreuk maken zoveel mogelijk tegen te gaan.

Bij toepassing hiervan is het mogelijk dat:

- de waterkeringen, mits verenigbaar met het veiligheidsbelang, ruimte bieden voor wonen, werken, natuur en recreatie;
- de huidige LNC-waarden (Landschappelijke, Natuur en Culturele waarden) van de kering in stand gehouden worden.

Bouwbeleid kernzone en beschermingszone binnen bebouwingscontour

Bouwwerken in de kernzone en beschermingszone bevinden zich in het huidige dan wel toekomstige afslagprofiel van de zeewering. Deze objecten kunnen in geval van zware stormen een verstorend element vormen dat de afslag ter plaatse versnelt. Vooral op plaatsen waar de zeewering smal is en een achtergelegen duinenrij ontbreekt om veiligheid te bieden, vormt bebouwing op, nabij of in de kering een bedreiging voor de veiligheid van het achterland.

Regels bouwen in kernzone en beschermingszone binnen bebouwingscontour

Voor nieuwbouw geldt dat het bouwwerk geen belemmering mag vormen voor het proces van afslag tijdens zware stormen. Het bouwwerk moet of op een paalfundering staan zodanig dat het bouwwerk het afslagproces niet beïnvloedt of het bouwwerk moet in brokstukken (dusdanig klein dat deze het afslagproces niet beïnvloeden) uiteenvallen bij afslag. In beide gevallen geldt dat het bouwwerk een vloer op maaiveld moet hebben en geen kelder mag hebben.

Regels bouwen in buitenbeschermingszone binnen bebouwingscontour

Voor deze zone geldt alleen dat het bouwen van objecten/inrichtingen met een ontploffingsgevaar (tankstations; hoge druk leidingen etc.) niet toegestaan is.

Bouwbeleid buiten de bebouwingscontouren

In de duinen, buiten de bebouwingscontouren (of zolang deze niet is vastgesteld, de bebouwde kom volgens de Wegenverkeerswet 1994 op 1 januari 2010) is de bebouwingsdichtheid laag. Deze gebieden voldoen daarmee aan een belangrijke randvoorwaarde voor het instandhouden van een zo veerkrachtig mogelijke waterkering in het duingebied. In deze gebieden wordt meer ruimte voor natuurlijke dynamiek toegelaten dan in de bebouwingscontouren. In deze gebieden stelt het hoogheemraadschap zich ten doel om:

- de veerkracht van het duingebied als waterkering maximaal te bevorderen door onbebouwde delen van de kern- en (buiten)beschermingszone onbebouwd te houden;
- ruimte te geven aan processen die van nature voorkomen in het duingebied, zoals verstuiwing, aangroei en afslag van de duinvoet en de eerste duinenrij;
- activiteiten die hierop een inbreuk maken zoveel mogelijk tegen te gaan.

Dit vertaalt zich erin dat bouwen in de Leggerzones, buiten de bebouwingscontouren niet is toegelaten, tenzij:

- het gaat om een zwaarwegend maatschappelijk belang;
- het herbouw of verbouw van een bestaand gebouw betreft.

Regels bouwen in kernzone en beschermingszone buiten bebouwingscontouren

Herbouw of verbouw wordt alleen vergund als het ter vervanging is van een bestaand gebouw en wordt aangelegd op bestaande fundering. Uitbreiding van een bestaand bouwwerk, al dan niet gepaard gaande met een uitbreiding van het verhard oppervlak daarvan, met ten hoogste 10%, is eenmalig toegestaan. Het bouwwerk mag geen belemmering vormen voor het proces van afslag tijdens zware stormen. Het bouwwerk moet of op een paalfundering staan zodanig dat het bouwwerk het afslagproces niet beïnvloedt of het bouwwerk moet in brokstukken (dusdanig klein dat deze het afslagproces niet beïnvloeden) uiteenvallen bij afslag. In beide gevallen geldt dat het bouwwerk een vloer op maaiveld moet hebben en geen kelder mag hebben. Het aanbrengen van een nieuwe strandovergang is niet toegestaan, tenzij het gaat om een verbinding met een object met een groot maatschappelijk belang, niet zijnde een horecagelegenheid. Dit wordt per geval bepaald. De bestaande en nieuwe strandovergangen moeten de ontwikkelingen van een aangroeiende kust volgen.

Aanleg van paden wordt alleen vergund als:

- het pad onverhard is of bestaat uit kleine losse elementen (bijvoorbeeld schelpen of klinkers);
- het pad de natuurlijke dynamiek van het duin volgt;
- er langs het pad maatregelen getroffen worden, om inloop in het naastgelegen duin te voorkomen.

Bouwbeleid buitenbeschermingszone buiten bebouwingscontour

Voor deze zone geldt alleen dat het bouwen van objecten/inrichtingen met een ontploffingsgevaar (tankstations; hoge druk leidingen etc.) niet toegestaan is.

Nota Waterkeringen

De Nota Waterkeringen beschrijft de beleidslijnen voor de regionale dijken en kades en de primaire dijken. In deel I van de Nota Waterkeringen is de visie beschreven op dit beleid. In dit deel, deel II, is deze visie nader uitgewerkt in beleidsregels. In de beleidsregels staat beschreven in welke gevallen er onder welke voorwaarden vergunning kan worden verleend. De beleidsregels in deel II van de nota waterkeringen hebben betrekking op het beheer van de waterstaatswerken (waterkeringen en kunstwerken) vallend onder de regionale keringen en de primaire keringen in het beheersgebied van het hoogheemraadschap van Rijnland, met uitzondering van de kust, en is daarom voor dit plan verder niet relevant. Een aantal objecten valt binnen de buitenbeschermingszone. Echter, het plan maakt het niet mogelijk dat inrichtingen/objecten met ontploffingsgevaar kunnen worden opgericht.

2.4.3 Regionale Structuurvisie 2020 (2009)

Op 24 juni 2009 is de Regionale Structuurvisie 2020 (RSV) door Holland Rijnland vastgesteld. De RSV verankert de intergemeentelijke afspraken in een ruimtelijke vertaling naar 2020 met een doorkijk naar 2030. De deelnemende gemeenten werken samen aan ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, natuur en landschap, verkeer en vervoer, samenleving en welzijn. Een goede balans tussen gebiedsontwikkeling en behoud van het oorspronkelijke karakter van de regio zijn daarbij het streven. In de Regionale structuurvisie is een aantal keuzes gemaakt die de samenhang tussen de grote deelgebieden van de regio verbeteren: Bollenstreek, kustzone, stedelijk gebied en Veenweide en Plassen. Binnen de Regionale Structuurvisie wordt de ruimtelijke positie van de regio bepaald en gekeken hoe dit zich verhoudt tot haar (Randstedelijke) omgeving. Hiervoor worden zeven kerndoelen nagestreefd: Holland Rijnland is een top woonregio, Leiden vervult een regionale centrumfunctie, concentratie stedelijke ontwikkeling, 'Groenblauwe kwaliteit' staat centraal, De Bollenstreek en Veenweide en Plassen blijven open, twee speerpunten voor economische ontwikkeling: Kennis en Greenport, verbetering van de regionale bereikbaarheid.

Conclusie regionaal beleid / beleid hoogheemraadschap

Dit bestemmingsplan beantwoordt aan geformuleerde doelstellingen op het gebied van water (bevorderen veiligheid), stimuleert het toerisme en geeft een aantrekkelijke inrichting aan duin- en kuststrook (landschapsverbetering). Zie voor details hoofdstuk 4. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met voornoemd beleid.

2.4.4 Conclusie voor dit bestemmingsplan

Het plangebied valt deels onder de (buiten)beschermingszone van de primaire waterkering. Een klein deel van het plangebied valt binnen de beschermingszone. Beide zones zijn gelegen buiten de bebouwingscontour. In hoofdstuk 4 is beschreven hoe omgegaan wordt met de huidige functies in de duinen. Regels van het Hoogheemraadschap van Rijnland en het gemeentelijk bestemmingsplan vormen twee aparte toetsingskaders die altijd en op zichzelf gelden. Het is daarom in principe niet nodig en gewenst bepaalde onderwerpen in het bestemmingsplan te regelen die al via de regels van het Hoogheemraadschap van Rijnland worden afgedwongen. Het is wel nodig dat het bestemmingsplan geen bouw- en gebruiksmogelijkheden opneemt die niet uitgevoerd kunnen worden op basis van regels van het Hoogheemraadschap van Rijnland. (Mede) gelet hierop is in de bestemming Natuur-Duinen niet toegestaan verhardingen aan te brengen zonder omgevingsvergunning. Voorts geldt voor beide

zones (buitenbeschermingszone en beschermingszone) dat dit bestemmingsplan geen ontwikkelingen mogelijk maakt die niet mogelijk zijn als gevolg van beleid van Rijnland.

Daarnaast is het gewenst in het bestemmingsplan een beschermende regeling op te nemen ten aanzien van werken die plaatsvinden in de kernzone resp. beschermingszone. In dit bestemmingsplan is d.m.v. een dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering resp. Waterstaat-Waterstaatkundige functie dat deze niet kunnen plaatsvinden indien tevens vergunning nodig is van de Keur en deze nog niet verkregen is (voorwaardelijk voorschrift). Het bestemmingsplan vervult zodoende een signaalfunctie en regelt een voorbehoud ten aanzien van het verlenen van vergunningen binnen de kernzone en de (buiten)beschermingszone. Er is daardoor altijd sprake van afstemming met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

2.5 Gemeentelijk beleid

2.5.1 Brede Structuurvisie Katwijk 2007-2020 en Brede Structuurvisie Verdiept (2007)
Op 26 april 2007 heeft de gemeenteraad de Brede Structuurvisie 2007-2020 vastgesteld. Om aan de wettelijke eisen van de Wet ruimtelijke ordening te kunnen voldoen is de Brede Structuurvisie aangevuld met een uitvoeringsparagraaf en is een aantal kaarten geactualiseerd. De naam is gewijzigd in Brede Structuurvisie Verdiept. De Brede Structuurvisie Verdiept is op 15 april 2010 door de gemeenteraad vastgesteld.

In de Brede Structuurvisie 2007-2010 wordt het versterken van Katwijk en in het bijzonder de kern Katwijk aan Zee als trekker voor toerisme als een belangrijk aandachtspunt genoemd. Hoewel groeiend, toch blijft een meer economische benutting van deze trekkracht achter. De kwaliteit van horecagelegenheden, verblijfsaccommodaties en verdere toeristisch recreatieve producten die Katwijk biedt gaat niet gelijk op met wat het publiek vraagt. Dat is in Katwijk ook geen vanzelfsprekendheid. Toeristische voorzieningen en activiteiten zijn ondergeschikt aan het lokale openbare leven, zodat strand en voorzieningen niet optimaal benut kunnen worden.

Daarnaast komen de karakteristieke kernen Valkenburg en Rijnsburg nog te weinig tot uitdrukking om toeristisch attractief te zijn. Met als lokaal resultaat dat Katwijk vooral seizoensgebonden toerisme kent met een sterke aantrekkingskracht op dagrecreanten, te weinig op verblijfstoeristen.

Als Katwijk zich op de toeristische markt sterker en het gehele jaar door wil profileren, dan ligt er niet alleen de opgave om zich te oriënteren op wat die markt wil. Het gaat er vooral om dat de Katwijkse samenleving met de producten van die markt geleidelijk en consequent eigen wordt gemaakt. Voor het beleidsveld Toerisme & Recreatie stelt Katwijk zich de volgende doelen:

- het versterken van de kern Katwijk aan Zee als trekker voor toerisme;
- het versterken van de toeristische aantrekkingskracht van het achterland van Katwijk;
- het, in het belang daarvan, afstemmen van het toeristisch aanbod op specifieke doelgroepen, zoals de actieve en culturele 50-plusser, jeugd, gezinnen, rust- en ruimtezoekers;

- het creëren van mogelijkheden tot combinatiebezoeken, zowel binnen Katwijk als binnen de regio;
- het creëren van meer en nieuwe verblijfsfaciliteiten.

2.5.2 Beleidsnota Monumentenzorg (2006)

De gemeente Katwijk (bestaande uit de kernen Katwijk aan Zee en Katwijk aan den Rijn, Valkenburg en Rijnsburg) bezit nog veel historisch erfgoed op haar grondgebied, ondanks de oorlogsschade uit de Tweede Wereldoorlog. Voor behoud van erfgoed is een actief beleid van de gemeente Katwijk nodig. In de beleidsnota Monumentenzorg is dit actieve beleid verwoord. De nog aanwezige bijzondere panden zijn geïventariseerd en de inventarisatie vormt de basis waarop de gemeente het aanwijzingsbeleid van gemeentelijke monumenten voert. In de beleidsnota staat daarnaast dat er beleid moet worden opgesteld om de “cultuurhistorische identiteit sterker richtinggevend te laten zijn bij de ruimtelijke ontwikkelingen”. Het door het college vastgestelde rapport “Cultuursporen in het duin” is daar een goede start en hulpmiddel bij.

2.5.3 Horeca (2007)

Het horecabeleid 2007 is op 16 oktober 2007 door burgemeester en wethouders vastgesteld. De horeca binnen de gemeente Katwijk heeft een economische betekenis en speelt een belangrijke rol in sociaal culturele, recreatieve en toeristische activiteiten. Horeca heeft ook aspecten van openbare orde en veiligheid, overlast en ruimtelijke ontwikkeling. Tevens kent het horecabeleid een enorm pakket aan, soms zeer uiteenlopende, regelgeving. Vanuit deze optiek is deze nota opgesteld, die allerlei aspecten die verband houden met horeca samenbrengt. Dit maakt het mogelijk om vraagstukken integraal aan te pakken. Het horecabeleid is erop gericht om horecagerelateerde overlast zoveel mogelijk terug te dringen door het naleven van wet- en regelgeving. Doel hiervan is dat het uitgaan in Katwijk veilig en gezellig is.

De aard van het te formuleren beleid is afhankelijk van de feitelijke en de gewenste situatie met betrekking tot de hoeveelheid en soort horecabedrijven binnen de gemeente. Met betrekking tot de aard van het bedrijf kan onderscheid gemaakt worden tussen verruimend, consoliderend en reducerend beleid. Verruimend beleid houdt in dat het beleid gericht is op een uitbreiding van (een bepaald soort) horecabedrijven in (delen van) de gemeente, terwijl consoliderend beleid erop gericht is om het bestaande niveau van horecabedrijven te handhaven. Reducerend beleid is gericht op het terugdringen van horecabedrijven.

In het horecabeleid wordt aangeraden om zeer terughoudend om te gaan met het opstarten van planologische procedures ten behoeve van de realisering van nieuwe horeca om te voorkomen dat er wildgroei ontstaat. In alle gevallen dienen de belangen tegen elkaar afgewogen te worden. Enerzijds de komst van een horecabedrijf, anderzijds de invloeden die dit voor de omgeving kan opleveren zoals geluids- en parkeeroverlast. Het conserverende karakter van de horecanota is vooral ingegeven vanuit de wens overlast te reguleren. In dit bestemmingsplan krijgen het aanwezige theehuis en de recreatieterreinen voor Noord- en Zuidduinen kleine (bouw)uitbreidingsmogelijkheden voor horeca. Op beide terreinen kan de horeca bovendien (onder voorwaarden) worden gebruikt voor zelfstandig gebruik; deze hoeft derhalve niet per se ondersteunend te zijn aan het recreatieterrein. Van directe

overlast voor derden is gelet op de ligging geen sprake. De mogelijke overlast wordt verder ingeperkt door alleen de lichte vormen van horeca mogelijk te maken.

2.5.4 Beleid Archeologie (2007)

Op 20 december 2007 heeft de gemeenteraad van Katwijk ingestemd met de Beleidsnota Archeologie voor de gemeente Katwijk. In deze beleidsnota is het gemeentelijke beleid geformuleerd. Het ontwikkelen van eigen gemeentelijk beleid volgt op de uitvoering van het Verdrag van Malta (1992, vaststelling in Nederland in 2006) en de gewijzigde Monumentenwet 1988 (Wet op de Archeologische Monumentenzorg) die sinds 1 september 2007 van kracht is. Deze wet verplicht de gemeente om archeologische waarden binnen bestemmingsplannen, en bij bodemverstoringen in het kader van bouw-, aanleg en sloopactiviteiten, mee te wegen en indien archeologische waarden aanwezig zijn deze conform de archeologische monumentenzorg veilig te stellen. Met deze beleidsnota is ook de Gemeentelijke Archeologische Verwachting- en Beleidsadvieskaart vastgesteld. Deze kaart dient als basis en toetsingskaart voor het gemeentelijke archeologiebeleid. Daarnaast is in de beleidsnota opgenomen dat er standaardregels in gemeentelijke bestemmingsplannen moeten worden opgenomen ter waarborging van de bescherming en behoud van archeologische waarden binnen de gemeente Katwijk.

Zie hoofdstuk 5 voor de beschrijving van de archeologische verwachting en waarden in het gebied en hoe daarmee wordt omgegaan.

2.5.5 Waterplan Katwijk (2008)

In samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland is het Waterplan Katwijk opgesteld. Het Waterplan heeft als doel een visie en een uitvoeringsplan op te stellen voor de verbetering van het watersysteem en –beheer voor de periode tot 2017, met een doorkijk naar 2030. Beide partijen willen zo de samenwerking verbeteren door het beleid en de uitvoering daarvan af te stemmen en door gezamenlijk maatregelen te treffen. Het gaat hier vooral om de volgende maatregelen: het verbeteren van de waterkwantiteit en de waterkwaliteit in het beheergebied, het terugdringen van grondwateroverlast en het verbeteren van de kwaliteit van het rioolstelsel in het desbetreffende gebied. Tevens willen beide partijen het thema water (verder) onder de aandacht brengen bij zowel de interne doelgroep als bij de externe doelgroep. Tot de interne doelgroep behoren de gemeentelijke diensten en de afdelingen/ diensten binnen het Hoogheemraadschap van Rijnland. Tot de externe doelgroep behoren onder andere inwoners, recreanten, bedrijven en maatschappelijke instanties.

2.5.6 Parkeerbeleidsnota 2009-2018 (2009)

Op het gebied van parkeren stelt de Brede Structuurvisie Katwijk (BSV) dat er voorzien moet worden in voldoende en efficiënte parkeervoorzieningen. Het gedeelte verkeer uit de BSV is verder uitgewerkt in het Integraal Verkeers- en Vervoersplan. Daaruit is het Parkeerbeleid 'Stilstaan bij parkeren' weer een verdere uitwerking. 'Stilstaan bij parkeren' is op 29 januari 2009 door de raad vastgesteld. Hierin is opgenomen dat er in bestaande woongebieden, met een hoge parkeerdruk, samen met bewoners oplossingen gezocht zullen worden om de parkeerdruk te verminderen. Daarnaast is opgenomen wat de parkeernorm is bij nieuwbouw, uit- en inbreidingsplannen en functie veranderingen. Het Parkeernormenbeleid Katwijk (januari 2010) is een nadere uitwerking op het gebied van de parkeernormering en hoe met de parkeerbehoefte om te gaan in ruimtelijke plannen. Dit is op 2 februari

2010 door het college vastgesteld en vanaf 26 februari 2010 van kracht. Voor parkeren is niet alleen van belang dat er voldoende parkeerplaatsen zijn, maar ook dat de parkeerplaatsen goed te gebruiken zijn. Het parkeernormenbeleid gaat daarom over:

- de parkeernorm (bovengrens van de CROW-richtlijn publicatie 182, 3^e gewijzigde druk) en een uitzonderingscategorie voor verschillende voorzieningen (wonen, winkels scholen enzovoorts);
- hoeveel parkeerplaatsen openbaar moeten zijn;
- wat de centrumgebieden qua parkeerbehoefte zijn;
- mogelijkheden van dubbelgebruik;
- hoe om te gaan met de verschillende soorten parkeervoorzieningen (garages, opritten openbare parkeerplaatsen);
- eisen waaraan parkeervoorzieningen moeten voldoen;
- hoe hier in bouwplannen mee om te gaan (zowel nieuwe als bestaande);
- hoe hier in bestaande gebieden mee om te gaan.

Het parkeernormenbeleid is uitgangspunt op het gebied van parkeren bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestemmingsplannen en bouwplannen.

2.5.7 Groenbeleidsplan 2009-2012 (2009)

Dit beleidsplan is door de gemeenteraad op 28 mei 2009 vastgesteld. Het beleidsplan heeft als doel om de kwaliteit van het openbaar groen verder te optimaliseren. Het geeft een visie van de gewenste structuur van het openbaar groen weer. Dit gebeurt door middel van een kader, waarbinnen concrete plannen kunnen worden opgesteld. Er wordt gestreefd naar meer uniformiteit in het groen binnen de verschillende kernen (wijken) van Katwijk.

2.5.8 Integraal Verkeer- en Vervoerplan Katwijk (2009)

De gemeenteraad heeft op 29 januari 2009 het Integraal Verkeer- en Vervoersplan (IVVP) vastgesteld. In het IVVP is een onderbouwing gegeven van de meest wenselijke toekomstige verkeersstructuur in (de nieuwe gemeente) Katwijk. Dit sleuteldocument zet de lijnen uit voor de strategie, het beleid en de uit te voeren maatregelen in de planperiode 2010-2015. Het plan is gebaseerd op uitgebreid onderzoek en overleg met buurtwaterschappen, provincie en Rijk.

Het wegennet van Katwijk is gecategoriseerd op basis van het bestaande beleid, huidige vormgeving en uitkomsten van de verschillende modelvarianten en dan met name de combinatievariant.

Door aan te geven wat de functie van welke weg en straat is en door de vormgeving daarop af te stemmen wordt het gewenste gebruik gerealiseerd. Functie, vorm en gebruik zijn dan op elkaar afgestemd. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan is de planontwikkeling met betrekking tot de Westerbaan relevant. In het IVVP is geconstateerd dat de hoofdontsluitingswegen van Katwijk aan Zee, de Zeeweg en de Hoorneslaan onvoldoende capaciteit hebben om de toenemende verkeersdruk op te vangen. De aanleg van een derde hoofdasontsluiting voor de bebouwde kom van Katwijk is noodzakelijk. Uit onderzoek is gebleken dat de aanleg van de Westerbaan aan de zuidzijde van Katwijk met aansluiting op de Meeuwenlaan vanuit verkeerstechnisch oogpunt en leefbaarheid de meest wenselijke oplossing is. Het tracé van de Westerbaan grenst aan het plangebied van het nieuwe

bestemmingsplan. Voor de realisering van de Westerbaan wordt een afzonderlijk bestemmingsplan opgesteld.

2.5.9 Strandbeleid (2010)

De betekenis van Katwijk aan Zee als gezinsbadplaats staat centraal in deze nota. Belangrijke aanknopingspunten voor het onderhavige plangebied is het gegeven dat op het strand 15 paviljoens en 3 watersportverenigingen zijn toegestaan in de periode van 1 maart tot 1 november. De strandpaviljoens mogen volgens deze nota uit 2005 maximaal 600 m² (waarvan 300 m² voor de opstallen) groot zijn.

Gezien de ontwikkelingen van de strandpaviljoens (jaarrondexploitatie in combinatie van verschuiving van eenvoudig paviljoen naar hoogwaardige voorziening, zie hoofdstuk 4), is het strandbeleid geëvalueerd. Op 18 mei 2010 is in het licht daarvan de Nota Strandbeleid 2010 vastgesteld. In deze (geactualiseerde) Nota Strandbeleid wordt verwezen naar de Nota van Uitgangspunten Zee, Strand en Duinen zoals vastgesteld door de raad in 2010.

2.5.10 Uitvoeringsplan Economie 2012-2014 (201)

Het economisch beleidsplan Katwijk is in 2010 vastgesteld. Vanwege onder andere de gewijzigde economische omstandigheden is het economisch beleidsplan uitgewerkt in het uitvoeringsplan economie. Het uitvoeringsplan economie is in december 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. In het uitvoeringsplan economie zijn de ambities en speerpunten geformuleerd ten aanzien van het economische beleid. Aan de speerpunten zijn prestaties gekoppeld. Relevante speerpunten en prestaties zijn: Verbreden van de economie o.a. door uitvoeren van actieprogramma starters.

Maatregelen zijn:

- versterking wijk economie door het toestaan van bedrijvigheid aan huis en in woonwijken;
- opnemen van een regeling voor bedrijvigheid aan huis in nieuwe bestemmingsplannen;
- het (laten) ontwikkelen van bedrijfsverzamelgebouwen (bv voor ZZP'ers);
- detailhandel: opstellen detailhandelsvisie.

2.5.11 Toeristisch-Recreatief Actieplan Gemeente Katwijk (2010)/uitvoeringsplan toerisme en recreatie (2010)

Op 18 februari 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd met de positionering van Katwijk op de vrijetijdsmarkt en de ruimtelijke uitwerking van de benodigde en recreatieve voorzieningen op basis van het Toeristisch Recreatief Actieplan (TRAP) en het Distributie Planologisch Onderzoek.

Katwijk wil zich ontwikkelen voor een aantrekkelijke bestemming voor de regiobevolking en dagtoeristen. In het TRAP is gekozen voor het profiel 'gastvrij' Katwijk. Doelgroepen die bij dit profiel passen zijn families en semi-zakelijke groepen. In het TRAP is een eerste aanzet gegeven door ZKA voor het opstellen van een actieplan. Het TRAP en actieplan zijn nader uitgewerkt in het uitvoeringsplan toerisme en recreatie. In het uitvoeringsplan zijn de ambities en speerpunten benoemd van het toeristisch-recreatief beleid. In het uitvoeringsplan zijn de volgende relevante projecten benoemd.:

- Realiseren toeristisch-recreatieve voetgangersbewegwijzering;
- Uitwerking toeristisch kerngebied (ikv masterplan Katwijk aan Zee);
- Realisatie Varend erfgoed in Prins Hendrikkanaal;

- Vergroten verblijfsrecreatief aanbod: uitbreidingmogelijkheden (bestaande) ondernemers, bed & breakfast, strandhuisjes;
- Realisatie waterbalkons.

2.5.12 Nota van uitgangspunten Zee, Strand en Duinen (2005, revisie 2010)

In een nota van uitgangspunten heeft de gemeente een aantal uitgangspunten geformuleerd voor diverse ontwikkelingen in het gebied. Het gebied omvat zowel onderhavig plangebied als de Noord- en Zuidoorden. Het kustversterkingsplan, de ondergrondse parkeergarage en de verplaatsing van de diverse functies naar het strand zijn de belangrijkste ontwikkelingen. In dit verband kunnen verder nog genoemd worden:

- de kleinschalige uitbreiding van manege Jonker;
- het planologisch mogelijk maken van evenementen op het noordelijk parkeerterrein;
- uitbreiding jongerencentrum Scum;
- uitbreiding winkel/ receptie recreatieterrein Noordoorden;
- plaatsen vier blokhutten Zuidoorden, uitbreiden gebruiksmogelijkheden Zuidoorden;
- verdere ontwikkeling recreatieterrein Noordoorden met (permanente) recreatiewoningen (met maximaal 65);
- kleine uitbreiding theehuis Pan van Persijn.

2.5.13 Evenementenbeleid (2012-2016)

Op 15 mei 2012 is door het college de nieuwe nota Evenementenbeleid 2012-2016 vastgesteld. De basis wordt gevormd door regels die betrekking hebben op reguliere (alle) evenementen. Aan de andere kant bestaan er Traditionele Volksfeesten met een ruimer regime. Daar waar nodig is in het beleid aangegeven wat de mogelijkheden zijn per locatie. Daarbij is rekening gehouden met openbare orde, veiligheidsaspecten, milieuaspecten en overlast naar omwonenden. Ook in de vergunningverlening op grond van de APV worden deze aspecten meegewogen. Om de collectieve festiviteiten en volksfeesten mogelijk te maken zullen deze evenementen ook op grond van de bestemming mogelijk moeten zijn gemaakt.

2.5.14 Conclusie gemeentelijk beleid

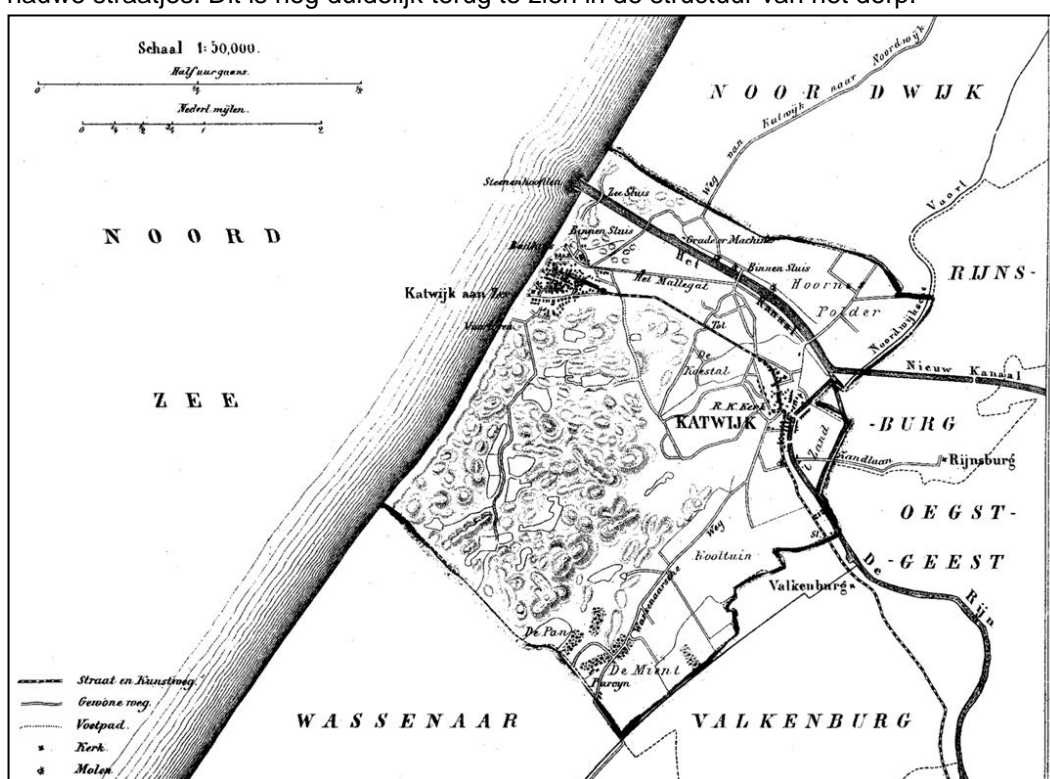
Voor zover in de voornoemde beleidsdocumenten niet specifiek wordt ingegaan op dit bestemmingsplan, kan in algemene zin geconcludeerd worden dat dit bestemmingsplan in overeenstemming is met gemeentelijk beleid. Het bestemmingsplan geeft een impuls aan het toeristisch klimaat door verschillende functies (kleine) uitbreidingsmogelijkheden te geven (zie hoofdstuk 4). Tegelijk worden de natuur- en waterbelangen beschermd door een strak planologisch regime (zie hoofdstuk 6).

3 Huidige situatie

3.1 Ontstaansgeschiedenis

3.1.1 Algemeen

In de ruimtelijke opbouw van Katwijk aan Zee is het verleden nog duidelijk herkenbaar. De natuurlijke hoogteverschillen, met het oude dorp in een vallei en de eerste dorpsuitbreidingen op de hoger gelegen delen wijzen op de ligging in de duinen. De duinzone is smal en relatief laag waardoor de zee en het strand gedeeltelijk vanuit het dorp en in zijn geheel vanaf de Boulevard zichtbaar zijn. Een uitwaaiend stratenpatroon en oost-west georiënteerde lijnen, die de badplaats verbinden met het achterland, geven een herkenbare structuur aan Katwijk aan Zee. Van oorsprong is Katwijk aan Zee een vissersdorp met kleinschalige bebouwing en nauwe straatjes. Dit is nog duidelijk terug te zien in de structuur van het dorp.

Historische atlas Katwijk aan Zee

Het Uitwateringskanaal met buitensluis en het laaggelegen Prins Hendrikkanaal maakt de unieke ligging aan zee en de monding van de rivier duidelijk. De Boulevard met uniform zeefront, gebouwd in de jaren '50, en monumentale, historische gebouwen als de Vuurbaak (1608) en de Oude kerk (omstreeks 1460) zijn zeer kenmerkend voor Katwijk aan Zee en hebben cultuurhistorische waarde. De Boulevardbebouwing is een uniek voorbeeld van wederopbouwarchitectuur na WO II en maakt deel uit van de Provinciale Cultuurhistorische Hoofdstructuur (PCHS).

Ten noorden van het plangebied loopt de Limes (grens Romeinse Rijk). De resten van het laatste fort van de Rijnlinie, Lugdunum, liggen tegenwoordig in zee bij Katwijk. De exacte locatie is niet bekend. De resten van de Lugdunum (Katwijk Brittenburg) ligt tussen de 500 meter en 2 kilometer uit de kust. De vuurtoren 'De Vuurbaak' is een bijzonder historisch gebouw. Niet ver daar vandaan staat de Andreaskerk. Samen met

het nabijgelegen Andreashofje vormt de kerk een schilderachtig geheel. Vanaf het strand zelf zijn deze gebouwen goed herkenbaar.

3.1.2 Duingebied

Uit het rapport Cultuursporen in het duin² is naar voren gekomen dat het duingebied zich kenmerkt door een gelaagde opbouw van zones met elk hun eigen kwaliteiten en kenmerken. Het rapport is als bijlage toegevoegd bij dit bestemmingsplan.

Achter het natuurlijk ogende landschap gaat oude menselijke invloed schuil. Al vanaf de middeleeuwen had menselijke aanwezigheid invloed op de vorming van de jonge duinen. Vanaf 1800 werden serieuze pogingen ondernomen het duingebied in cultuur te brengen. Latere activiteiten zoals waterwinning of recreatie zijn nog steeds van invloed op het landschap. In de duinen van Meijndel en Berkheide – primair een natuurgebied – zijn daardoor op onverwachte plekken daardoor telkens sporen van menselijk gebruik te vinden.

Er zijn grofweg vier soorten gebruik in het duingebied te onderscheiden, namelijk jacht, agrarisch gebruik, visserij en kustverdediging.

Jacht

Vanouds was de graaf van Holland de belangrijkste rechthebbende op het duingebied. Die had, als plaatsvervanger van de Frankische koningen en Duitse Keizer, het recht op de wildernissen. De wildernissen leverden slechts zeer bescheiden inkomsten aan de graven. De houtoogst van de bossen, die naar we aannemen beperkt van omvang waren, was gering. De graaf verpachtte delen van de jacht, of rechten om op bepaalde diersoorten te jagen ook wel aan 'Duynmeyers'. Voor de graven was de jacht de belangrijkste functie van het duingebied. Vooral konijnen, maar ook patrijzen en fazanten werden veel bejaagd. De jacht bleef in handen van de stadhouders tot de komst van de Fransen in 1795. Na de terugkeer van de Oranjes werd het jachtrecht een koninklijk recht. Tot aan 1980 hadden de Oranjes nog jachtrechten in de duinen.

Agrarisch medegebruik

Een tweede groep gebruikers van het duingebied waren de boeren achter de duinen. Al vanaf de middeleeuwen hadden ze weiderechten op het aangrenzende duin die, wanneer ze gereguleerd waren, 'inschrijvingen' werden genoemd. De vochtige duinvalleien, waar behalve bossen ook graslanden lagen, waren het voornaamste doel van de veeweidende boeren. Door de begrazing waren de duinpannen niet geheel bebost, maar over de verdeling tussen bos en open gebied in de pannen is niet veel bekend. Behalve het weiden van vee verzamelden de boeren strooisel (ruigte, riet) voor in hun stallen. Uit de bossen haalden de bewoners van de omliggende plaatsen bovendien hun brandhout.

² Cultuursporen in het duin, Overland, september 2010

Visserij

Een derde gebruikersgroep waren de vissers aan zee. In de loop van de middeleeuwen gingen mensen aan zee wonen. Katwijk ontstond vanuit een verder in het binnenland gelegen boerendorp. Ook in de duinen lag ergens tussen Scheveningen en Katwijk, een vissersdorp dat de naam 'Berkheide' droeg. Het vissersdorp Berkheide is altijd klein gebleven en was geen lang leven beschoren. Al in de vijftiende eeuw nam het enorm in omvang af. Mogelijk komt dat doordat Berkheide, anders dan Scheveningen en Katwijk geen economisch achterland met bevolkingsconcentraties had. Toen in 1605 de geschiedschrijver Paulus Merula de historie van het Hollandse duingebied beschreef, was het dorp al verdwenen. Mogelijk is het vissersdorpje door zand overstoven.

Kustverdediging en vastleggen van zand

Kustverdediging was al in de middeleeuwen een erkende functie van de duinen. Een grote groep van ingelanden, bewoners van de polders achter de duinen, had belang bij een goed beheer van het duin. De verantwoordelijkheid lag bij de hoogheemraadschappen Rijnland en Delfland. Door de breedte van het duin bestond ter plekke van het studiegebied geen direct gevaar voor overstroming van het laaggelegen achterland. Toch betaalden de ingelanden al in de middeleeuwen mee aan de helmbeplanting. Het directe gevaar zat vooral in kustafslag. Hiertoe werd helm geplant. Bij de helmbeplanting ging het niet alleen om kustbescherming. Ook overlast door verstuivend zand moest worden tegengegaan.

Andere functies

Het duingebied had ook nog andere functies. Belangrijk was de aanvoer van duinwater voor wasserijen en bleekvelden. Voor zover bekend lag deze tak van nijverheid buiten het studiegebied, net als de benodigde waterbronnen (duinrellen) daarvoor. Aanwezigheid van duinwater was een van de redenen om op de strandwallen direct achter het duin buitenplaatsen te stichten. Een tak van nijverheid was het winnen van schelpen aan het strand, die in het binnenland tot kalk werden gebrand. Verder werd het duingebied bezocht door apothekers die er kruiden verzamelden.

3.1.3 Bewoning, landgebruik en landschapsontwikkeling vanaf 1800

Het overgrote deel van de nog zichtbare cultuurhistorische resten in de duinen dateert van na 1800. In deze periode werd de verstuing goeddeels opgeheven en werden nieuwe activiteiten in de duinen ontplooid: agrarische ontginningen, planmatige bebossingen, militaire oefeningen, waterwinning en recreatie. Vanaf de achttiende eeuw gingen steeds opnieuw stemmen op om de onproductieve, verstuvende duinen vast te leggen, in cultuur te brengen of te bebossen.

Vanaf 1828 ging Domeinen zelf ontginningen ter hand nemen. Dankzij langdurige geldinjecties lukte het om de grote ontginning Meijndel van de grond te krijgen. De eerste actie was de vastlegging van de Kees Engelenberg, die de duinvallei in dreigde te stuiven. De duin werd succesvol met popels (populieren of abelen) beplant.

Voormalig aardappelveldje

Een eenmalige teelt van aardappelen diende om de kosten weer deels terug te verdienen. De aardappelen werden echter gerooid door inwoners van Scheveningen. Dat bracht Domeinen op het idee van bewoning in het duin, zodat de akkers en bossen konden worden bewaakt. Het eerste huis van Meijndel verscheen direct aan de noordoostzijde van de Kees Engelenberg. Later volgden o.a. de nog bestaande opzichterswoning en de grote stenen stal, die nu samen boerderij Meijndel vormen.

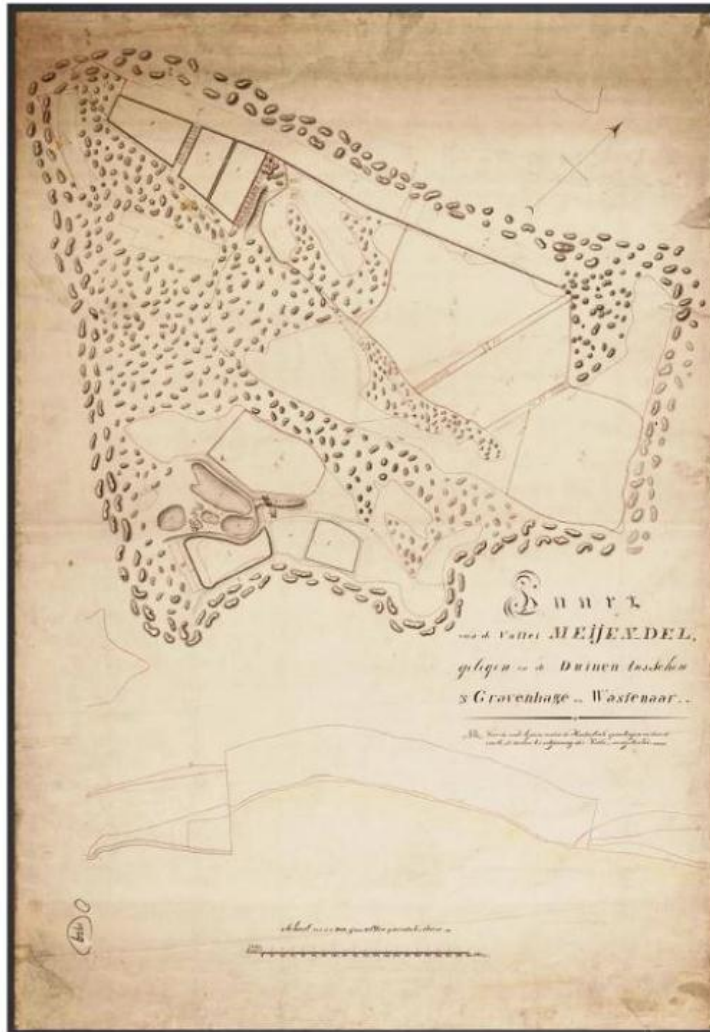
Toen stonden er ook twee schaapskooien bij. Meer akkers en weilanden volgden. De percelen werden gespit, geëgaliseerd en deels afgegraven. Het zand werd opgeworpen op de brede beboste wallen die tussen en langs de Meijndelse percelen liggen.

Sommige percelen waren zeer fijn opgedeeld. Met akkertjes van 20 ellen breed, gescheiden door 4 el brede elzenhagen 'tot afsnijding van de wind'. Tegen de zeewind werd ook een strook bos aan de noordwestkant van de nieuwe ontginningen aangelegd.

Naast deze pogingen om tot een permanent geëxploiteerd duingebied te komen, bestond er ook een veel minder planmatig gebruik van de duinen. Overal in het duingebied werden terreintjes omgespit en met aardappelen bepot. Hier konden

complexen van akkertjes ontstaan. Deze akkertjes werden vaak verdiept aangelegd, zodat de gewassen dicht bij het grondwater kwamen. De perceeltjes werden onderling gescheiden door walletjes die werden beplant met populieren- of abelenstek. Tot ver in de twintigste eeuw lagen er landbouwperceeltjes in het duin.

Buiten de ontginningen was het duingebied in gebruik als weidegebied voor het vee. Koeien, en vooral schapen waren leveranciers van zowel melk, wol en vlees als van mest voor de nieuwe ontginningen.

Kaart van de vallei Meijendel ca 1860. Bron: Beeldbank Haags Gemeentearchief

3.1.4 Bebossingen

Vanouds was er al bos aanwezig in de duinen, met name berken, meidoorn en elzenbos. Blijkbaar was er behoefte aan andere houtsoorten, want vanaf de achttiende eeuw werden telkens proeven genomen met de introductie van nieuwe boomsoorten en de aanleg van bos. Door alle vroegere experimenten en de met bebossing gepaard gaande ontginningen was het studiegebied omstreeks 1900 al relatief rijk aan vooral loofbos.

3.1.5 Waterwinning

In 1878 startte de Leidsche Duinwatermaatschappij in de duinen van Berkheide met waterwinning. In eerste instantie waren de grondwaterstanden nog hoog genoeg om het water via open kanalen (spranken of sprangen) naar de pompstations te leiden. Daar volgde een laatste zuivering met zandfilters waarna het drinkwater via leidingen naar de stad stroomde. Later deed de waterwinning de grondwaterstanden dalen.

Terwijl Van Eeden in 1886 nog de vegetatie in de vochtige duindalen beschreef, met parnassia, purola en orchideeën, kwamen in die tijd ook de eerste meldingen van verdroging. Daardoor werd landbouw in de duinvalleien steeds moeilijker. In 1917 constateerde een commissie dat de aardappelcultuur de Pan van Persijn had verlaten, nadat het aanvankelijk nog op de bodem van de sloten was voortgezet. Om verdere verdroging tegen te gaan werd in 1956 begonnen met het infiltreren van oppervlaktewater uit rivieren. Het water werd in kleine duinvalleien aan weerszijden van de hoofdader geleid. Zo ontstonden de infiltratieplassen. Door het voedselrijke water veranderde echter de vegetatie. De natte, voedselarme vegetatie die eerder de duinpannen had gesierd, kwam niet terug. Aan de oevers van de infiltratieplassen groeide riet met ruigtekruiden.

Door nieuwe infiltratietechnieken en door voorzuivering is het milieu inmiddels weer voedselarmer geworden en zijn deze ruigtekruiden verdwenen⁷. Door de sprangen voert geen open water meer. Het water loopt nog steeds wel op de zwaartekracht af via ondergrondse buizen naar de pompstations. De waterwinning leidde tot bebouwing in het duingebied. Op de laagste plekken, waar het duinwater naar toe werd geleid, kwamen pomp- en filtergebouwen en watertorens.

3.1.6 Militair gebruik

Al in de eerste wereldoorlog had de kust een strategische ligging. Voor het neutrale Nederland was een Engelse aanval vanuit zee niet geheel ondenkbaar en daarom werden enkele versterkingen in de zeeoep aangelegd. In de Tweede Wereldoorlog legden de Duitsers in het kustgebied de Atlantikwall aan, om zich te kunnen verdedigen tegen een invasie vanuit Engeland. In verschillende fasen werden kustbatterijen en tankmuren, drakentandversperringen, ondergrondse verblijfplaatsen en loopgraven aangelegd. De betonnen bouwwerken zijn op vele plekken nog te zien.

3.1.7 Recreatie

Het zou tot het begin van de twintigste eeuw duren voordat veel bredere lagen van de Nederlandse bevolking recreatieve bezoeken aan de kust zouden brengen. De aanleg van spoor- en tramlijnen maakte het voor mensen uit Den Haag en Rotterdam mogelijk om naar de duinen en het strand te komen.

Al vanaf de jaren '10 van de twintigste eeuw was er een koffiehuisje bij Klein Meijndel. In de jaren '20 kwam bij de boerderij Meijndel een theetuin. De Springtuin dankt zijn naam aan de ruitersport die hier plaatsvond.

In de jaren '50 was Meijndel een recreatieve bestemming voor de wijde omgeving. Men besloot het bosareaal rond Meijndel uit te breiden teneinde een recreatieve zonerings te bereiken. Daarmee kon het kwetsbare duingebied worden ontzien en kregen de recreanten een bosrijk landschap. Enkele oude landbouwpercelen werden

bebost en ook werd bos op het omliggende duin geplant. De opkweek van de bomen geschiedde op voormalige landbouwpercelen van Meijndel.

Er werd gestreefd naar een zo natuurlijk mogelijk bostype. Nu is het aangelegde bos daardoor moeilijk van ouder of natuurlijk opgekomen bos te onderscheiden. Ook de Pan van Persijn werd in deze tijd toegankelijk gemaakt voor de recreant. Het landgoed werd aangekocht door de gemeente Katwijk en voor een groot deel bebost.

3.1.8 Sportlaangebied

In een uitloper van het zuidelijke duingebied is aan de Sportlaan (direct ten zuiden van het dorp) een bungalowwijkje ontstaan. De villa's aan de Sportlaan zijn gebouwd in de tijd van de wederopbouw (ca. 1945 tot 1965) en in geschakelde vorm gerealiseerd. Er zijn vele markante voorbeelden van architecten zoals Maaskant, van den Broek en Bakema en Groosman. Architecten die zich vol in hebben gezet voor de wederopbouw. Tevens is hier later een tennisvereniging opgericht en een appartementencomplex op de hoek Sportlaan / Boulevard (de oude bebouwing aan de Boulevard is grotendeels tijdens de Tweede Wereldoorlog afgebroken in verband met de aanleg van de Altantikwall. De gaten zijn na de Tweede Wereldoorlog geleidelijk weer opgevuld met nieuwe bebouwing).

3.2 Ruimtelijke structuur

3.2.1 Ligging in omgeving

Katwijk aan Zee heeft een eigen identiteit. Het is een vrij rustige badplaats met een breed strand, een woonboulevard en aantrekkelijke natuurgebieden aan de noord- en zuidzijde. Hierdoor onderscheidt Katwijk zich van de andere badplaatsen in de directe omgeving, wat positief is voor de benadering van de doelgroep gezinnen. De recreatievoorzieningen zijn dan ook vooral gericht op de "gezinsrecreatie". De duinen vervullen een belangrijke rol in zowel de toeristische als de ruimtelijke karakteristiek van de gemeente.

Onderscheid valt te maken in de "Noordduinen", het gebied ten noorden van de Katwijk aan Zee en de "Zuidduinen", het gebied ten zuiden van Katwijk aan Zee. Deze begrippen worden in de volksmond gehanteerd.

Omdat in de duinen een restrictief beleid geldt, zijn de duinen zee bepalend geworden voor de ruimtelijke karakteristiek en opbouw van Katwijk aan Zee. Het dorp ligt als het ware ingeklemd tussen de duinen. De duingebieden rondom Katwijk aan Zee behoren voorts tot de belangrijkste natuurgebieden van Nederland. Naast het restrictieve beleid wordt ook actief naar gestreefd de natuurwaarden in het duingebied te verbeteren.

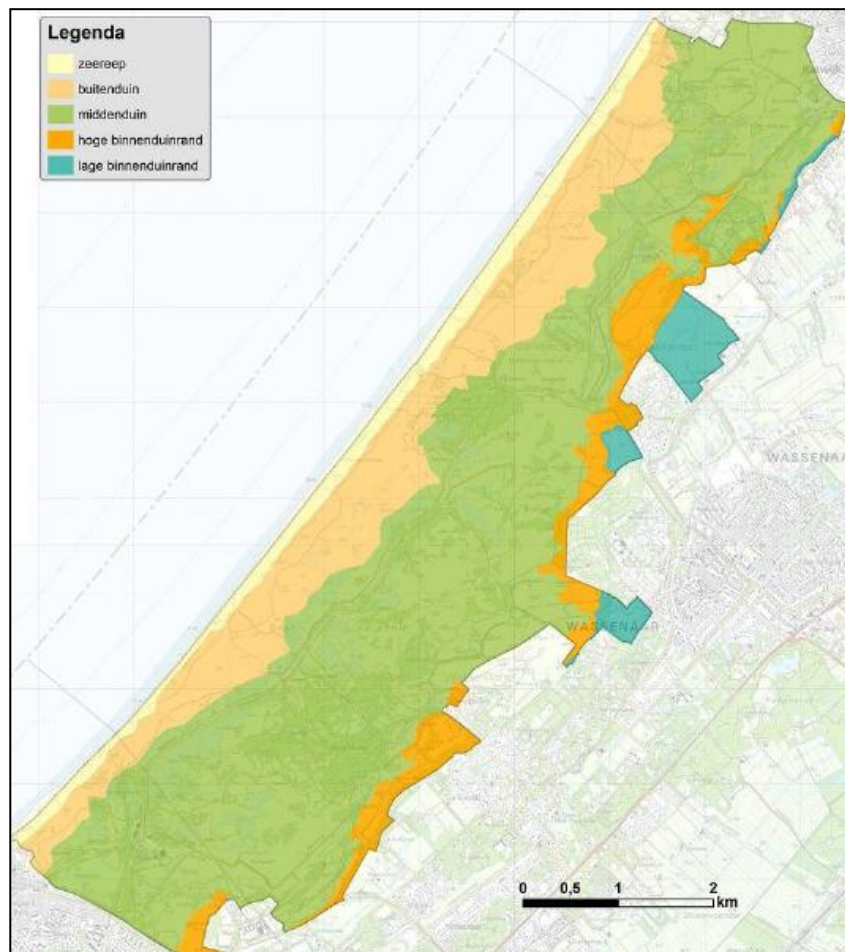
Het overgrote deel van het plangebied is niet toegankelijk voor het gemotoriseerde verkeer. Parkeerplaatsen liggen langs de Boulevard, bij de recreatiecentra en op enkele plaatsen aan de randen van het gebied. Dit is onder andere het geval bij het Pan van Persijn. De duinen kunnen worden bezocht via de voet- en fietspaden. Deze paden sluiten aan op de openbare wegen aan de randen van het duingebied. Per openbaarvervoer is het plangebied bereikbaar met de bus.

Direct ten westen liggen strand en kust(verdediging). Vanaf het strand bestaat er een duidelijk en fraai zicht op de duinen. Ten oosten van de Zuidduinen ligt het overige landelijk gebied van Katwijk, wat bestaat uit het vliegveld Valkenburg, de barakken bij Valkenburg, enige agrarische gronden (voornamelijk glas-onder-tuinbouw) en enkele overige verspreid liggende functies zoals burgerwoningen. Ook vanuit het landelijk gebied is het silhouet van de duinreep goed zichtbaar. Ten oosten van de Noordduinen liggen enkele woonwijken van Katwijk. Aan de noord- en zuidzijde lopen de duinen over in het gemeentelijke grondgebied van Noordwijk resp. Wassenaar.

3.2.2 Landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken

3.2.2.1 Inleiding

De beschrijving van het gebied onderscheidt vier zones: zeereep, buitenduin, middenduin, middenin met duinvalleien en binnenduinrand. Hoewel het rapport niet gaat over de Noordduinen (Coepelduynen), is de indeling beschrijving van grondgebruik in algemene zin wel degelijk ook van toepassing. Na de indeling volgt een beschrijving van de waardevolle landschappelijke en cultuurhistorische elementen die men in het duingebied kan aantreffen. Daarna wordt ingezoomd op twee bijzondere gebieden, te weten Meijendel en Pan van Persijn.

Indeling in landschapszones

3.2.2.2 Indeling in zones

Zeereep

De herkenbare, vaak scherpe grens tussen strand en duin wordt gestuurd door menselijke ingrepen met als doel bescherming tegen de zee. Deze bescherming tegen het zeewater gebeurde door het planten van helmgras waarmee het duinzand en dus de duinen werden vastgelegd. Daarnaast is de zeereep herkenbaar in de functie als verdedigingsgebied tegen indringers vanuit zee. Elementen en structuren van de Atlantikwall (WO II) maken daarbij deel uit van een grotere verdedigingslinie die zich zowel langs de hele (Europese) kust als meer landinwaarts uitstrekt. De bunkers en uitkijkposten hadden vrij schootsveld en blikveld nodig met als doel niet door de vijand gezien en herkend te worden, maar deze wel te kunnen bespieden en aan te vallen. Door de ligging in het overgangsgebied naar het strand, draagt de zeereep bij aan de recreatieve/toeristische functie van het strand. Het is de randzone waar aan recreatie verbonden activiteiten plaatsvinden in de beschutting van het duin (horeca, kleedhokjes badgasten, berging boten).

Buitenduin (Monkendel, Bendel)

Het buitenduin is een overgangsgebied met op het eerste oog weinig zichtbare cultuurinvloeden. Het gebied heeft voor de mens wel degelijk een functie gehad op het gebied van verdediging, omdat de structuur van de Atlantikwall (bunkercomplexen) vanuit de zeereep zich hier ook uitstrekt (nl. veilig gebied; niet direct in het schootsveld gelegen). In beperkte mate vinden er doorsnijdingen van infrastructuur plaats (Wassenaarse Slag, tankmuur Atlantikwall). Verder is het een randgebied waar op beperkte schaal kleinschalige ontginningen hebben plaatsgevonden. Deze zijn herkenbaar als vlakke open gebiedjes in het landschap. Tot slot speelt vooral het reliëfverschil tussen de paraboolduinen en de duinvalleien een rol. Kenmerk van het niet verstoorde karakter brengt met zich mee dat dit gebied vooral ook benut is als jachtgebied. De dynamiek in het gebied is niet groot en zal dat ook niet worden. De ambitie is er op gericht dat de bestaande balans niet wordt verstoord.

Middenduin (en duinvalleien)

Van het duingebied is dit gebied in de loop der eeuwen het meest intensief gebruikt voor uiteenlopende doelen. De ontwikkelingen zijn hier grootschaliger dan in andere delen van de duinen. De herkenbaarheid is hier dan ook het grootst. Vooral het menselijk handelen vanaf de Nieuwe Tijd (na 1500) is nog zichtbaar.

Op gebied van de infrastructuur is er de route naar zee (Wassenaarse Slag), die al in de 17de eeuw werd benut voor de (schelpen)visserij en in de recente (20ste en 21ste) tijd voor recreatie en toerisme. De historische route door de duinen (Van Pallandtpad) is van oudsher een verbindingsweg van en naar het dorp Wassenaar en richting Den Haag, al dan niet met vee en goederen. Verharde wegen laten het verband zien met de duinen als potentieel woongebied voor welgestelden (20ste eeuw). Deels is er een relatie met het gebruik als waterwingebied (smalspoor).

Binnen de strategie en militaire doelstelling van de Atlantikwall is te zien op welke wijze het binnenduin hier in een rol speelde. De meest opvallende onderdelen binnen het netwerk zijn oost-westlinie met drakentanden en tankgracht, die een doorsteek van de vijand onmogelijk moest maken.

Het agrarisch gebruik is het meest zichtbaar door de ontginningen met de bijbehorende verkavelingstructuur, walletjes met greppels, incl. bijbehorende windsingels, bebouwing, flora (exoten). Het gaat om herkenbare samenhangende gebieden zoals Harstenhoek (oudste ontginning met een latere functie voor nettenboeten), grote complexen (Meijendel, Oude Rijs, Bierlap en Kijfhoek) en kleinschalige, vermoedelijk meer zelfstandige initiatieven nabij het vissersdorp (Katwijk, Dorendel enz.). Van het gebruik van het gebied om het vee te laten grazen, dan wel het te benutten als (koninklijk) jachtgebied, zijn alleen sporen bewaard in de vorm van jacht- en grenspalen. Een andere als zodanig herkenbare toevoeging is het 20ste-eeuwse gebruik van de duinen als boswingebied voor de mijnbouw. Dit is nog zichtbaar door het naaldhoutbos bij Ganzenhoek. Het in die eeuw ontstane recreatieve gebruik van het middenduin heeft in bepaalde gebieden voor een extra laag gezorgd, variërend van theetuin tot verblijfsrecreatie (hotel Duinoord).

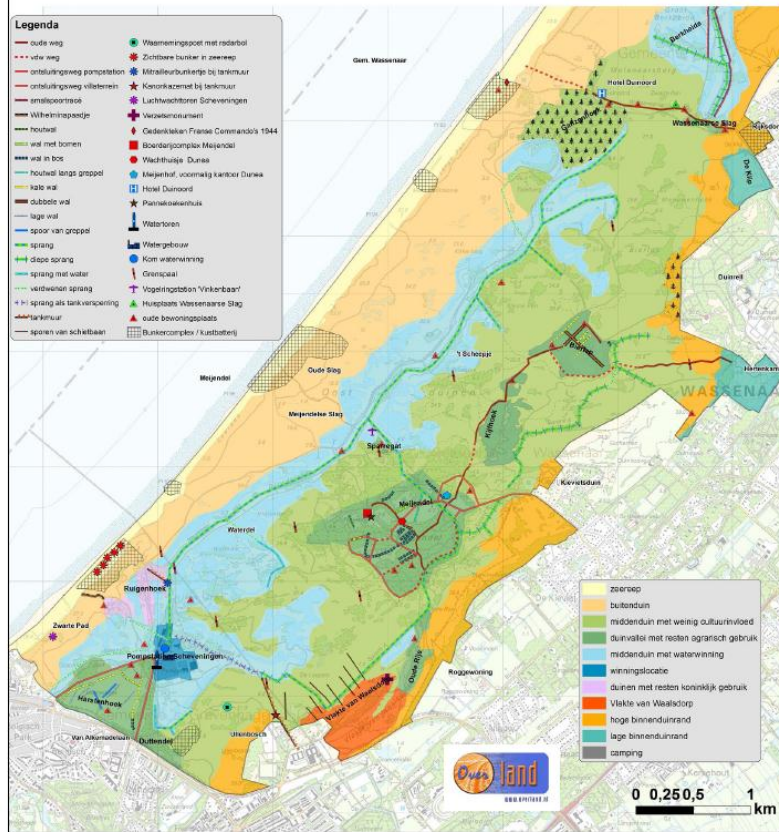
Een ander menselijk gebruik is de benutting van de duinen als waterwingebied met als belangrijkste beeldmerken de twee resterende watertorens. Kenmerkend daarbij is het gebied van noord naar zuid uitgebreide structuur aan sprangen, infiltratie- en kwelplassen. Sprangen zijn herkenbaar aan strakke contouren in de vorm van brede, recht afgestoken, greppels zonder hoge beplanting.

Binnenduinrand

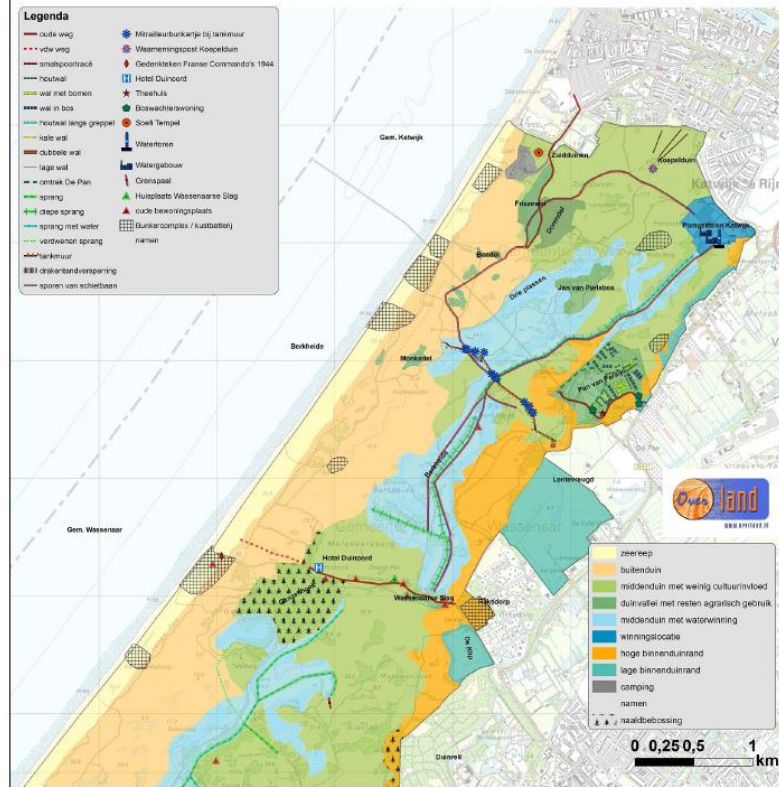
Ook dit is een dynamisch en gevarieerd gebied. Kenmerkend is het hoogteverschil. Dit maakt het tot een specifiek herkenbaar overgangsgebied naar het meer bebouwde achterland; het proces van duinontwikkeling is daarmee gestopt; het laat zien dat de duinvorming duidelijk gestuurd wordt door menselijk handelen. De bollencultuur is door recente natuurontwikkeling bijna niet meer herkenbaar in de er aan grenzende lage binnenduinrand. Apart onderdeel vormt de Pan van Persijn. Het neemt binnen de duinontginningen een bijzonder plaats inneemt door de afwijkende locatie en de ontstaansgeschiedenis, waarover alleen nog onvoldoende bekend is.

3.2.2.3 Waardevolle historische elementen
Op navolgende afbeeldingen is de ligging van de diverse elementen te zien.

Kaartbijlage 1 Historische landschapselementen Meijndel

Kaartbijlage 2 Historische landschapselementen Berkheide

Historische landschapselementen Meijndel & Berkheide

Samenvattend gaat het om de volgende elementen.

1. oude wegen;
2. wallen en greppels;
3. sprangen en infiltratieplassen
4. militaire objecten;
5. ander gebouwd erfgoed;
6. oude bewoningsplaatsen.

Ad 1. Tot in de twintigste eeuw was het duingebied bijzonder moeilijk begaanbaar. Slechts over kleine zandpaden waren de duinvalleien te bereiken. Dergelijke zandpaden hadden vaak geen vast traject. Als het rulle zand onbegaanbaar werd of het pad werd overstoven, werd een ander traject gekozen. Slechts enkele paden en wegen op de historische kaarten zijn nu nog in het landschap aanwezig.

Ad 2. Wallen op en rond de duinontginningen dienden als veekering, als windkering, als plek om overtollig zand kwijt te kunnen aan de rand van een perceel, en als strook om hakhout te telen. Vrijwel elke vroeger bewoonde of beakkerde duinvallei heeft nog zulke wallen. Hoewel de natuur zich vaak al meer dan honderd jaar meester heeft gemaakt van de ontginningen, geven de wallen nog de structuur aan van het vroegere cultuurland. De ligging van de wallen staan aangegeven in het rapport Cultuursporen in de duinen (zie bijlage). Het kan gaan om onder meer houtwallen, duinwallen, dubbele wallen etc. Om de pan van Persijn ligt voorts een greppel/ovaalvormige laagte. Deze is zichtbaar als steilrand aan de zeezijde en als brede greppel aan de landzijde van de ontginning.

Ad 3. De ligging van de sprangen is bepaald door de negentiende en twintigste-eeuwse technische en geografische mogelijkheden. De sprangen lagen als open waterkanalen in de duinvalleien en stroomden af naar de pompstations op de laagste plekken. Op of bij enkele sprangen zijn later infiltratieplassen geprojecteerd. Soms zijn ze opgegaan in een grotere plas. Soms zijn ze herkenbaar in de kanaalachtige vorm van (randen van) infiltratieplassen. De plassen zijn inmiddels karakteristiek voor het landschap van de waterleidingduinen. Sommige duinvalleien werden vergraven, maar meestal behielden ze hun door de omliggende duinen bepaalde grillige vorm, waardoor ze nu natuurlijk ogen. Ze liggen in duinvalleien, vaak op de plek van oude ontginningen. Soms is de omtrek van de vroegere akkercomplexen nog vaag herkenbaar in de omtrek van de plassen.

Diepe sprang iets ten noordwesten van de Pan van Persijn

Ad 4. Ten zuiden van Katwijk (en ten noordoosten van waarnemingspost Koepelduin) lagen enkele schietbanen die op hoogtebeelden nog traceerbaar zijn. In het veld zijn ze moeilijk herkenbaar. Dwars door de duinen liepen twee betonnen tankmuren als zuidgrens van Stützpunktgruppe Katwijk en de noordgrens van Stützpunktgruppe Scheveningen. Ze liepen door tot in het achterland (Clingendael, Valkenburg), waar ze grotendeels zijn gesloopt. In de duinen ontbrak de noodzaak tot slopen. De betonnen tankmuren zijn ongeveer 3 meter hoog en anderhalve meter dik. In enkele gevallen worden ze onderbroken door een duintop. Op de duintop stond geschut en onderlangs de duintop lagen drakentandversperringen. Ook zijn er onderbrekingen voor wegen en paden. Langs de muren lagen flankerende mitrailleurbunkertjes en kanonkazematten. Vooral de muur en de bunkertjes van Berkheide zijn nog goed zichtbaar in het open duinlandschap.

Op en in de zeereep ligt een achttal kustbatterijen of bunkercomplexen. Meer landinwaarts ligt een complex ten zuiden van de watertoren. Ze bestaan uit een voor een groot deel ondergronds gelegen verblijfplaatsen, commandoposten, geschutsbunkers, munitiebunkers en woonschuilplaatsen, onderling verbonden door overdekte loopgraven.

Op een hoge duin ten zuiden van Katwijk lag een waarnemingspost, een achzijdige toren met sleuven, horend bij een ondergrondse bunker (Widerstandsnest 251). Ooit was de toren tot aan de kijkspleet ingegraven. Nu ligt hij helemaal bloot. De toren is niet meer toegankelijk, maar vanaf het koepelduin is nog altijd een ver uitzicht mogelijk. De toren is beklad met graffiti. De waarnemingspost is rijksmonument.

Ad 5 en 6. Relevant zijn het Boerderijcomplex Meijendel, het Pannenkoekenhuis Meijendel en theehuis Pan van Persijn (begin 20^e eeuw), de Boswachterwoningen in Pan van Persijn, het wachthuisje Dunea en huis Meijenhof Meijendel. Voorts staat op de waterwinlocaties een aantal monumenten met de status van Rijks- en gemeentemonument (watertoren, pompgebouw en voorfiltergebouw).

3.2.2.4 Meijendel

Het landschap van de vallei Meijendel is het resultaat van door de overheid gesteunde landbouwontginning en bebossingsexperimenten in vooral de negentiende eeuw. Er waren nog twee bewoningsplekken. Boerderij Meijendel is nog steeds de kern van de duinpan. Op de kaart staat ook de plek van het inmiddels verdwenen oudste huis van Meijendel dat achtereenvolgens bekend stond als Huisje van Ginkel en Klein Meijendel. De oude land- en bosbouwenclave bestaat nog steeds uit een afwisseling van beboste wallen, beboste duinen en open ruimten, nu in gebruik als grasland. Uit de tijd dat Meijendel tot villapark dreigde bestemd te worden stamt de ontsluitingsweg. Op de kaart staan bovendien de plekken van twee verdwenen villa's, Wilfriede en Zeeduinen. De laatste plek is nog herkenbaar aan het restant van de tuinmuur. Uit de tijd van de Waterwinning is het wachthuisje en kantoor Meijenhof van Dunea. In het onderstaande worden de landschapstypen en de kenmerkende wallen van Meijendel behandeld.

Vroeger bouw- en weiland, al of niet bebost

Vrijwel alle landbouwpercelen zijn geëgaliseerd en mogelijk ook verlaagd. Overtollig zand kwam op de naastliggende duinen of op wallen terecht. Tegenwoordig zijn de meeste landbouwpercelen nog te herkennen. Ze liggen als met gras begroeide

laagten in een omgeving die vaak nog duinreliëf heeft en vrijwel altijd met bos is begroeid. Enkele percelen zijn bebost of bebost geraakt. Bij anderen groeit het bos vanuit het omliggende gebied de voormalige percelen in. Door het bos neemt de herkenbaarheid af.

Duin, overwegend bebost

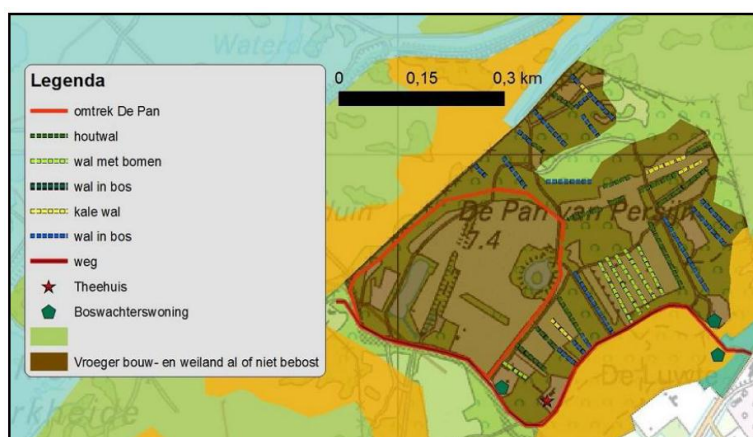
Een deel van het bos is aangelegd om de wind te breken. Maar ook het productief maken van de duinen was een belangrijk doel. Juist in en rond Meijendel zijn daarvoor al sinds de achttiende eeuw experimenten gedaan. Een deel van het bos werd aangelegd vanaf de jaren '50, met als doel de recreatie in goede banen te leiden.

Wallen

In het gebied komen diverse soorten wallen voor. De wallenstructuur is nog steeds kenmerkend voor de duinvallei. Het gaat om duinwallen, wal met bomen, wal met bos. In de bijlage Cultuursporen in het duin zijn de kenmerken van de wallen uitvoerig beschreven.

3.2.2.5 Pan van Persijn

De Pan van Persijn was als landbouwgebied ingericht. In de twintigste eeuw werd een deel van de Pan bebost. De Pan van Persijn wordt aan twee kanten omgeven door duinen. De hoogste duinen liggen aan de westkant. Die geven de Pan van Persijn een meer beschutte ligging dan de vallei Meijendel, ondanks het feit dat het niet veel verder van zee ligt. De duinen aan de oostkant zijn veel lager, maar vormen wel het contrast met het agrarische achterland. Centraal in de duinvallei lag een ovaalvormige, vochtige laagte met grasland, die De Pan werd genoemd, zo is te zien op kaarten van rond 1900. Daaromheen, iets hoger gelegen, lagen akkertjes, ingebed in een dicht net van houtwallen. Er stonden ook enkele huizen.

Situatie landschapselementen Pan van Persijn

Volgens gegevens van de gemeente Katwijk was het gebied een landgoed. De oude boswachters- en jachtopzienshuisjes maakten daar deel van uit. Een groot deel van de parkstructuren verscheen echter pas halverwege de twintigste eeuw. In de tot dusver open laagte De Pan werden houtwallen aangelegd en vijvers gegraven, waaronder de door hoge wallen omgeven ronde vijver met eiland. Een deel van de landbouwgronden werd bebost.

Ondanks de bebossing en de aanleg van groenstructuren is het historische landschap van De Pan van Persijn nog verrassend goed herkenbaar. De rand van de pan bestaat uit hogere, nu in bos verscholen duinranden in het noordwesten en uit brede greppels

beplant met hout in het zuidoosten. Deze brede greppels zijn waarschijnlijk de 'sloten' waarin, volgens historische vermeldingen, alleen nog aardappels geteeld konden worden door de verdroging als gevolg van de drinkwaterwinning.

De wallen geven nog de oude perceelsindeling weer. Soms liggen ze nu verscholen in het bos. Soms zijn ze niet meer begroeid. Soms liggen ze nog als 'houtwal' op de overgang van bos naar open landbouwperceel of tussen twee percelen in. Heel bijzonder is de oude kleinschalige perceelsindeling in het zuidoosten. De oude houtwallen tussen de percelen zijn nog steeds herkenbaar als verhogingen met eiken erop. Op de kaart zijn ze aangeduid als 'wal met bomen'. In Meijndel en Bierlap is deze voor de duinpannen karakteristieke kleinschalige perceelsindeling verloren gegaan, waardoor deze wallen uniek zijn voor het gebied en mogelijk voor de hele Hollandse kust. Dichter bij het theehuis zijn de wallen begroeid met kastanjes. De naoorlogse parkontwikkeling in De Pan is niet als cultuurhistorisch kenmerk opgenomen. Het karakteristieke houten theehuis is wel opgenomen.

3.2.3 Natuur

In de gemeente Katwijk liggen delen van twee Natura 2000-gebieden: de duinen ten noorden en ten zuiden van de bebouwde kom van Katwijk aan Zee. De duinen aan de noordzijde vallen onder het Natura 2000-gebied Coepelduynen en de duinen aan de zuidzijde horen bij het Natura 2000-gebied Meijndel en Berkheide (zie verder paragraaf 5.2.1).

De Coepelduynen is in het plangebied van het bestemmingsplan Duinen gelegen. Het is de naam van het duingebied aan de Nederlandse kust tussen Noordwijk en Katwijk. Dit gebied met een oppervlakte van 188 ha is aangemerkt als Natura 2000-gebied (classificatienummer 96, classificatie Duinen). Het definitieve aanwijzingsbesluit is op 19 februari 2010 door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) genomen.

Meijndel en Berkheide is eveneens in het plangebied van het bestemmingsplan Duinen gelegen. Het is de naam van het duingebied tussen Den Haag en Katwijk, met een relatieve brede middenberm in de reeks zeereep, buitenduin, middenduin en strandwal. De aanwijzingsprocedure met betrekking tot dit Natura 2000-gebied (classificatienummer 97) loopt op dit moment.

3.2.3.1 Coepelduynen

De Coepelduynen omvatten de smalle strook kustduinen tussen Katwijk en Noordwijk. Het relatief kleine gebied heeft een gevarieerd duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het gebied behoort tot de kalkrijke jonge duinen met matig fijn zand in de zeereep tot fijn zand in het middenduin. Er is geen duidelijke binnenduinrand aanwezig, waardoor de overgang naar het polderlandschap vrij abrupt is. Delen zijn in het verleden door de mens beïnvloed en gebruikt voor het drogen van netten, het weiden van vee en als duinakkers. Hierdoor is een specifiek open duinlandschap ontstaan met een afwisseling van duingraslanden, struwelen en bos waarin waardevolle flora en fauna voorkomt.

Verder zijn er enkele duinvalleien, waaronder Guytendel en Spijkerdel. Van 1890 tot 1965 werden deze duinpannen gebruikt als aardappelveld. Recent zijn hier natuurherstelmaatregelen getroffen door de valleien uit te graven tot op het

grondwaterniveau. Er komen op grote schaal goed ontwikkelde, kalkrijke duingraslanden voor die kenmerkend zijn voor het zeedorpenlandschap, met daarin veel zeldzame plantensoorten.

3.2.3.2 Habitatrictlijngebied Meijndel & Berkheide

Meijndel en Berkheide bestaat uit een brede duinstrook met een gevarieerd en uitgestrekt, kalkrijk duinlandschap, dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het zuidelijke deelgebied Meijndel is een relatief laag gelegen gebied met grote 'uitgestoven duinvlakten', dat in het zuidelijk deel minder reliëfrijk is. In het noordelijke deelgebied Berkheide liep het zand vast in de oorspronkelijk natte stroombedding van de oude Rijn. Het is gevormd door overstuiving van oude duinen, waardoor het een relatief hooggelegen duinmassief is. Hier is de kweldruk dan ook groter dan in Meijndel.

Het landschap heeft een kenmerkende opbouw van evenwijdige duinenrijen met opeenvolgende hoge paraboolduinen en moerassige laagten met struweel, waarin grote valleien liggen zoals Kijfhoek, Bierlap en de vallei Meijndel. Dit zijn duinakkers die nu vooral uit bos bestaan; het gebied kent dan ook een aantal goed ontwikkelde bostypen. In Berkheide is, met name in de buurt van Katwijk, een groot areaal goed ontwikkeld kalkrijk duingrasland aanwezig, ontstaan door het eeuwenlange menselijke gebruik van het zogenaamde zeedorpenlandschap.

3.2.4 Sportlaangebied

Met het Sportlaangebied wordt het gebied direct ten zuiden van het dorp Katwijk bedoeld. De duinen en de bebouwing lopen hier in elkaar over waardoor het gebied een soort overgangsgebied is tussen stedelijk en landelijk gebied. Zie navolgende afbeelding.

Luchtfoto Sportlaangebied

De woningen aan de Sportlaan staan letterlijk in het duinlandschap in weer en wind. Het golvend patroon van de duinen wordt weerspiegeld door een losse plaatsing van de duinvilla's ten opzichte van de weg. Wel is de oriëntatie van de duinvilla's gelijk.

De bebouwing aan de Sportlaan valt uiteen in vier afzonderlijke delen als de villa's aan de Boulevard worden meegerekend. Direct achter de Boulevard ligt het deel waarin de adressen Sportlaan 3 tot en met 10 zijn gelegen, verderop aan de Sportlaan zijn de villa's om een hoge duintop heen gedrapeerd en tegen de grens met het terrein

van het voormalige Zeehospitium zijn twee vrijstaande villa's gelegen. De verschillende eenheden zijn zo gesitueerd dat er maximaal zicht is op het duinlandschap. Niet alleen door het creëren van tussenruimte tussen de verschillende gebouwen, maar ook door het creëren van een zichtvenster op de hoge duintop waar omheen een deel van de bebouwing is gelegen.

Vier afzonderlijke delen Sportlaangebied

De duinvilla's in dit gebied hebben de kenmerken van woningen uit de wederopbouw periode. Rechthoekige volumes, horizontale lijnen, grote glasvlakken naast grote gesloten vlakken, ruime open plattegronden, platte of licht hellende daken. Gebruik van "nieuwe" materialen als beton, staal en glas. In die tijd ging de aandacht uit naar het bouwen in grote aantallen om te voldoen aan de grote vraag naar woningen. Daarmee vergeleken zijn de villawijkjes uit die periode een marginaal verschijnsel, maar daarom niet minder waardevol.

Voorbeelden wederopbouwduinvilla's

Dit komt omdat in de loop van de jaren een hoop aanpassingen zijn gedaan die niet allen even goed passen bij de oorspronkelijke stijl van de woningen zoals het aanbrengen van zonwering, plaatsen van terras- en tuinschermen van glas, nieuwe voordeuren en garagedeuren en/ of buitenverlichting bij voordeuren en terrassen. Maar ook in grotere ingrepen als uitbouwen in de vorm van serres en entrees en kleurgebruik op grote vlakken en dakranden zijn gepleegd.

De tennisvereniging valt weg tegen het omringende duinlandschap. De realisatie van het appartementengebouw aan het zuidelijke einde van de Boulevard heeft de afzondering van de Sportlaan versterkt. In het beeld van de Boulevard spelen de villa's ten noorden van het appartementen gebouw nog een rol. De villa's aan de Sportlaan liggen aan een ventweg en zijn minder zichtbaar vanaf de openbare weg.

3.3 Functionele structuur

Hieronder volgt een korte typering van het gebied alsmede de in het plangebied gelegen (voor het publiek toegankelijke) voorzieningen. Na een korte algemene beschrijving van zowel Noord- als Zuidoorden wordt ingegaan op de specifieke functies in beide gebieden. Tevens worden hier de plannen / initiatieven per functie aangegeven (als daar sprake van is). In hoofdstuk 4 van het bestemmingsplan wordt nader ingegaan op de ontwikkelingsrichtingen per functie (dat kan ook zijn bestemming van de bestaande situatie).

3.3.1 Noordduinen

Als gevolg van de uitbreidingen van Katwijk ten noorden van het Uitwateringskanaal grenzen de Noordduinen aan het bebouwde gebied van Katwijk. Hierdoor zijn de Noordduinen een uitloopgebied voor omwonenden geworden (alleen toegankelijk buiten het broedseizoen). De Noordduinen maken deel uit van beschermd Natura 2000-gebied de Coepelduynen (zie voor een beschrijving in detail paragraaf 5.2.1.1). De Noordduinen hebben daarnaast een functie als zeewering.

Recreatiecentrum Noordduinen

Het Recreatiecentrum De Noordduinen wordt aan het zicht onttrokken door de ligging tegen de Coepelduynen en door de begroeiing van struiken en duinvegetatie aan de straatkant. Aan de zuidzijde van het recreatiecentrum ligt de Noordduinseweg. Het recreatiecentrum heeft een herstructurering achter de rug waarbij de standplaatsen zijn vergroot. Het aantal kampeerplaatsen is hierdoor gedaald van 468 naar 415. Daarnaast zijn in 2007 – 2008 48 ecowoningen en een uitbreiding van de multifunctionele ruimte met zwembad gerealiseerd. Door middel van een accentverschuiving in de richting van de toeristische gast wordt ook de exploitatie geoptimaliseerd. Het initiatief bestaat een tweede bedrijfswoning te realiseren en het aantal huisjes uit te breiden met 65.

Parkeerterrein Noordduinen en de gebouwen Scum en KNRM

Aan de zuidzijde van het parkeerterrein Noordduinen staat het jongerencentrum Scum met in de nabije omgeving een graffitimuur, een skatevoorziening, een voetbalveldje en het gebouw van de reddingsmaatschappij KNRM.

Het parkeerterrein Noorduinen is enige tijd terug heringericht. De herinrichting van dit parkeerterrein had vooral betrekking op:

- het bevorderen/ vergroten van de verkeersveiligheid ter plaatsen;
- het verruimen van de parkeervakken;
- het herinrichten van de parkeerautomaten;
- het verbeteren van de waterhuishouding op en nabij dit parkeerterrein; en
- het voorwaardig maken van dit parkeerterrein voor (incidentele) grote evenementen, zoals: een circus, volksfeesten, shows, e.d..

Het jongeren centrum Scum heeft een uitbreidingswens om gescheiden programmering van 12 tot 16 jarigen en jongeren, die ouder zijn dan 16 jaar (de categorie 16-plus) mogelijk te maken. Bij het bestaande gebouw is ruimte voor aanvullende bebouwing in combinatie met de inpassing van een (recreatieve) functie.

Manege Jonker

Aan de noordzijde van het parkeerterrein is manege Jonker gelegen. Het complex bestaat uit een bedrijfswoning en manegegebouw (stal- en loopruimten) evenals de bij een manege behorende voorzieningen zoals paddocks, paardenbakken, e.d..

Manege Jonker

Hotel Savoy

Bij de kruising van de Boulevard met het Uitwateringskanaal is hotel Savoy gevestigd. Het hotel is een gemeentelijk monument met een karakteristieke uitstraling. Het hotel staat op een markant punt en is vanuit de Binnensluis, vanaf het fietspad langs het Uitwateringskanaal en vanuit de Buitensluis goed zichtbaar. Dit hotel is ooit gebruikt/ bewoond als Villa Allegonda. Het woonhuis is in 1917 ontworpen door de architect P.J. Oud. Het was in die tijd een icoon van wereldformaat; het is een vroeg voorbeeld van de De Stijl-architectuur .

Dienstwoningen aan de Rijnmond, Uitwateringskanaal en gemaal

Aan de Binnensluis 1 en Rijnmond 192 tot en met 196 zijn vijf dienstwoningen gelegen. De dienstwoningen zijn overigens al enige jaren in gebruik als reguliere burgerbewoning. Eveneens aan de Rijnmond ligt het werkterrein van het Hoogheemraadschap van Rijnland (HHR). Op dit werkterrein staat een werkplaats met loods. Dit object is gemeentelijk monument.

Het gemaal aan het Uitwateringskanaal is gemeentelijk monument. Enkele bewoners hebben een principeverzoek ingediend om de bestemming bedrijfswoning ten aanzien van deze drie bedrijfswoningen te wijzigen in de bestemming burgerwoning. Deze gebouwen bevinden zich bij het Uitwateringskanaal. Op de hoek nabij het Gemaal bij het Uitwateringskanaal staat een snackbar.

Uitwateringskanaal en pompgebouw

3.3.2 Zuidduinen

De Zuidduinen liggen tussen Scheveningen en Katwijk. Dit duingebied is van belang voor de waterwinning. Na de intrede rond 1880 van de waterwinning, heeft eutrofiëring plaatsgevonden door middel van de inlaat van nutriënt rijk rivierwater. Hierdoor is het voedselarme milieu veranderd in een voedselrijk milieu. Dit heeft negatieve effecten gehad op zowel de waterkwaliteit als ook op de flora en fauna. Door regeneratieprojecten worden de natuur en het landschap hersteld. Daarnaast hebben de Zuidduinen een functie als zeekering.

De Zuidduinen vervullen ook een belangrijke functie als uitloopgebied. Het gebied is het gehele jaar toegankelijk. Aan de randen van het gebied liggen enkele voorzieningen. In cultuurhistorisch opzicht zijn de Zuidduinen ook van belang. De zogenaamde aardappelveldjes (in gebruik rond 1900) getuigen hiervan. Naast de aardappelveldjes zijn hier ook de restanten van de Atlantikwall (barakken, tankgracht en bunkers) vermeldenswaard. Dat geldt ook voor de watertoren, het voorfiltergebouw en het pompgebouwtje van het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland. In dit verband wordt ook verwezen naar de cultuurhistorische waardenkaart (zie paragraaf 3.1).

De Zuidduinen maken tot slot deel uit van een Natura 2000-gebied, Meijendel en Berkheide (zie voor een beschrijving in detail paragraaf 3.2).

Waterwingebied Zuidduinen

Route Lentevreugd – Pan van Persijn

In het duingebied liggen fiets- en wandelpaden. Van deze paden mag niet worden afgeweken, vanwege de eerder genoemde belangen van waterwinning en natuur. Ter versterking van de kwaliteit van flora en fauna is het project natuurontwikkeling Lentevreugd gerealiseerd. In dit verband en uit oogpunt van zoneringsplannen voor de realisering van een langzaamverkeersroute in de verbinding Lentevreugd naar het aangrenzende recreatiegebied Pan van Persijn.

Boswachterswoningen en theehuis

In het recreatiegebied Pan van Persijn staan een theehuis en twee boswachterswoningen. Eventuele uitbreiding van het theehuis kan nodig zijn om de keukens, toiletten etcetera te laten voldoen aan de daarvoor geldende normen. Eén van de boswachterswoningen is een gemeentelijk monument.

Theehuis in Pan van Persijn

Camping De Zuidduinen

Camping De Zuidduinen ligt in een natuurlijke omgeving, in het Natura 2000-gebied Meijndel en Berkheide. Deze camping heeft momenteel 350 kampeerplaatsen, waarvan 100 seizoen- en 190 toeristische plaatsen. Net als op het Recreatiecentrum De Noordduinen wil de eigenaar het aantal plaatsen verminderen uit oogpunt van kwaliteitsverbetering. Daarnaast is uitbreiding van de beheerderwoning en opslagruimte gewenst. Vanwege landschappelijke redenen wordt het recreatieterrein geheel ontruimd in de winter. Voorts bestaat het initiatief de aanwezige horecagelegenheid jaarrond te exploiteren. Tot slot is er een wens om een viertal blokhutten een permanente plek te geven.

Teneinde onnodig transport te voorkomen heeft de eigenaar de suggestie gedaan om het aangrenzende parkeerterrein Zuidduinen tussen Soefitempel en het woonhuis te gebruiken voor het stallen van kampeermiddelen in de winterperiode.

Soefitempel

Eveneens in Meijndel en Berkheide gelegen is de zogenaamde "Soefitempel". In de duinen ten zuiden van Katwijk vonden vanaf 1922 soefistische zomerscholen plaats. De inspirator, de Europa populaire Indiase mysticus Hazrat Inayat Khan, had in de duinen een spirituele ervaring en zegende de plek. In 1969 werd op deze plek de Soefitempel gebouwd. De tempel vormt sindsdien een markant baken in de duinen. Deze boeddhistische maatschappelijke voorziening is gelegen ten noorden van camping de Zuidduinen.

Sportpark Nieuw-Zuid

Noordelijk van het parkeerterrein ligt het Sportpark Nieuw-Zuid. Dit park heeft momenteel zes velden en een clubgebouw met voorzieningen. Enkele jaren geleden is de uitbreiding van de tribune en kleedkamers gerealiseerd. Daarmee is aan de wens van Quick Boys tegemoet gekomen. De hoogte van lichtmasten is ca. 15 meter (23 m voor het hoofdveld). Aangrenzend ligt ten zuidoosten van het sportterrein een openbaar parkeerterrein. Dit terrein wordt 1x per jaar gebruikt voor de kermis en 1x voor een ander evenement.

Dunea

Aan de Cantineweg ligt het Waterwinbedrijf Dunea. Er zijn plannen voor uitbreiding van bebouwing met 1.000 à 2.000 m². Naast het waterwinbedrijf liggen langs de Cantineweg vier bedrijfswoningen van Dunea, een recreatiewoning en een burgerwoning. Na beëindiging van de huurcontracten worden de bedrijfswoningen gesloopt.

Voetpaden en parkeerplaatsen Sportlaan

Ter hoogte van de Sportlaan tussen het rijwielpad en de Zuidduinen heeft de gemeente twee voetpaden aangelegd, waardoor de gehele groenstrook van de Sportlaan een kwaliteitsimpuls heeft gekregen. Een en ander is conform het vastgestelde Groenbeleidsplan 2009-2019. De kwaliteitsimpuls bestaat uit het aanplanten van echte duinvegetatie, zoals Abelen, Duindoorns, Ligusters en het creëren van duinen.

Ter hoogte van dit stuk Sportlaan tussen de ventweg en de Drieplassenweg zijn langparkeervakken gelegen. Deze zijn nu bestemd voor vrachtwagens. Conform het parkeerbeleid 2009-2019, is het beleid gericht om hier het vrachtwagenparkeren te weren. Door de voltooide herinrichting zijn circa 75 extra langparkeervakken gerealiseerd.

3.3.3 Sportlaangebied

Het Sportlaangebied bestaat onder meer uit een aantal (geschakelde) duinvilla's. Daarnaast is op de hoek van de Boulevard een groot appartementencomplex aanwezig met aangrenzend een parkeerterrein en garageboxen. Verder is er een tennisvereniging gevestigd bestaande uit tennisvelden, kantinegebouw en kleedkamers. Op 6 van de 9 velden is verlichting in de vorm van lichtmasten aanwezig. Voor een vergroting dan wel vervanging van de duinvilla's is een stedenbouwkundige visie opgesteld.

4 Planopzet

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de voor het bestemmingsplan relevante ontwikkeling beschreven alsmede de consequenties en de wijze waarop de ontwikkelingen zijn opgenomen in het bestemmingsplan. De overwegende doelstelling van dit bestemmingsplan is ondanks enkele kleinschalige ontwikkelingen gericht op bescherming. Het gaat om de bescherming van een aantal waarden:

1. natuur- en landschappelijke waarden;
2. cultuurhistorische waarden;
3. archeologische waarden;
4. water.

Alvorens in te gaan op de diverse functies (eventueel met ontwikkelingen) komen eerst voornoemde aspecten in dit hoofdstuk aan bod. Daarna worden de diverse functies met ontwikkelingsmogelijkheden beschreven. Aangegeven wordt of en hoe de ontwikkeling stedenbouwkundig en ruimtelijk inpasbaar is. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de relevante milieu- en natuuraspecten ten aanzien van de ontwikkelingen.

4.2 Beheer bestaande waarden

4.2.1 Natuur- en landschappelijke waarden

Het gebied heeft, behoudens de bestaande specifieke vormen van bebouwing en gebruik die verspreid voorkomen, de bestemming Natuur-Duinen gekregen. Hieraan is een beschermende regeling gekoppeld op basis waarvan het niet mogelijk is bouwwerken op te richten anders dan voor de bestemming Natuur-Duinen. Verder is het niet toegestaan werkzaamheden te verrichten (zoals het aanbrengen van verharding, het vergraven van gronden, het dempen van water, het verwijderen van natuurlijke vegetatie etc.) zonder dat vooraf een afweging is gemaakt of door de activiteiten geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de natuur- en landschappelijke waarde van het gebied. Door deze beschermende regeling wordt bereikt dat de aanwezige waarden in stand blijven.

4.2.2 Cultuurhistorische waarden

Zoals aangegeven in paragraaf 3.2 komt in het plan gebied een aantal cultuurhistorische waarden voor.

Tientallen eeuwen van ontginnen, bouwen, wonen en werken hebben Zuid-Holland gemaakt tot een cultuurlandschap bij uitstek. Kerken, boerderijlinten, bollenschuren, dorpsgezichten maar ook dijken, verkavelingspatronen en archeologische vindplaatsen getuigen hiervan. Deze cultuurhistorische waarden zijn van grote betekenis voor onze leefomgeving. Daarom willen rijk, provincie maar ook de gemeente Katwijk deze cultuurhistorie behouden of inpassen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Dit heeft geleid tot het project 'Cultuursporen in de duinen', dat is uitgevoerd door Dunea, Staatsbosbeheer en de gemeenten Den Haag, Katwijk, en Wassenaar. De partijen nemen gezamenlijk de verantwoordelijkheid om op basis van kennis en kunde de cultuurhistorisch waardevolle elementen en structuren die kenmerkend zijn voor de

ontwikkelingsgeschiedenis van het duingebied in balans met andere waarden te behouden, versterken of ontwikkelen. Het duingebied waar het project betrekking op heeft, strekt zich uit van het noorden van Den Haag tot het zuiden van Katwijk. Cultuurhistorische elementen en structuren zijn een waarde die aansprekend is voor mensen die in de buurt wonen, werken en recreëren en daarmee is het een economische factor van belang. De cultuurhistorie vertelt immers hun eigen verleden en daarmee levert het een bijdrage aan de identiteit. Bovendien zijn de cultuurhistorische waarden goed verenigbaar met de waterwinning en de natuurontwikkeling. In het plan is er voor gekozen om bestaande bouwwerken en landschappelijke elementen die deel uitmaken van de historische structuur te beschermen middels een dubbelbestemming. Op grond van deze dubbelbestemming mogen slechts wijzigingen aan het terrein en bebouwing worden vergund wanneer advies is ingewonnen met betrekking tot cultuurhistorische aspecten.

In het onderstaande zijn aan de hand van de in het rapport 'Cultuursporen in het duin' opgenomen zonerings- en uitgangspunten beschreven.

Opgave Zeereep

De zeereep valt voor een klein deel in het plangebied (het grootste deel valt binnen het bestemmingsplan Kustwerk Katwijk). Bij de opgave om de kustveiligheid voldoende te kunnen garanderen dient rekening te worden gehouden met de andere waarden; deze kunnen zo mogelijk worden ingezet om de doelstelling van veiligheid te bereiken. De opgave daarbij is te zoeken naar mogelijkheden om de rol en betekenis van objecten en structuren die deel uitmaken van de Atlantikwall in stand te houden en zo mogelijk te versterken. Doel is daarbij de militaire betekenis van de Atlantikwall als onderdeel van de 20ste-eeuwse militaire geschiedenis zichtbaar en beleefbaar te maken, dan wel te houden. Concreet kan dat bv. betekenen dat schoots- en blikvelden open worden gehouden en niet bebouwd mogen worden. Wanneer dat wenselijk is met het oog op de instandhouding, zoeken naar ontwikkelmogelijkheden die passen bij het object en tevens aansluiten bij andere doelen/functionies die passen bij het gebied op bv. het terrein van natuur en recreatie, zoals het benutten van bunkers als vleermuisonderkomen en het benutten van de mogelijkheid voor informatievoorziening en educatie op het gebied van natuur en cultuur/historie. Bij de ontwikkeling van horeca en recreatieve voorzieningen is de opgave er voor te zorgen dat deze zich voegt binnen de bestaande landschappelijke structuur. Schootsvelden doen zich in dit plangebied overigens niet voor.

Opgave Buitenduin

Vanuit deze ambitie zal het de opgave zijn om het menselijk ingrijpen op het buitenduin zo beperkt mogelijk te houden; het beleid zal gericht zijn op het continueren en het herkenbaar houden van het historische 'natuurlijke' karakter als kenmerk van het gebied en deze in balans houden met de bestaande natuurwaarden.

Door het gevarieerde gebruik, dat zich tot op heden voortzet, is de dynamiek in dit gebied het grootst. De veranderingen spelen zich vooral af op het terrein van waterwinning, natuur en recreatieve toegankelijkheid, waarbij de ambitie is dat in voldoende mate recht moet worden gedaan aan de historische gelaagdheid en het herkenbaar houden van de daarbij behorende kwaliteiten. Deze ambitie richt zich bij de veranderingen op het zorgvuldig omgaan met de aanwezige cultuurwaarden en het zorgen van een goede afstemming met andere belangen. De veranderingen moeten

vooral gericht zijn op het benutten van de aanwezige kwaliteiten en incidenteel op herbestemming.

Opgave Middenduin

De opgave is in dit gebied het grootst en daarmee ook het meest uitdagend. Uitdaging daarbij is de bestaande waarden leidend te laten zijn bij beheer, onderhoud en ontwikkelingen. Samenhang speelt een belangrijke rol (ruimtelijk en functioneel), zoals het feit dat de ontginningsgebieden in samenhang met de verbindingroute dwars door het gebied bekeken dienen te worden. Kansen zijn met beperkte en eenvoudige middelen te benutten. Voorbeeld is het gebruik van de historische padenpatronen te blijven continueren door beheerders en afhankelijk van de mogelijkheden ook door bezoekers. Bij functieverlies van sprongen is de opgave de regressie niet te actief te stimuleren, maar via een natuurlijk proces te laten verlopen vanuit de visie dat ze het meest waardevol zijn dicht bij de watertorens.

Opgave Binnenduinrand

De dynamiek is door de ligging naast een overwegend vergaand ontwikkeld (bebouwd) gebied beperkt. De Pan van Persijn vertegenwoordigt naast natuur- en cultuurhistorische, ook grote recreatieve waarde. Ambitie voor de hele zone richt zich op behoud en versterking van de bestaande waarde en het benutten van de cultuurhistorische waarde bij het verder ontwikkelen van de recreatieve gebruiksmogelijkheden.

Hoge natuurlijke contrasten zijn een gegeven die in stand gehouden moeten worden. Individuele opgaven vragen om maatwerk. Dit geldt ook voor de Pan van Persijn, waarbij de vergroting van kennis over het ontstaan en de betekenis van het gebied een opgave op zich kan zijn. Een andere opgave kan zijn kansen te benutten om het bijzondere karakter van het gebied meer zichtbaar en beleefbaar te maken in combinatie met het vergroten van de recreatieve potentie van het gebied.

Zie hoofdstuk 5 voor de juridisch consequenties in dit bestemmingsplan.

4.2.3 Archeologische Waarden

Waarom een archeologische verwachtingskaart en beleid in Katwijk?

Volgens de Gewijzigde Monumentenwet 1988 en de Wet op de archeologische monumentenzorg is het verplicht om in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling aandacht te schenken aan mogelijk aanwezige archeologische waarden. Indien planontwikkelingen bodemverstoringen tot gevolg hebben en daarbij archeologische waarden in het geding kunnen komen is men tegenwoordig verplicht om archeologisch onderzoek te laten verrichten. De kosten voor eventueel verplicht archeologisch onderzoek komen ten laste van de initiatiefnemer voor de verstoringen. Over het algemeen worden de archeologische verwachtingskaarten van het rijk en de provincie gebruikt om te kijken of er bij de ontwikkeling van een bepaald gebied archeologie te verwachten is.

Deze kaarten zijn echter veelal niet precies genoeg en daarom heeft de gemeente Katwijk opdracht gegeven voor de vervaardiging van een eigen meer gedetailleerdere archeologische verwachtingskaart (RAAP Archeologisch Adviesbureau, 2007: *Gemeente Katwijk: een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart*, Amsterdam, RAAP-rapport 1340). Gebleken is dat binnen de gemeente Katwijk namelijk een gemiddeld hoge archeologische verwachting bestaat. Om de omgang

daarmee in goede banen te leiden is het nodig om over een beleidsinstrument zoals een eigen verwachtingskaart te beschikken. Deze kaart en de aanwezigheid van een eigen gemeentelijk archeologiebeleid maken bovendien dat de gemeente nu zeggenschap heeft over haar eigen bodemarchief. Ze heeft namelijk met dit beleid de garantie afgegeven dat in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling archeologische belangen worden meegewogen, dit is sinds kort een landelijk wettelijke plicht. De wijze waarop archeologische belangen worden getoetst, is vastgelegd in een archeologisch protocol, zoals opgenomen in de beleidsnota, en in voorwaarden voor bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Het gevolg is wel dat elke inwoner van de gemeente Katwijk in het vervolg met archeologisch onderzoek in aanraking kan komen. Toetsing op de aanwezigheid van archeologische waarden is immers een standaard onderdeel geworden van de vergunningsprocedures.

Indien ontwikkelaars of individuele inwoners van de gemeente Katwijk van plan zijn om een omgevingsvergunning aan te gaan vragen kunnen deze zelf vooraf al bekijken of ze daarbij rekening moeten houden met archeologische verwachtingen en een onderzoeksplicht. De hier volgende termen komen ook terug in het archeologisch protocol en de bestemmingsplanregels.

Archeologische Monumenten

Er bestaan twee soorten archeologische monumenten, 'beschermden monumenten' en 'monumenten'. Het rijk verzorgt de bewaking over de beschermden archeologische monumenten, eigenlijk dus archeologische rijksmonumenten. Net als voor monumentale gebouwen bestaat voor de archeologische rijksmonumenten een vergunningprocedure. Met betrekking tot terreinen die archeologische rijksmonument zijn, moet voor werkzaamheden en activiteiten die bodemverstoringen tot gevolg kunnen hebben een monumentenvergunning worden aangevraagd. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed verstrekt deze monumentenvergunningen. Het rijk streeft er naar deze rijksmonumenten in te passen in plangebieden door ze vrij van bebouwing te laten en ze anders in te richten, bijvoorbeeld in de vorm van een park.

Archeologische monumenten zijn terreinen waarvan de archeologische waarde al duidelijk is geworden aan de hand van eerder gedaan archeologisch onderzoek. Officieel zijn terreinen met een archeologische monumentenstatus niet beschermd, maar dat wil slechts zeggen dat er geen monumentenvergunning vereist is. De provincie bewaakt deze terreinen door ze uit te roepen als attentiegebied of ze te beschermen binnen de besluitvormingprocedures in het kader van de ruimtelijke ordening. Het liefst ziet de provincie deze terreinen behouden, bijvoorbeeld door te eisen dat in het geval van bebouwing een bouwmethode wordt gebruikt waarbij geen bodemverstoringen plaatsvinden. In sommige gevallen mag een deel van een archeologisch terrein met monumentale status worden opgegraven, maar alleen onder strenge kwaliteitseisen en onderzoeksvoorwaarden.

Waarde-Archeologie

Archeologisch waardevolle gebieden zijn gebieden waarvan de archeologische waarde al bepaald is aan de hand van eerder gedaan archeologisch onderzoek, meestal zijn dit de archeologische monumenten waar de provincie zeggenschap over heeft. Daarnaast zijn de historische dorpskernen van Katwijk, Valkenburg en Rijnsburg archeologisch waardevol gebied. Voor bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen bestaat voor de archeologisch waardevolle gebieden geen

vrijstellingsnorm. Indien er sprake is van voorgenomen verstoringen van de bodem is het verplicht vooraf archeologisch onderzoek uit te laten voeren. Pas na overlegging van een rapport van archeologisch onderzoek aan het bevoegd gezag, over het algemeen de gemeente, kan een vergunning worden afgegeven.

Waarde-Archeologische verwachting

Archeologische verwachtingsgebieden zijn gebieden waarvan nog geen bepaling van archeologische waarden bestaat. Daar is dus nog niet eerder archeologisch onderzoek verricht. Wel kan op basis van de geologische geschiedenis van deze gebieden een voorspelling worden gedaan over de mate van verwachting op aanwezige archeologische sporen. Deze verwachting is uitgedrukt in lage, middelmatige en hoge archeologische verwachting. In het geval van een lage archeologische verwachting kan geen archeologisch onderzoek voorafgaande aan de afgifte van een vergunning worden verplicht. Ten aanzien van de gebieden met een middelmatige tot hoge archeologische verwachting is dit echter wel het geval. Het soort archeologisch onderzoek kan per gebied verschillen. Deze verschillen hangen samen met de geologische eigenschappen van het gebied en de te verwachten aard van de archeologie. Net als voor gebieden met een lage archeologische verwachting, bestaat voor bodemversturende activiteiten met een totale gebiedsomsvang kleiner dan 100 m² geen onderzoeksplicht, dit ongeacht de mate van archeologische verwachting.

Meldingsplicht bij onverwachte archeologische vondsten

Indien er tijdens graafwerkzaamheden, ongeacht de locatie en de omvang, onverwachte archeologische resten worden aangetroffen, blijft in alle gevallen nog altijd een wettelijke meldingsplicht voor archeologische vondsten bestaan. In het geval het bijzondere vondsten betreft, kan de gemeentelijke archeoloog deze dan namelijk nog laten opgraven met behulp van een noodopgraving of bergen voordat ze worden afgevoerd met het stort.

Wanneer archeologisch onderzoek uitgevoerd worden?

Een verplichting op archeologisch onderzoek geldt voor alle bodemingrepen binnen gebieden die staan beschreven als 'archeologisch waardevol gebied'. Ook geldt de plicht op archeologisch onderzoek binnen alle gebieden met een middelmatige tot hoge archeologische verwachting maar alleen indien de bodemingreep groter is dan 100 m². Aan de diepte van de bodemingreep zijn eveneens specifieke vrijstellingsnormen verbonden.

Wanneer is archeologisch onderzoek niet verplicht?

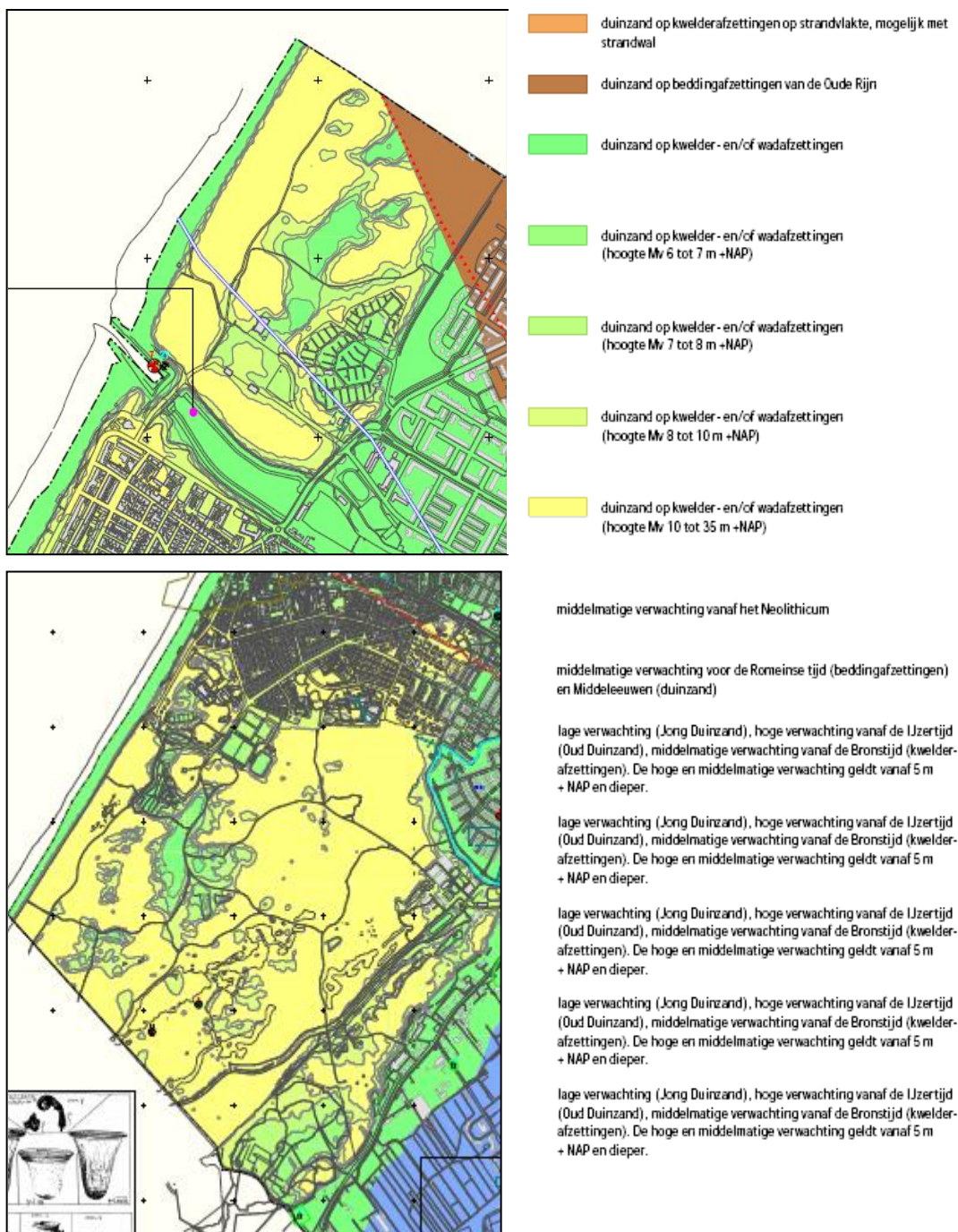
Er bestaat geen verplichting op archeologisch onderzoek in gebieden waarvoor een lage archeologische verwachting geldt. Indien er sprake is van een middelmatige of hoge archeologische verwachting en de bodemingreep is kleiner dan 100 m² vervalt eveneens de plicht op archeologisch onderzoek. Indien aantoonbaar (!) is dat al eerder bodemverstoringen hebben plaatsgevonden die dieper reiken dan de bodemverstoringen die zijn voorgenomen dan is archeologisch onderzoek eveneens niet langer verplicht.

Hierbij moet wel worden opgelet dat ook het onderheien van bouwconstructies onder bodemverstoringen valt. In het geval van heiwerkzaamheden wordt de ondergrond tot op vele meters diepte verstoord en zal dus archeologisch onderzoek plaats moeten vinden indien die plicht bestaat. Ook bij het aanleggen van leidingen en kabels kan de

bodem soms tot op grote diepte verstoord worden, ook daar moet rekening mee worden gehouden.

Specificatie archeologische verwachtingen, waarden en monumenten bestemmingsplan Katwijk Noord- en Zuidduinen, gemeente Katwijk.

Op de plankaart is een drietal dubbelbestemmingen 'Waarde- Archeologische verwachting 1,2 en 3 opgenomen met bijbehorende bepalingen in de bestemmingsplanregels. Monument- en catalogusnummers zijn terug te vinden op de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Katwijk. Op navolgende afbeelding is een uitsnede van de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart opgenomen.

Uitsnede archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart

Beschermde archeologische monumenten

Er zijn geen wettelijk beschermde archeologische monumenten in het gebied aanwezig.

Waarde - Archeologie

Er zijn geen archeologische monumenten of waarden in het gebied aanwezig.

Waarde - Archeologische verwachting

Op de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart ligt het plangebied grotendeels in de landschappelijke zone “het duingebied van Katwijk” met de omschrijving “duinzand op kwelder- en/of wadafzettingen”. Het pakket duinzand kan bestaan uit Jong en Oud Duinzand. Deze landschappelijke eenheid is verder onderverdeeld in vijf categorieën afhankelijk van de dikte van het Jong Duinzand. Voor het Jong Duinzand geldt een lage verwachting. Voor het onderliggende Oud Duinzand geldt een hoge verwachting vanaf de ijzertijd en voor de kwelder- en/of wadafzettingen een middelmatige verwachting vanaf de bronstijd. De hoge en middelmatige verwachting gelden vanaf een hoogte van 5 m +NAP en dieper. De uiterste noordoost hoek van het plangebied ligt in de landschappelijke zone “het duingebied van Katwijk” met de omschrijving “duinzand op beddingafzettingen van de Oude Rijn”. Voor dit gebied geldt een middelmatige verwachting voor de Romeinse tijd (beddingafzettingen) en middeleeuwen (duinzand).

In het plangebied zijn op de verwachtings- en beleidsadvieskaart vier locaties aangegeven waar op basis van historische gegevens een hoge verwachting is op archeologische resten. Catalogusnummer 1 betreft het Uitwateringskanaal. Bij werkzaamheden en archeologisch onderzoek langs en in het Uitwateringskanaal zijn in het verleden vondsten gedaan uit de Romeinse tijd en de late middeleeuwen. De context van de vondsten is niet geheel duidelijk, maar ze kunnen te maken hebben met nederzettingen, beschoeiingen en kade- en havenwerken. Nog zeer recentelijk zijn bij werkzaamheden resten aangetroffen die geassocieerd worden met bewoning en activiteiten uit de Romeinse tijd.

Samenhangend met catalogusnummer 1 ligt in het noordelijke deel van het plangebied een zone die staat aangegeven als de limeszone met als specificatie “tussen zuidoever watervoerende geul in de Romeinse tijd in het noorden en de limesweg in het zuiden”. De limeszone is de zone waar de verwachting hoog is op archeologische resten die te maken hebben met de Romeinse rijksgrens die over het grondgebied van de gemeente Katwijk loopt. Een onderdeel van deze limeszone is de zogenaamde limesweg waarvan op de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart een vermoed deel van het tracé is aangegeven.

Het bestemmingsplan Duinen betreft in hoofdzaak gebieden met hoge archeologische verwachtingswaarde. In de Actualisatie 2012 van de Provinciale Verordening Ruimte is opgenomen voor gebieden met een hoge archeologische waarde ter plaatse van de Limes:

Lid 2 terreinen met een hoge of zeer hoge archeologische verwachtingswaarde

Een bestemmingsplan voor gronden die onderdeel uitmaken van de Limes en die op kaart 18 zijn aangeduid als terreinen met een hoge of zeer hoge archeologische

verwachtingswaarde, bevat bestemmingen en daarbij behorende regels die de verwachte archeologische waarden beschermen.

Lid 4 archeologisch onderzoek

De regels als bedoeld in het tweede lid voorzien in elk geval in de voorwaarde van archeologisch onderzoek bij werken of werkzaamheden met een oppervlakte van meer dan 100 m² of waarbij de bodem tot meer dan 30 centimeter onder het maaiveld wordt geroerd en de voorwaarde dat gehandeld wordt in overeenstemming met de uitkomsten van dat onderzoek.

In haar beantwoording van de zienswijzen op de Actualisering 2012 constateert de provincie dat artikel 18 tweede lid, en artikel 19 eerste lid, ruimte laten voor afwijkingen en maatwerk als aangetoond is dat de bekende archeologische waarden niet worden aangetast. Dit is bijvoorbeeld het geval als uit onderzoek is gebleken dat de archeologische waarden op grotere diepte liggen of geclusterd op een deel van het terrein. Voorts staat in de toelichting vermeld dat werken of werkzaamheden die naar de aard de archeologische waarden niet kunnen aantasten, zoals normaal onderhoud, gebruik en beheer, ook verricht kunnen worden zonder archeologisch onderzoek. Hoewel het in dit bestemmingsplan gebieden binnen de Limes met hoge archeologische verwachtingswaarde betreft, vindt de gemeente vanwege de specifieke aard van het duingebied, dat op vergelijkbare wijze het gemeentelijk archeologisch vooronderzoek verwerkt kan worden. Uit gemeentelijk archeologisch vooronderzoek is gebleken dat voor een groot deel van de duingebieden de verwachte waarden op grotere diepte dan 30 cm beneden maaiveld zijn gelegen. Dit is vastgelegd in het gemeentelijke archeologische beleid.

Aan de zuidkant van het plangebied zijn ter hoogte van catalogusnummer 26 meerdere scherven gevonden met een datering in de middenijertijd. Voorheen was de locatie een (niet-wettelijk beschermd) monument (nr. 7226) met de status van terrein van hoge archeologische waarde. Sinds 2005 is deze status vervallen. Op enige afstand ten noordoosten van deze locatie ligt de vindplaats met catalogusnummer 6. Het zou gaan om een nederzetting die gedateerd wordt in de 2de eeuw na Chr. In de uiterste zuidhoek van het plangebied ligt de locatie (catalogusnummer 48) van de 17de eeuwse boerderij 'Kouwenhoven'. Deze locatie is vastgesteld op basis van historische kaarten.

Recent archeologisch onderzoek in het plangebied

Binnen de begrenzingen van het plangebied heeft nog nauwelijks archeologisch veldonderzoek plaatsgevonden. Uit het noordelijk deel is slechts één booronderzoek uitgevoerd. Bij dit onderzoek werd vastgesteld dat er geen archeologische resten in het plangebied aanwezig waren. Wel zijn meerdere waarnemingen gedaan van vondsten uit verschillende periodes. Voor het bestemmingsplan Duinen is een archeologisch bureauonderzoek opgesteld waarin de archeologische gegevens van de plangebieden en de directe omgeving zijn verzameld (Archeologisch bureauonderzoek Katwijk aan Zee. Bestemmingsplangebieden Noord- en Zuidoorden, zie bijlage). Naar aanleiding van het bureauonderzoek zijn de verwachtingen ten opzichte van de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Katwijk niet bijgesteld. Grote recente archeologische onderzoeken in aangrenzende gebieden zoals Katwijk-Zanderij Westerbaan, Katwijk-Zeehospitium en Katwijk-Kustversterking hebben in de laatste jaren een schat aan nieuwe informatie

opgeleverd. Ook ouder archeologisch onderzoek zoals bij de Uitwateringssluizen is in dit bureauonderzoek terug te vinden.

Zie hoofdstuk 5 voor de juridisch consequenties in dit bestemmingsplan.

4.2.4 Water

Het gebied heeft een waterkerende functie. Delen van het plangebied zijn gelegen binnen de primaire keringzone, de beschermingszone en de buitenbeschermingszone van de waterkering. Dit is vastgelegd in de Keur van het Hoogheemraadschap van Rijnland (zie voor de uitleg paragraaf 2.4.2. Nu de bescherming van de waterkering voldoende is geborgd in de Keur is het niet nodig om hiervoor tevens een afzonderlijk beschermingsregime in het bestemmingsplan in het leven te roepen. Het is echter wenselijk om te voorkomen dat wordt toegestaan dat de gronden worden gebruikt op een wijze dat in strijd is met de Keur.

Om deze reden is aangegeven dat watervergunningplichtige bouwwerken, werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden slechts kunnen worden uitgevoerd na inwerkingtreding van de watervergunning ('voorwaardelijk voorschrift') ter plaatse van de verschillende beschermingszones. Op de verbeelding zijn daartoe de beschermingszones aangeduid met een dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering resp. Waterstaat – Waterstaatkundige functie.

Een deel van gebied is op basis van de Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland (PMV) aangewezen als waterwingebied. Door de toepassing van de Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland wordt in diverse gebieden het grondwater beschermd tegen verontreinigingen. Daarmee wordt bereikt dat nu en in de toekomst grondwater kan worden gebruikt voor drinkwater. Om dat mogelijk te maken bevat de PMV in bijlage 10, onderdeel B van de verordening een aantal verbodsbepalingen. Uiteenlopende activiteiten mogen alleen plaatsvinden, indien Gedeputeerde Staten daarvoor toestemming geeft in de vorm van een ontheffing.

De waterwingebieden zijn de meest kwetsbare zones van de beschermingsgebieden. In deze zone is het beschermingsregime dan ook het strengst. Binnen waterwingebieden dient elk risico van verontreiniging te worden voorkomen; in deze gebieden zijn dan ook in principe alleen activiteiten toegestaan in het kader van de grondwaterwinning zelf. Indien men toch activiteiten in dit soort gebieden wil uitvoeren kan ontheffing verleend worden. De provincie is in deze gebieden zeer terughoudend in het toestaan van nieuwe activiteiten in een waterwingebied, dit noemen wij ook wel het "stand still principe".

Het grondwaterbeschermingsgebied is de zone rondom het waterwingebied, dit is een bufferzone die is ingesteld om het grondwater in het waterwingebied te beschermen. Voor deze zone zijn er minder verboden dan in het waterwingebied, de verboden die er nu nog zijn staan uitgeschreven in bepaling 3 van bijlage 10 B van de PMV.

In de meeste gevallen ligt er rondom het grondwaterbeschermingsgebied nog een beschermingsgebied, dit is de boringsvrije zone. In deze zone zijn alleen het hebben van boorputten en het graven dieper dan 2,5 meter nog verboden. Voor de artikelen in bepaling 3 en 4 van de PMV zijn voor een aantal activiteiten algemene voorschriften opgesteld, dit geeft meer zekerheid aan inwoners van Zuid-Holland en het voorkomt

dat er onnodig veel ontheffingen gemaakt moeten gaan worden. Dit betekent dat de activiteit die uitgevoerd wordt, gemeld wordt aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland waarna de aanvrager een bevestiging ontvangt met de algemene voorschriften.

Consequenties voor het bestemmingsplan

Het gehele gebied zoals opgenomen in de PMV heeft de gebiedsaanduiding milieuzone- waterwingebied gekregen. In de regels zijn verbodsbepalingen opgenomen die kwaliteit en kwantiteit van het grondwater beschermen en ervoor zorgen dat een adequate grondwater winning blijvend kan plaatsvinden.

4.3 Uitgangspunten per functie

4.3.1 Noord- en Zuidduinen

Het duingebied heeft zoals aangegeven de bestemming Natuur-Duinen gekregen. Binnen deze bestemming mag naast natuur met voorzieningen, gebruikt worden voor extensief recreatief medegebruik. Daar waar sprake is van een bijzondere functie of vorm van gebruik, niet zijnde duinen, is een specifieke bestemming toegekend. Zie navolgende paragrafen.

4.3.2 Recreatiecentrum Noordduinen

Aan deze gronden is de bestemming Recreatie toegekend en een aanduiding 'specifieke vorm van recreatie – recreatiewoningterrein'. In de regels zijn maximale maten opgenomen ten aanzien van onder meer de recreatiewoningen (maximaal 80 m²) en de bedrijfswoning. Tevens is geregeld (via de begrippen) dat permanente bewoning van de recreatiewoningen niet is toegestaan: het terrein mag slechts t.b.v. toeristisch-recreatieve doeleinden gebruikt worden.

Tegen de door exploitant geuite wens een uitbreiding met 65 recreatiewoningen en een uitbreiding van de voorzieningen te realiseren bestaan geen stedenbouwkundige of ruimtelijke bezwaren. Het initiatief is thans nog niet concreet zodat een definitieve toets aan diverse (financiële) haalbaarheidsaspecten nog niet gemaakt kan worden. Daarom is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen (het bebouwingspercentage kan worden vergroot naar 17% waardoor de recreatiewoningen gerealiseerd kunnen worden).

Exploitant heeft aangegeven meerwaarde te zien in een grotere differentiatie van recreatiewoningen (qua inhoud/oppervlakte). Dit wordt mogelijk gemaakt door te regelen dat een deel van de uitbreidingsmogelijkheden (maximaal 25%) mag worden aangewend voor grotere recreatiewoningen tot maximaal 100 m² (al dan niet ingebouwde bergingen meegerekend). Het is niet gewenst grotere recreatiewoningen dan dat toe te staan, omdat de recreatiewoningen dan te veel op reguliere burgerwoningen gaan lijken.

De toeristische plaatsen op Noordduinen mogen jaarrond aanwezig zijn.

4.3.3 Parkeerterrein Noordduinen en de gebouwen Scum en KNRM

Aan het parkeerterrein is de bestemming Verkeer- verblijfsgebied toegekend. Binnen deze bestemming is het vrij toegestaan het gebied in te richten voor verkeers- en verblijfsdoeleinden. Bovendien is een aanduidingsvlak 'specifieke vorm van cultuur en

ontspanning – evenementen (met de toevoeging 1) toegevoegd zodat deze in overeenstemming met het bestemmingsplan gehouden kunnen worden. In de regels zijn voorwaarden opgenomen over het aantal en duur van de evenementen maximaal vijf eendaagse muziekevenementen, één tiendaags muziekevenement en drie circussen/tentshows per jaar). Via de Nota Evenementenbeleid en APV worden aanvullende eisen gesteld ten aanzien van aantal, duur, etcetera.

Aan de gebouwen van Scum en KNRM is een bestemming Maatschappelijk toegekend. Op basis van de regeling is binnen deze bestemming een breed gebruik aan maatschappelijke dienstverlening mogelijk.

De mogelijkheid voor uitbreiding van het gebouw voor Scum is opgenomen door middel van een bouwvlak direct ten noorden van het bestaande gebouw. De maximale hoogte van het nieuwe gebouw moet afgestemd worden op de hoogte van het aanwezige gebouw. Het bouwvlak is wat groter dan de waarschijnlijk benodigde ruimte. Hierdoor ontstaat flexibiliteit. Tevens is een maximaal bebouwingspercentage opgenomen om anderzijds toch te zorgen voor een goede stedenbouwkundige inpassing.

4.3.4 Manege Jonker

Aan de manege is de bestemming Sport - Manege toegekend. Tegen een geringe uitbreiding van de manege bestaat stedenbouwkundig en ruimtelijk gezien geen bezwaar. Bebouwing dient daarbij plaats te vinden binnen het bestemmingsvlak. Het maximaal toegestane bebouwingspercentage binnen dit vlak is 60% (maximale uitbreiding is zodoende 250 m²). Voorts worden regels gesteld aan de maximale omvang van gebouwen (zoals het manegegebouw, stallen, etc.) en bouwwerken geen gebouw zijnde (zoals lichtmasten, paddocks, paardenbakken e.d.). Ook is geregeld dat het bestaande aantal dierenverblijven en dieren niet mag toenemen, gelet op de ligging nabij een voor stikstofdepositie gevoelig Natura 2000-gebied.

4.3.5 Hotel Savoy

Het pand hotel Savoy is al geruime tijd een gemeentelijk monument. Er was een aantal jaren geleden sprake van een mogelijke overname waarbij restauratie van dit pand gecombineerd zou worden met ontwikkeling van een andere locatie. Dit is echter nog niet van de grond gekomen.

Reconstructie van het pand tot de situatie in 1936 is een wens van de gemeente, gezien de internationale allure van het oorspronkelijke ontwerp (zie hoofdstuk 3), en het pand staat daarom ook op de nominatie om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de Monumentenreserve.

Uitbreiding van het pand is om een drietal redenen nu niet aan de orde:

1 Uitbreiding van het hotel zou er voor zorgen dat de monumentale betekenis van het pand in verdergaande mate wordt aangetast. Het zou vanuit Monumentenbeleid in dit geval een beweging in de verkeerde richting zijn. Omdat er vooralsnog geen ideeën of plannen zijn om het plan te restaureren dan wel uit te breiden die kunnen worden beoordeeld, kan in dit bestemmingsplan geen uitbreidingsmogelijkheid worden opgenomen;

2 De locatie is gelegen buiten de bebouwingscontour van de Provinciale Verordening Ruimte. Bestemmingsplannen voor gronden buiten de bebouwingscontouren sluiten bestemmingen uit die nieuwvestiging of uitbreiding van stedelijke functies mogelijk maken. Dit heeft ook betrekking op horeca zoals hotel Savoy;

3 Ligging in de kernzone van de primaire waterkering, buiten de bebouwingscontour. Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft een restrictief beleid vastgelegd voor bouwen in de kernzone.

Herbouw of verbouw wordt alleen vergund als het ter vervanging is van een bestaand gebouw en wordt aangelegd op bestaande fundering. Uitbreiding van een bestaand bouwwerk, al dan niet gepaard gaande met een uitbreiding van het verhard oppervlak daarvan, met ten hoogste 10%, is eenmalig toegestaan. Het bouwwerk mag geen belemmering vormen voor het proces van afslag tijdens zware stormen. Het bouwwerk moet of op een paalfundering staan zodanig dat het bouwwerk het afslagproces niet beïnvloedt of het bouwwerk moet in brokstukken (dusdanig klein dat deze het afslagproces niet beïnvloeden) uiteenvallen bij afslag. In beide gevallen geldt dat het bouwwerk een vloer op maaiveld moet hebben en geen kelder mag hebben. Dit beleid heeft tot gevolg dat eventuele plannen voor het hotel door het Hoogheemraadschap moeten worden getoetst. Aangezien er geen concrete plannen zijn, is dit in het kader van dit bestemmingsplan niet mogelijk.

- 4.3.6 Voormalige dienstwoningen aan de Rijnmond en gemaal
De dienstwoningen zijn al lange tijd niet meer als zodanig in gebruik maar als burgerwoning. Het ligt ook niet voor de hand dat deze nog als dienstwoning in gebruik kunnen worden genomen. De bestemming Wonen ligt, gelet op het huidige gebruik, voor de hand en is daarom toegekend. De werkplaats/loods aan de Rijnmond 198 krijgt de bestemming Bedrijf- nutsvoorziening. Het goedgekeurde bouwplan voor capaciteitsvergroting (nieuw pompgebouw) van het gemaal is in het nieuwe bestemmingsplan opgenomen. In de regels is de nieuwe maatvoering opgenomen. Op de verbeelding is als bestemming Bedrijf - Nutsvoorziening opgenomen. Dat houdt in dat ter plaatse alleen een nutsvoorziening met bedrijfsvoering aanwezig mag zijn.
- 4.3.7 Lentevreugd – Pan van Persijn
Eventuele infrastructuur voor langzaamverkeer kunnen worden gerealiseerd binnen de bestemming Natuur, echter er dient wel een vergunning voor de aanlegwerkzaamheden te worden aangevraagd. Het gebied wordt zowel voor natuur als dagrecreatieve voorzieningen gebruikt. Op basis van de regels zijn dagrecreatieve voorzieningen mogelijk.
- 4.3.8 Boswachterwoningen en theehuis
Eventuele uitbreiding van het theehuis kan zoals aangegeven in hoofdstuk 3 nodig zijn om de keuken, toiletten etcetera te laten voldoen aan de daarvoor geldende normen. Hiertegen bestaat geen ruimtelijk bezwaar. Het theehuis krijgt de bestemming Horeca met enige kleine uitbreidingsmogelijkheden om zodoende een goed toekomstperspectief te geven. Tevens is een aanduiding specifieke vorm van horeca-daghoreca toegekend zodat alleen de bestaande of daarmee te vergelijken horeca-activiteiten mogelijk zijn. De uitbreiding dient direct aansluitend aan de bestaande bebouwing gerealiseerd te worden (noord- en/of westzijde). De twee

boswachterwoningen betreffen thans particuliere woningen hebben de bestemming Wonen gekregen. Voor de boswachterwoningen geldt een consoliderend beleid.

4.3.9 Recreatiecentrum Camping De Zuidduinen

Het recreatieterrein heeft de bestemming Recreatie gekregen en een aanduiding 'kampeerterrein'. Op het terrein mag alleen seizoensgebonden recreatie plaatsvinden. Op daartoe aangewezen gronden mag tevens opslag van kampeermiddelen e.d. plaatsvinden. Daarnaast is uitbreiding van bestaande bebouwing met maximaal 200 m² toegestaan waarvan 100 m² ten behoeve van opslag van kampeermiddelen van het eigen terrein (opslag door derden, bijvoorbeeld in de vorm van strandhuisjes, is dus niet toegestaan, gelet op de kwetsbare ligging van het gebied en de extra verkeersbewegingen die ermee gepaard gaan). De extra bebouwing dient zoveel mogelijk geconcentreerd te worden. De ondernemer kan hiermee kwaliteitsverbetering verwezenlijken. Jaarrondexploitatie wordt gelet op de bijzondere ligging in een kwetsbaar gebied niet gewenst geacht, oftewel alleen tijdens de zomermaanden mag het terrein gebruikt worden. Wanneer Pasen in maart valt, mag bij wijze van uitzondering de camping dan al geopend zijn.

De aanwezige horecagelegenheid staat er in de vorm van permanente bebouwing. Er bestaat geen bezwaar tegen dat deze ook buiten het zomerseizoen ten behoeve van lichte horeca gebruikt mag worden gedurende maximaal 12 dagen voor feesten en partijen. Via de APV worden de sluitingstijden geregeld. De mogelijkheid voor een 2^e bedrijfswoning wordt niet opgenomen, aangezien dit niet als passend wordt gezien gelet op de seizoensexploitatie en de beperkte grootte van het terrein.

Sinds enige tijd zijn 4 blokhutten op het terrein gevestigd. Hoewel de gemeente, door het ondergeschikte karakter, geen bezwaar heeft tegen deze blokhutten, is het niet gewenst dat deze ontwikkeling zich verder doorzet. Het aantal moet dus tot vier beperkt blijven; de oppervlakte mag maximaal 35 m² bedragen. De plek waar deze blokhutten zijn gezet is echter ongelukkig omdat ze in het zicht van bewoners van enkele woningen aan de Sportlaan staan. De plaats waar de blokhutten mogen staan wordt daarom verplaatst naar een plek ten zuiden van de Soefitempel en aangegeven door middel van een aanduiding 'specifieke vorm van recreatie – blokhutten', waar ze uit het zicht staan (in de PlanMER is nog uitgegaan van de oorspronkelijke plek, verplaatsing van de blokhutten maakt echter voor de conclusies van de planMER niet uit).

4.3.10 Soefitempel

De soefitempel is bestemd conform de huidige situatie (bestemming Maatschappelijk met een bouwvlak om de bebouwing). De (dienst)woning die op het perceel is positief bestemd door middel van een aanduiding 'wonen'.

4.3.11 Sportpark Nieuw Zuid

Gelet op de ligging in het kwetsbare natuurgebied wordt de bestaande situatie gereguleerd (de aanleg extra veld en uitbreiding tribune en kleedkamers zijn gerealiseerd). Realisering van een zevende veld in het duingebied is niet gewenst vanuit belangen natuur en landschap. In de regels/verbeelding is de hoogte van bestaande lichtmasten die hoger zijn geregeld, namelijk 15 meter en voor het hoofdveld 23 meter. De aanwezige gebouwen (kleedkamers en tribune) zijn opgenomen in het bouwvlak dat is afgestemd op de huidige omvang. Ook is de

(huidige) hoogte opgenomen. Tot slot is het parkeerterrein inclusief fietsenstalling bestemd in overeenstemming met de huidige situatie. Aan het parkeerterrein ten zuidoosten van het sportterrein is de bestemming Verkeer-Verblijfsgebied toegekend en -gelet op het huidig gebruik voor evenementen- tevens de aanduiding 'specifieke vorm van cultuur en ontspanning – evenemententerrein 2' toegevoegd. In de regels zijn voorwaarden opgenomen over het aantal en duur van de evenementen die ter plaatse mogelijk zijn (maximaal één tiendaagse kermis).

- 4.3.12 **Bedrijfswoningen langs Cantineweg (nummer 13)**
De bedrijfswoningen langs de Cantineweg zijn onder het overgangsrecht geplaatst. Deze worden overigens momenteel als burgerwoning bewoond. De woningen zijn eigendom van Dunea. Het is de bedoeling van Dunea de huurcontracten van de huidige bewoners op termijn te beëindigen. Het huidige gebruik als burgerwoning zal dan ook worden beëindigd; de woningen worden dan gesloopt. Daar is momenteel echter geen concreet zicht op. Het is niet gewenst hier (planologisch) nieuwe burgerwoningen mogelijk te maken gelet op het kwetsbare karakter van het gebied. Het huidige gebruik als burgerwoning wordt daarom onder het overgangsrecht gebracht.
- 4.3.13 **Drinkwaterwinbedrijf Dunea**
Met het oog op een doelmatige bedrijfsvoering van dit bedrijf in de toekomst is huidig bebouwingspercentage voor dit terrein verruimd van 20% naar 25%. De noodzaak hiervoor is deels gelegen doordat de verbeelding de begrenzing van het pompstation is aangepast gelet op de concept aanwijzing tot Natura-2000 gebied. Daarnaast gaat het om een verwachte noodzakelijke uitbreiding van de installaties. Op de verbeelding is als bestemming Bedrijf - Nutsvoorziening opgenomen. Dat houdt in dat ter plaatse alleen een (bedrijf ten behoeve van) nutsvoorziening aanwezig mag zijn.
- 4.3.14 **Voormalige schietbanen in de Zuidduinen**
Op de verbeelding is als bestemming Natuur opgenomen met een dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie. De intentie van de gemeente voor de schietbanen is om de herkenbaarheid te vergroten.
- 4.3.15 **Voetpaden en parkeerplaatsen Sportlaan**
De bestaande situatie, waarbij aan weerszijden van de Sportlaan parkeervakken zijn gelegen, is bestemd als Verkeer. In 2011 heeft een herinrichting van het profiel plaatsgevonden, het aantal parkeerplaatsen is daarbij met 20 toegenomen.
- 4.3.16 **Watertoren en pompgebouwtje aan de Cantineweg**
De bestaande situatie is geconsolideerd. Op de verbeelding zijn de watertoren en het pompgebouwtje in de bestemming Bedrijf - Nutsvoorziening opgenomen.
- 4.3.17 **Waarnemingspost Zuidduinen**
Dit monumentale gebouwtje is gelegen in het duingebied en voorzien van de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie.
- 4.3.18 **Sportlaangebied**
Nieuwe ontwikkelingen aan de Sportlaan zijn bijna onvermijdelijk gezien de kwaliteit en de verouderde status van de bebouwing. Handhaving hiervan is waarschijnlijk alleen mogelijk door restauratie van de woning. Bij eventuele vervangende nieuwbouw

wordt de compositie in principe altijd aangetast. Dit heeft voor een deel te maken met de huidige regelgeving en voor een deel met een andere manier van bouwen.

Om deze mogelijke ontwikkelingen te kunnen sturen op kwaliteit, waarbij herstel van de architectonische kwaliteit het doel is, wordt een regeling opgenomen in dit bestemmingsplan op basis waarvan nieuwbouw gerealiseerd kan worden die groter is dan de huidige situatie. Het gaat er hierbij om dat de nieuwbouw wordt gerealiseerd in de geest van de wezenskenmerken van de wederopbouwarchitectuur: ruime, open plattegronden, platte daken, grote ramen en rechthoekige volumes. De uitstraling van de villa's is robuust en strak en dient dat ook in de nieuwe situatie te zijn. Er wordt veel gebruik gemaakt van "nieuwe" materialen beton, staal en glas. Daarnaast kan vrijheid worden genomen om speelse elementen toe te passen waardoor meer ruimte ontstaat voor individualiteit en allure.

Om eigenaren te stimuleren gebruik te maken van de terugbouwregeling worden de bebouwingmogelijkheden verruimd. Eigenaren kunnen straks kiezen tussen aanheling aan de bestaande duinvilla of het realiseren van een vrijstaande duinvilla na sloop van de bestaande (geschakelde) duinvilla. De vrijstaande duinvilla's dienen dan als afzonderlijke woningen te worden vormgegeven. Dat sluit aan bij de overige woningen aan de Sportlaan en het zuidelijke deel van de Boulevard waar voor elke korrel een apart ontwerp is gemaakt.

Uit een stedenbouwkundig onderzoek (Stedenbouwkundige studie Sportlaan Katwijk e.o., INBO, 2009, toegevoegd als bijlage aan dit bestemmingsplan) blijkt dat voor de duinvilla's aan Sportlaan en Boulevard een stedenbouwkundige verruiming mogelijk is. Uit het architectonisch beeldonderzoek en de gemaakte visualisaties wordt duidelijk dat een herontwikkeling van één of twee helften van een geschakelde duinvilla naar een vrijstaande duinvilla alleen acceptabel is als de architectonische uitwerking aansluit bij de kenmerken van de wederopbouw architectuur. Het handhaven van de platte daken bevordert de gewenste eenheid. Zadeldaken en andere kappen doen afbreuk aan de gewenste eenheid en worden derhalve niet toegestaan.

Er worden gelet op bovenstaande twee mogelijkheden geboden bij herontwikkeling van de duinvilla's aan Sportlaan en Boulevard:

1. aanhelen aan het bestaande volume;
2. realisatie van een nieuw, vrijstaand volume.

Voor beide mogelijkheden specifieke ruimtelijke randvoorwaarden.

Bij het aanhelen aan het bestaande volume zijn de ruimtelijke kaders van het vigerende bestemmingsplan het vertrekpunt. De bouwvlakken voor de bestaande duinvilla's zijn opgenomen op basis van de huidige footprint en er is na wijziging een vergroting van het bestaande bouwvlak (=footprint) woning met 30% van het in dit bestemmingsplan opgenomen bouwvlak mogelijk. De horizontale lijnen van het dak en de vloer dienen door te lopen in het ontwerp voor de nieuwbouw, waarbij de bouwhoogte (in principe) gelijk blijft (een kleine verhoging kan noodzakelijk zijn in verband met het Bouwbesluit).

Bij het realiseren van een vrijstaande duinvilla na sloop van een bestaande geschakelde duinvilla zijn in de eerder genoemde stedenbouwkundige studie van INBO richtinggevende schetsen opgenomen (zie afbeelding navolgende pagina).

Hieraan liggen de volgende ruimtelijke randvoorwaarden ten grondslag:

- de nieuwe woning(en) wordt gerealiseerd op minimaal 3 meter afstand van de zij- en achtererfgrens én;
- de oppervlakte van het nieuwe bouwvlak mag met 30% worden vergroot ten opzichte van de oppervlakte van het in dit bestemmingsplan opgenomen bouwvlak van de te slopen (geschakelde) duinvilla én;
- de nieuwe duinvilla wordt plat afgedekt én;
- het aantal woningen blijft gelijk én;
- buiten het nieuwe bouwvlak zijn luifels zijn toegestaan met een diepte van maximaal 3 m.

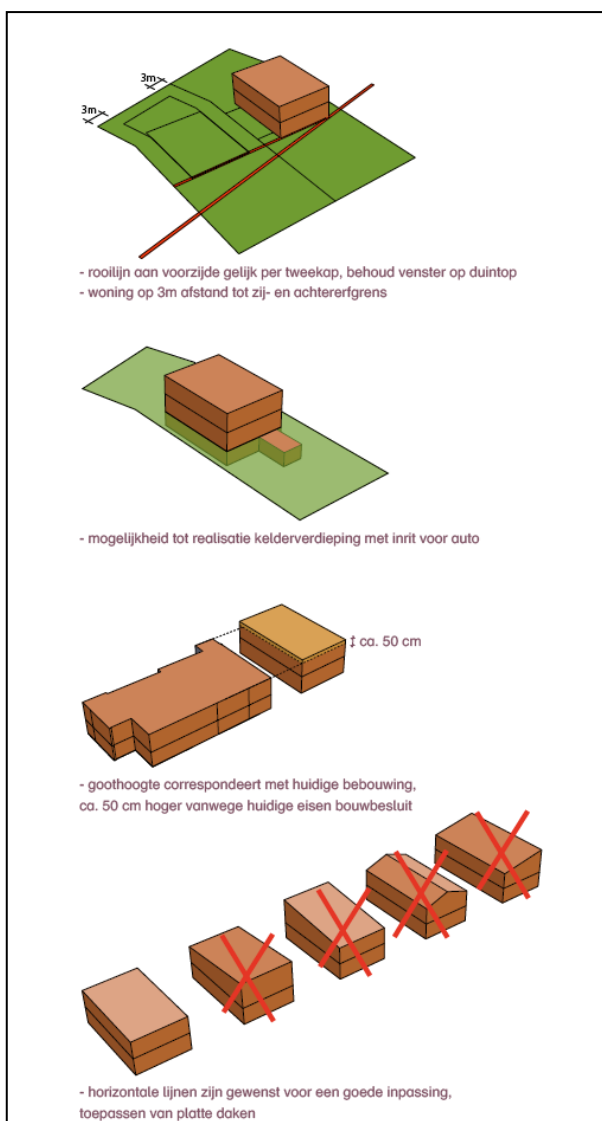
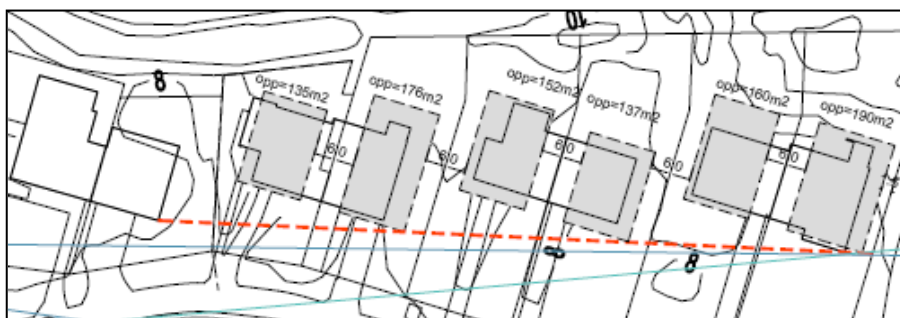
Uitgangspunt is dus ook hier dat er een beperkte vergroting van de footprint mogelijk is van de woning. De footprint kan maximaal 130% bedragen van het bouwvlak zoals opgenomen in dit bestemmingsplan (dit bouwvlak omvat de gehele footprint van de huidige duinvilla). Deze vergroting is deels als compensatie voor de extra muren en isolatie (huidige normen) bedoeld en deels als extra vanwege de eisen op het gebied van beeldkwaliteit (zie INBO studie).

De exacte maatvoering en situering van de nieuwbouw is mede afhankelijk van de landschappelijke inpassing ter plaatse en het specifieke architectonische ontwerp. Vanwege het geaccidenteerde terrein bestaan er (subtiele) verschillen per locatie, waardoor enige ruimte voor maatwerk wenselijk is vanuit de gestelde ruimtelijke randvoorwaarden. Ook het zicht op de achterliggende duinen is een overweging. Om deze reden is sloop en nieuwbouw van een vrijstaande duinvilla of aanheling niet bij recht opgenomen. Het is niet nu al aan te geven (met een bouwvlak) waar exact de vrijstaande duinvilla zou moeten komen en hoe groot deze kan zijn. Daarom is voor het gehele gebied een wijzigingszone opgenomen op basis waarvan het mogelijk is het bouwvlak voor de bestaande duinvilla's te wijzigen of een aanheling te realiseren (nota bene: voor Sportlaan 10 is recent een vergunning verleend voor het realiseren van een grotere, vrijstaande duinvilla na sloop bestaand. Hier is dus geen wijzigingsbevoegdheid voor opgenomen). Op het moment dat een initiatief wordt ingediend, kan deze worden verder beoordeeld op stedenbouwkundige inpassing. Indien daar sprake van is, wordt de wijzigingsbevoegdheid toegepast. Zodoende kan maatwerk worden geleverd. Het nieuwe bouwvlak kan daarbij gedeeltelijk op de bestemming Tuin komen (dit wordt dan de bestemming Wonen-Duinvilla). Belangrijk daarbij is dat de tuin het overwegend groene karakter behoudt.

De maximale goot- en bouwhoogte van de duinvilla's aan de Sportlaan mag na toepassen van de wijzigingsbevoegdheid 6 m bedragen, waarbij sprake dient te zijn van een geheel platte afdekking. Voor de duinvilla's aan de Boulevard geldt een maximale hoogte van 4,5 m. Deze duinvilla's bestaan nu uit één bouwlaag (bovengronds) en staan hoger in het profiel ten opzichte van de straat dan de duinvilla's aan de Sportlaan. Om die reden is het niet gewenst deze duinvilla's de mogelijkheid te geven twee bouwlagen te realiseren, hetgeen resulteert in een lagere maximale bouwhoogte.

Per perceel kan de wijzigingsbevoegdheid slechts worden aangewend voor één van beide mogelijkheden: ofwel men realiseert een nieuwe duinvilla vrijstaand, ofwel men realiseert een aanheling aan de bestaande duinvilla. Het is niet de bedoeling een vrijstaande duinvilla te realiseren en die vervolgens aan te helen.

Bij het bepalen van omvang en situering van het nieuwe bouwvlak zal de gemeente de INBO studie gebruiken. Van belang hierbij is onder meer dat het venster op de duintop behouden blijft. De nieuwe woning kan eventueel naar voren worden geroid maar hierbij moet rekening worden gehouden met de aangrenzende duinvilla (belangen als privacy, schaduwwerking) en het straat- en bebouwingsbeeld (een paarsgewijze ontwikkeling geniet daarom de voorkeur). Tevens is het mogelijk om in zowel de nieuwe als de bestaande situatie een beperkte verhoging van het dakvlak te realiseren met een extra hoogte van maximaal 1 meter over maximaal 30% van het totale dakvlak waarbij een afstand van minimaal 3 meter tot de zijdelingse erfgrans in acht dient te worden genomen. Dit is in de regels geregeld.

Richtinggevende schetsen bij nieuwbouw vrijstaande duinvilla

In de stedenbouwkundige studie van INBO zijn voor beide opties tevens enkele voorwaarden genoemd die zich bevinden op het gebied van welstand. Deze zijn niet verwerkt in het bestemmingsplan, maar zullen door de gemeente getoetst worden in het kader van de welstand.

In zowel de bestaande als de nieuwe situatie mag het bouwvlak geheel ondergronds worden bebouwd. Dit is in overeenstemming met de standaardregeling in Katwijk. Daarnaast mag buiten het bouwvlak (en dus binnen de bestemming Tuin) ook buiten het bouwvlak ondergrondse bouwwerken worden gerealiseerd, bijvoorbeeld in de vorm van een inrit naar een ondergrondse parkeergarage. Het maximum ondergrondse bouwwerken bedraagt 50% van het bouwvlak van de aangrenzende duinvilla.

4.4 Ontwikkelingen in de omgeving

In navolgende paragraaf wordt kort ingegaan op de ontwikkelingen in de omgeving. Hiermee wordt de bredere ruimtelijke context duidelijk.

Parkeergarage en waterkering

De bestaande waterkering van Katwijk aan Zee voldoet niet aan de veiligheidsnormen. Om deze onveilige situatie aan te pakken is het noodzakelijk om de waterkering te versterken. Daarnaast is er in Katwijk een parkeertekort en ontstaat in de toekomst extra parkeerbehoefte als gevolg van ruimtelijke ambities. Deze problematiek wordt door de besturen van Rijkswaterstaat, de provincie Zuid-Holland, de gemeente Katwijk en het Hoogheemraadschap van Rijnland in één, gecombineerd ruimtelijk initiatief aangepakt, waarbij zowel een nieuwe waterkering als een ondergrondse parkeergarage wordt gerealiseerd langs de kust van Katwijk aan Zee.

In een bestuursovereenkomst d.d. 23 februari 2011 hebben de besturen besloten een planstudie voor de kustversterking en ondergrondse parkeergarage van Katwijk te starten. De doelstelling van de planstudie, genaamd "Kustwerk Katwijk" is als volgt geformuleerd:

Het garanderen van de kustveiligheid van het achterland van Katwijk (voldoen aan de wettelijke norm) en het oplossen van de parkeerproblematiek in Katwijk aan Zee met behoud van de ruimtelijke kwaliteit.

De planstudie bestaat uit drie onderdelen: kustversterkingsplan, ondergrondse parkeergarage en ruimtelijke kwaliteit.

Waterkering

In het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma (een programma van Rijkswaterstaat ter verbetering van 92 waterkeringen in Nederland) wordt in Katwijk aan Zee een nieuwe kustversterking gerealiseerd. De nieuwe waterkering die het achterland zal beschermen tegen overstroming, moet in de toekomst weer bestand zijn tegen een maatgevende waterstand met een kans op voorkomen van 1/10.000 per jaar. Voor de nieuwe kustversterking wordt door het Hoogheemraadschap van Rijnland een nieuwe zogenaamde 'dijk- in-duin' constructie opgeworpen en wordt het strand circa 80 meter in westelijke richting verplaatst. Dit initiatief is vervat in een kustversterkingsplan.

Ondergrondse parkeergarage

De aanleg van de parkeergarage is een initiatief van de gemeente Katwijk. Er ligt de wens aan ten grondslag de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het zeedorp te vergroten. In Katwijk is met name in het toeristisch seizoen geen overcapaciteit aan parkeerplaatsen aanwezig. Bovendien verdwijnen door het kustversterkingsplan een aantal parkeerplaatsen op en aan de Boulevard. Deze dienen elders terug te komen.

Tot slot is ruimte nodig voor de parkeerbehoefte die ontstaat door enkele nieuwe ruimtelijke functies die zijn voorzien in het Masterplan Katwijk aan Zee. Hieruit is het idee ontstaan om in combinatie met de kustversterking een ondergrondse parkeergarage aan te leggen. Aangezien het bebouwd gebied van Katwijk intensief is bebouwd en het dorp wordt omringd door natuurgebied (waar in beginsel niet gebouwd mag worden) zijn alternatieven niet of nauwelijks aanwezig. Omdat in het kader van de kustversterking ingrijpende werkzaamheden plaatsvinden is er voor gekozen om de aanleg van een parkeergarage gelijktijdig uit te voeren met de werkzaamheden voor de kustversterking.

Ruimtelijke kwaliteit / inrichtingsplan

Een belangrijk kader voor de ruimtelijke kwaliteit van Katwijk aan Zee is gelegen in het ruimtelijke beleid van de gemeente Katwijk. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de maatregelen voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit aansluiten op het bestaande karakter van Katwijk, de directe relatie die het dorp met het strand en de zee heeft en het kwaliteitsniveau van de (nieuwe) Boulevard.

Barakken bij vliegveld Valkenburg

Aan de oostelijke rand van het duingebied ligt aan de Wassenaarseweg een voormalig militair terrein met enige tientallen barakken. Deze barakken zijn voornamelijk gedurende de Tweede Wereldoorlog door de Duitse bezetter gebouwd. Het gaat hier om diverse soorten barakken en objecten, variërend van manschaponderkomens, douches tot latrines. Deze bevinden zich aan beide kanten van de Wassenaarseweg. De meeste barakken worden niet meer gebruikt. Sommige gebouwen staan leeg en andere worden gebruikt voor tijdelijke huisvesting. De barakken aan weerszijden van de weg worden als één complex beschouwd waarvoor een integrale visie en bestemmingsplan gewenst is. Daarvoor is meer duidelijkheid over de ontwikkeling van de Mient-Kooltuin en Locatie Valkenburg noodzakelijk. Besluitvorming over het toekomstige gebruik van deze barakken/ objecten is noodzakelijk. Deze heeft nog niet plaatsgevonden.

Vliegveld Valkenburg

Op 17 april 1939 werd ten zuiden van het dorp Valkenburg begonnen met de aanleg van het militaire vliegveld Valkenburg. Het vliegveld was nodig omdat Nederlands belangrijkste militaire vliegveld tot dan toe, Soesterberg, buiten de Hollandse Waterlinie lag. De vliegbasis is sinds juli 2006 gesloten. Het gebied wordt gedomineerd door de aanwezigheid van het voormalige vliegveld Valkenburg. Veel van de in het gebied aanwezige bebouwing is gerealiseerd ten behoeve van het vliegveld. Daarnaast wordt de omgeving van het plangebied bepaald door bedrijvigheid, veelal in de agrarische sector. Ten westen van het plangebied liggen de duinen welke als waterwingebied worden gebruikt.

Het vliegveld zelf bestaat uit een korte en een lange landingsbaan, enkele taxibanen en platforms, hangars en andere bebouwing ten behoeve van het voormalig vliegveld. Delen van de banen worden ingezet voor incidentele autotesten, modelvliegclubs en is er ontheffing afgegeven voor het houden van evenementen. Deze activiteiten blijven voorlopig bestaan. De gebouwen van het voormalige vliegveld zijn in gebruik voor verschillende doeleinden. Allereerst is er de Theaterhangar waarin op dit moment de musical Soldaat van Oranje wordt vertoond. In de hangar is ook ondersteunende horeca voor het theater aanwezig. De naastgelegen hangar H2 wordt eveneens door de Theaterhangar geëxploiteerd als evenementenhal. Daarnaast zijn meerdere hangars in gebruik voor opslag van goederen en reparatie van auto's. Ook is er een oefenruimte voor muziek en kantoorruimte. Aan de 1^e Mientlaan bevinden zich een sportclub en sportvelden, een asielzoekerscentrum, een kinderdagverblijf, kantoren ten dienste van het asielzoekerscentrum en enkele losse gebouwen. Dit gebruikt blijft tevens voorlopig voortbestaan.

5 Milieu- en omgevingsaspecten

5.1 Milieu-aspecten

5.1.1 Inleiding

Aan de verschillende overheden zijn op basis van milieuwetgeving zoals de Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming, de Wet geluidhinder en de Wet luchtkwaliteit vele taken en bevoegdheden op milieugebied toegekend. Deze hebben ook betrekking op de ruimtelijke ordening. Het milieubeleid van de verschillende overheden is erop gericht om te komen tot een integrale verbetering van de leefomgevingkwaliteit door een vroegtijdige integratie van milieukwaliteit in ruimtelijke planvormingsprocessen.

5.1.2 Milieu-effectrapportage

Zoals aangegeven, heeft in het kader van dit bestemmingsplan een milieu-effectrapportage opgesteld. Deze is als bijlage toegevoegd aan dit bestemmingsplan. De reden van het opstellen is gelegen in de omstandigheid dat significante gevolgen voor de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijndel & Berkheide als gevolg van dit bestemmingsplan op voorhand niet kunnen worden uitgesloten: er is daarmee sprake van een verplichte passende beoordeling en is het daardoor vervolgens ook verplicht om ter ondersteuning van de besluitvorming over het bestemmingsplan de procedure van de milieueffectrapportage te doorlopen

Afgezien van dit aspect (zie hiervoor in detail paragraaf 5.2.1.1) zijn de in bestemmingsplan vervatte ontwikkelingen zodanig kleinschalig van aard, dat de milieugevolgen hiervan zijn beperkt zijn.

- Het gaat om kleinschalige ontwikkelingen gericht op gedeeltelijke vernieuwing of uitbreiding van bestaande functies.
- Het nieuwe bestemmingsplan hoofdzakelijk consoliderend van aard is waarbij de aanwezige bestaande waarden worden beschermd door voor natuur- en landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden, archeologische waarden en water dubbelfuncties in combinatie met regels op te nemen.

Er worden daarom geen relevante nadelige milieueffecten verwacht ten aanzien van de EHS, geluid-, geur- en stofhinder, luchtkwaliteit, externe veiligheid, water, hoogwaterveiligheid, landschap en cultuurhistorie.

Zie verder in detail navolgende paragrafen.

5.1.3 Bedrijven en milieuzonering

Bij het realiseren van een nieuwe functie dient gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe functies worden gerealiseerd. Hierbij spelen twee vragen:

1. past de nieuwe functie in de omgeving?
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe?

Richtinggevend hierin zijn de indicatieve onderzoekszones zoals opgenomen in de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering".

In het plangebied komen de volgende inrichtingen³ voor:

Het Recreatiecentrum Noordduinen, Manege Jonker, Boothuis KNRM, Jongeren centrum Scum en Boezemgemaal Hoogheemraadschap van Rijnland, Hotel Savoy, het Dunea pompstation en waterwinputten Katwijk, Theehuis Panbos, snackbar, Recreatiecentrum Zuidduinen, Soefitempel, het Sportpark Nieuw-Zuid en de tennisvereniging alsmede de twee aan te wijzen evenemententerreinen.

Als gevoelige functies worden genoemd de aanwezige burgerwoningen en de beide Natura 2000-gebieden.

- Voor waterwinbedrijven geldt een indicatieve afstand van 50 meter voor het aspect geluid, voor zover water met chloorbeekloog bereid of bestraald wordt.
- Voor pompgemalen (Dunea pompstation) met een vermogen tot 1MW geldt 30 meter voor het aspect geluid;
- Voor maneges geldt een indicatieve afstand van 50 meter voor het aspect geur en 30 meter voor stof en geluid;
- Voor veldsportcomplexen met verlichting geldt een indicatieve afstand van 50 meter voor het aspect geluid;
- Voor kampeerterrainen geldt een indicatieve afstand van 50 meter voor het aspect geluid en 30 meter voor geur;
- Voor horeca in de vorm van restaurants en hotels geldt een indicatieve afstand van 10 meter voor de aspecten geluid, geur en gevaar; 30 meter als er (in de avond- en nachtelijke uren) muziek wordt gedraaid.

De aanwezige bedrijfswoningen, burgerwoning en recreatiewoning aan de Cantineweg direct gelegen voor het waterwinbedrijf Dunea vallen binnen de richtafstand van Dunea. Het functioneren van dit bedrijf is echter door middel van de milieuvergunning afgestemd op de omgeving. Het bedrijf kan daardoor ter plaatse functioneren waarbij sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat voor de omliggende milieugevoelige functies. Nieuwe bedrijvigheid in een hogere milieucategorie is niet mogelijk, immers alleen de bestaande bedrijvigheid plus is toegestaan. Uitgangspunt voor dit bestemmingsplan is voorts actualisatie waarbij de bestaande (legale) situatie in beginsel richtinggevend is. Daarnaast moet nieuw beleid en /of nieuwe wet- en regelgeving verwerkt worden. T.a.v. de bedrijven hebben zich geen beleidsmatige of wettelijke wijzigingen voorgedaan.

Relevant zijn voorts de evenemententerreinen. Het betreft hier geen milieugevoelige functie, m.a.w. de aanwezigheid van omliggende bedrijven en de invloed daarvan op de evenementen speelt geen rol van betekenis; de omgeving staat de nieuwe functie toe. De omgekeerde werking, dus de invloed van het evenement op de omgeving (bijv. het Natura 2000-gebied, is wel van belang. Daar deze slechts een beperkt aantal keer per jaar plaatsvindt (zie paragraaf 4.3.3), is van een langdurige invloed geen sprake.

³ inrichting: elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht

De duinen van Meijndel en Berkheide ten zuiden van Katwijk zijn aangewezen als stiltegebied. Binnen het stiltegebied is een aantal functies aanwezig die geluid produceren. Het gaat om het recreatiecentrum Zuidduinen, de Soefitempel, het waterwinbedrijf Dunea, Theehuis Panbos, het Sportpark Nieuw-Zuid en de parkeerplaats. Activiteiten die de geluidbelasting negatief beïnvloeden, zijn niet meer mogelijk in het gebied dat als stiltegebied is aangewezen. Als streefnorm geldt een geluidniveau van 40 dB(A). In dit bestemmingsplan zijn echter alleen de bestaande functies opgenomen met enige kleinschalige uitbreidingsmogelijkheden die geen onevenredig negatieve invloed hebben op het geluidniveau.

Omgeving

In de (directe) omgeving van het plangebied zijn gelegen Estec te Noordwijk, het Restaurant De Zwaan, het Tennispark Zee en Duin, de agrarische bedrijven in De Mient-Kooltuin, Verpleeghuis Overduin, Verzorgingshuis Salem, het Rijnlands Zeehospitium en clubhuis Parnassia (jongerencentrum/ groepshuis scouting). De aanwezige gevoelige functies (woningen) in het plangebied zijn echter niet gelegen binnen de invloedssfeer van deze buiten het plangebied gelegen inrichtingen.

Voor het overige worden geen nieuwe functies toegestaan die de bedrijfsvoering van in of buiten het plangebied gelegen inrichtingen belemmeren.

Conclusie

Het bestemmingsplan is gelet hierop haalbaar wat betreft het aspect bedrijven en milieuzonering.

5.1.4 Bodem

De bodemkwaliteit is in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling van belang indien er sprake is van functieveranderingen. De bodem moet geschikt zijn voor de nieuwe functie. Bij functies waarbij sprake is van langdurig verblijf (langer dan drie uur) van mensen is bodemonderzoek noodzakelijk. Gelet op bovenstaande is het doen van bodemonderzoek niet noodzakelijk.

Voor het plangebied is een bodemkwaliteitskaart aanwezig. Op basis van deze kaart kan worden bepaald of de in hoofdstuk 4 genoemde ruimtelijke plannen gericht op de verblijfsfunctie van mensen gerealiseerd kunnen worden. Het volgende kan worden vastgesteld:

- In de Noordduinen liggen enkele vuilstortplaatsen, waarvan bekend is dat zij geen ernstige bedreiging voor het milieu vormen. Eén gedeelte wordt momenteel gesaneerd ten behoeve van de veranderingen op het Recreatiecentrum Noordduinen.
- Ook op het terrein van Manege Jonker werd in het verleden afval gestort, voornamelijk puin. Hier zal de bodemkwaliteit nader in beeld worden gebracht vóórdat een bouwplan kan worden gerealiseerd.
- Op het terrein van Waterbedrijf DZH is een verontreiniging bekend ter plaatse van de watertoren. Deze verontreiniging wordt gemonitord en vormt geen beperking voor de bouw mogelijkheden die in dit bestemmingsplan worden opgenomen.

Voor zover bekend, zijn er verder in het plangebied geen knelpunten met betrekking tot de bodemkwaliteit. In ieder geval zal straks bij vrijwel elke bouwaanvraag op basis van de bouwverordening een bodemonderzoek moeten plaatsvinden voor de

betreffende projecten. Voordat met de realisering van een bouwplan kan worden begonnen, dient een schone grond verklaring te zijn afgegeven.

Conclusie

Gelet op bovenstaande is de conclusie dat de bodem geschikt is of eenvoudig geschikt te maken is voor de beoogde functies. Het aspect bodem werpt geen belemmeringen op voor het bestemmingsplan.

5.1.5 Luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit wordt bepaald door de mate waarin schadelijke stoffen aanwezig zijn in de buitenlucht. De schadelijke stoffen kunnen afkomstig zijn van verschillende bronnen, zoals het verkeer, bedrijven en de al bestaande achtergrondconcentraties van verontreinigende stoffen. De normen ofwel grenswaarden voor luchtkwaliteit zijn opgenomen in de Wet Luchtkwaliteit. Deze wet is van kracht geworden op 15 november 2007. De Wet luchtkwaliteit voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze "niet in betekenende mate" (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Het bestemmingsplan is grotendeels conserverend van aard, deels worden enkele ontwikkelingen mogelijk gemaakt. De bestaande ruimtelijk-functionele situatie wordt opnieuw vastgelegd. De ruimtelijke structuur en functies zijn reeds gerealiseerd. In het rapport Luchtkwaliteit 2004 wordt de luchtkwaliteit, conclusie en aanbevelingen beschreven in de gemeente Katwijk. De reden voor het opstellen van dit rapport was de overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen in 2003. De luchtkwaliteit voldoet niet helemaal aan de norm zoals opgesteld in het besluit van de luchtkwaliteit van 11 juni 2001. Vooral het stikstofdioxide en fijn stof laten een overschrijding zien van de aangegeven norm. De metingen voor stikstofdioxide zijn verricht op doorgaande wegen en de overschrijding van fijnstof wordt op de kruising Zeeweg geconstateerd. In 2005 heeft de gemeente Katwijk, in het kader van de rapportageverplichting over de lokale luchtkwaliteit, een rapportage over het jaar 2004 opgesteld. Op basis van deze rapportage is, in het kader van de onderhavige actualisering van het bestemmingsplan, een luchtkwaliteitstoets uitgevoerd.

In 2005 is in het kader van de rapportageverplichting over de lokale luchtkwaliteit, een luchtkwaliteitsrapportage over het jaar 2004 opgesteld. In dit rapport is op basis van verkeerstellingen en locatiespecifieke omstandigheden, voor een aantal gemeentelijke wegen en de provinciale weg N-206 de luchtkwaliteit vastgesteld. Hierbij zijn geen wegen in het (buiten)gebied van het te actualiseren bestemmingsplan opgenomen, doch alleen wegen binnen de bebouwde kom, geselecteerd op het voorkomen van mogelijke knelpunten. Gezien het feit dat uit dit rapport blijkt dat er binnen de bebouwde kom wegen zijn zonder overschrijding is de verwachting dat er geen knelpunten ten aanzien van de luchtkwaliteit in het buitengebied zullen zijn. De wegen in het buitengebied kennen immers een lagere verkeersintensiteit dan de wegen binnen de bebouwde kom en liggen in open gebied, waardoor knelpunten ten aanzien van luchtkwaliteit minder snel optreden dan binnen de bebouwde kom.

De actuele toestand van de luchtkwaliteit wordt door het Rijk gemonitord. Met behulp van de NSL-Monitoringstool wordt de lokale luchtkwaliteit gepresenteerd. De meest actuele toestand is vastgesteld over het jaar 2010 (2011 is nog in bewerking) en geeft aan dat de grenswaarden voor luchtkwaliteit in Katwijk nergens worden overschreden. De hoogste waarden voor stikstofdioxide worden aangetroffen langs de N206 en variëren van 29 tot 36 ug/m³. De concentratie fijn stof bedraagt maximaal 27 ug/m³.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit werpt gelet op bovenstaande geen belemmeringen op voor het bestemmingsplan.

5.1.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen als lpg en toxische gassen. Onderscheid valt te maken in risicovolle inrichtingen en risicovolle transport. Buisleidingen worden als aparte grootheid beschouwd.

De externe veiligheidsregelgeving voor inrichtingen ligt vast in het Besluit externe veiligheid voor inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). De externe veiligheidsrichtlijnen voor het transport van gevaarlijke stoffen zijn vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (Ministerie van V&W, 2004). Het is de bedoeling dat de externe veiligheidsregelgeving voor routes gevaarlijke stoffen wordt vastgelegd in het Besluit transportroutes externe veiligheid. Tot die tijd werken Rijksoverheid, gemeenten, provincies en het bedrijfsleven aan het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen, waarin afspraken staan over de routes waarover gevaarlijke stoffen vervoerd mogen worden. Het Basisnet geeft ook in sommige gevallen reeds afstanden (o.a. PR en GR zie onder) waar gemeenten vooruitlopend op de wet alvast rekening mee kunnen houden. Voor buisleidingen aardgas en brandbare vloeistoffen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) met bijbehorende regeling (Revb).

Voor wat betreft de omgeving waarop de risicovolle bronnen invloed uitoefenen wordt onderscheid gemaakt tussen kwetsbare objecten (zoals woningen, ziekenhuizen en scholen), en beperkt kwetsbare objecten (bijv. sporthallen, zwembaden en kampeerterrinen. Dit onderscheid houdt veelal verband met de verblijfsduur van mensen in objecten.

De regelgeving voor externe veiligheid kent twee grootheden waaraan getoetst wordt bij het nemen van een besluit: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Plaatsgebonden risico

Het PR is een maat voor de veiligheid van het individu op een bepaalde locatie. Het PR heeft een wettelijk vastgelegde grenswaarde van maximaal 10⁻⁶ per jaar voor nieuwe situaties⁴. Dit betekent dat de kans op overlijden van een persoon als gevolg

⁴ Onder nieuwe situatie wordt tevens verstaan het vaststellen van een bestemmingsplan waarin al dan niet bestaand (feitelijk) kwetsbare objecten aanwezig zijn.

van handelingen met gevaarlijke stoffen maximaal 1 op een miljoen per jaar mag zijn. Deze normstelling is uit te drukken in een ruimtelijke contour, de PR (10^{-6}) contour. Binnen de PR 10-6-contour zijn dus geen kwetsbare objecten toegestaan (grenswaarde). Op locaties waar het risico hoger is, mogen geen nieuwe kwetsbare objecten worden gesitueerd en in beginsel ook geen nieuwe beperkt kwetsbare objecten. Voor bestaande situaties kan een saneringsplicht gelden. Dit hangt af van het type risicobron (Bevi-inrichting, route of buisleiding) met bijbehorende grenswaarde voor sanering. Ook het moment waarop gesaneerd moet zijn verschilt.

Groepsrisico

Het GR heeft ten opzichte van het PR een extra dimensie; het wordt namelijk beïnvloed door het aantal personen dat zich binnen de invloedssfeer van mogelijke ongevallen bevindt. Het groepsrisico zet de kans op een ongeval uit tegen het aantal mogelijke slachtoffers. Hoe groter de groep slachtoffers kan zijn, hoe lager de kans op een dergelijk ongeval mag zijn. De gedachte hierachter is dat een strengere "norm" gerechtvaardigd is voor een ongeval waarbij meer slachtoffers zijn betrokken gelet op de grotere ontwrichting van de maatschappij die zich met dat mee kan brengen.

Deze norm is geen harde norm maar een richtwaarde, de zogenaamde oriëntatiewaarde. Deze oriëntatiewaarde, vaak aangeduid met "1", geeft weer wat de algehele politiek-maatschappelijke opvatting is over de aanvaardbaarheid van een kans op een ramp met een groep slachtoffers. De oriëntatiewaarde biedt een handvat om tot consensus te komen over de mate van vertrouwen dat de toekomst gevrijwaard blijft van een ramp. Door het groepsrisico te vergelijken met de oriëntatiewaarde legt het bevoegd gezag verantwoording af of de kans acceptabel is.

Het GR wordt berekend binnen het invloedsg gebied dat ligt tussen de risicobron en lijn waar 1% letaliteit optreedt. Als oriëntatiewaarde geldt de in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde "norm" voor het GR, namelijk:

- 10^{-5} voor een ongeval met meer dan 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-7} voor een ongeval met meer dan 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-9} voor een ongeval met meer dan 1.000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de norm).

Uit voornoemde wet- en regelgeving volgt dat in bestemmingsplan het groepsrisico verantwoord dient te worden, ook bij zgn. 'conserverende bestemmingsplanplannen'. De verantwoordingsplicht in dergelijke situaties wordt door het voormalig Ministerie van Vrom apart benoemd in de handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico: *"De situatie verandert niet, maar de hoogte van het groepsrisico dient wel te worden gemotiveerd. Het feit dat hier sprake is van een bestaande situatie dient nadrukkelijk in de motivering terug te komen en biedt argumenten om een ruimere afweging te maken dan wanneer sprake is van een nieuwe situatie"*.

Een scherpere invulling van de verantwoordingsplicht in het bestemmingsplan is legitiem bij toename van het GR of overschrijding van de oriëntatiewaarde als gevolg van een bestemmingsplan.

In de verantwoording van het groepsrisico dienen de volgende externe veiligheidsaspecten aan de orde te komen:

- het aantal personen in het invloedsg gebied;

- de omvang van het groepsrisico;
- de mogelijkheden tot risicovermindering;
- de alternatieven;
- de mogelijkheden om de omvang van de ramp te beperken;
- de mogelijkheden tot zelfredzaamheid.

Hierbij wordt verder extra aandacht aan de bescherming van bijzonder kwetsbare groepen geschonken. Naast het belang van de externe veiligheid spelen bij deze verantwoording ook ruimtelijke en economische belangen een rol.

Naast het binnen acceptabele grenzen houden van risico's wordt binnen het externe veiligheidsbeleid ingezet op het (proactief) voorkomen van het ontstaan van niet acceptabele risico's. Omgevingsplannen kunnen hier mede aan bijdragen door risicovolle functies en –activiteiten waar mogelijk ruimtelijk te scheiden van kwetsbare functies en bevolkingsconcentraties.

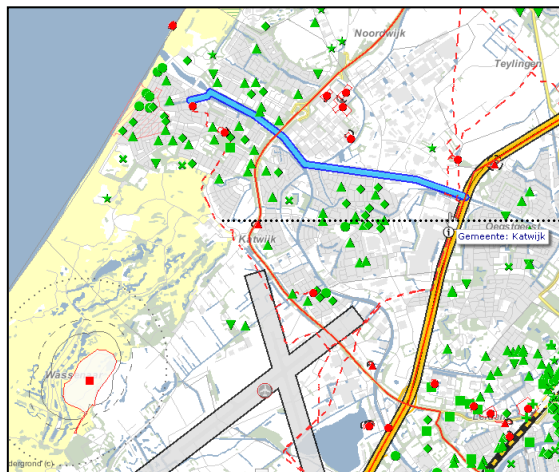
Tot slot wordt binnen het externe veiligheids beleid aandacht besteed aan het beperken van de gevolgen van een incident met gevaarlijke stoffen mocht dit toch optreden. Dit door bij bedrijfs-, vervoers- of omgevingsplannen (proportioneel) aandacht te besteden aan bron-, bouwkundige en bestrijdingsmaatregelen en aan zelfredzaamheid in relatie tot de omvang van het groepsrisico.

Voorafgaand aan de vaststelling van een bestemmingsplan stelt het bevoegde gezag het bestuur van de regionale brandweer in wiens regio het gebied ligt in de gelegenheid om in verband met het groepsrisico advies uit te brengen over de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval en over de zelfredzaamheid van personen

Inventarisatie van bestaande situatie en beheer bestaande situatie

In onderstaande wordt gezien of sprake is van invloedssfeer van risicovolle inrichtingen, gevaarlijke transport of hoge druk aardgasbuisleidingen. Op basis van de geraadpleegde bronnen (risicoatlas Vervoer Gevaarlijke Stoffen, en de risicokaart) zijn géén risicovolle inrichtingen in of nabij het plangebied aangetroffen.

Door het plangebied ligt een hogedrukgasleiding van de Gasunie (6,6 inch, 40 bar).

Buisleiding 50109 -
W-535-13-KR-005

Uitsnede risicokaart provincie Zuid-Holland

Deze buisleiding heeft een PR 10^{-6} contour van 0 m. Het PR vormt daarmee geen belemmering voor dit bestemmingsplan. De gemeente Katwijk heeft een groepsrisicoberekening uitgevoerd (zie bijlage). Ter plaatse van het plangebied is sprake van een minimale overschrijdingsfactor van 0,04 van de oriëntatiewaarde. De huidige situatie in het plangebied zorgt niet voor een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Hiernaast vinden geen ontwikkelingen plaats die een wijziging in het groepsrisico veroorzaken. In het plan is voldaan aan de noodzakelijke veiligheidsafstanden. Het plangebied betreft een natuurgebied met enkele kwetsbare objecten. De bereikbaarheid en de primaire en secundaire bluswatervoorziening zijn voldoende.

Belemmeringenstrook

Binnen 5 meter uit het hart van hoofdtransportgasleidingen mogen geen nieuwe bouwwerken worden opgericht (4 meter voor regionale gastransportleidingen met een werkdruk tot 40 bar). Voor zover de leiding door het plangebied loopt wordt het binnen de belemmeringenstrook niet mogelijk gemaakt nieuwe bouwwerken te realiseren. Dit wordt bereikt door rondom de leiding de belemmeringenstrook op de verbeelding op te nemen (dubbelbestemming Leiding). In de regels is vervolgens geregeld dat binnen deze bestemmingsplan geen bouwwerken mogen worden opgericht. Enkele bestaande bouwwerken in het plangebied bevinden zich binnen 5 meter van de leiding. Deze bouwwerken zijn feitelijk aanwezig en vertegenwoordigen verder geen risico op mogelijke verstoring van de leiding. Er is daardoor geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan wat betreft deze bestaande bouwwerken.

Conclusie

Het aspect 'externe veiligheid' vormt gelet op bovenstaande geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

5.1.7 Geluid

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer, door spoorwegverkeer, en/of door inrichtingen (industrielawaai) het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De wet stelt dat in principe de geluidbelasting op de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen niet hoger mag zijn dan de voorkeursgrenswaarde / hoogst toelaatbare geluidbelasting van 48 dB, dan wel een nader bepaalde waarde (hogere grenswaarde). Volgens de Wgh geldt voor wegen met 1 of 2 rijstroken een (onderzoeks)zone van 200 meter. Voor wegen bestaande uit 3 of meer rijstroken is de onderzoekszone 350 meter. Wegen met een maximum snelheid van 30 km/uur en woonerven zijn volgens de Wet geluidhinder niet onderzoeksplichtig.

Ingevolgde de Wgh is akoestisch onderzoek onder meer verplicht wanneer in een bestemmingsplan nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk worden gemaakt. In onderhavig bestemmingsplan worden geen nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk gemaakt. Er is daarom geen nader akoestisch onderzoek verricht.

Een deel van het plangebied onder het stiltegebied Berkheide. Op basis van het geluidbeleid van de gemeente geldt hier een streefnorm van 40 dB (A). Dit bestemmingsplan voorziet niet in functies die de doelstellingen van het stiltegebied in de weg staan.

Conclusie

Het aspect 'geluid' vormt gelet op bovenstaande geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

- 5.1.8 Explosieven
Omdat in het plangebied geen nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden is geen onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven.

5.2 Omgevingsaspecten

- 5.2.1 Ecologie
In deze paragraaf is de bestaande situatie vanuit ecologisch oogpunt beschreven en is vermeld hoe de ontwikkelingen getoetst zijn aan de relevante wet- en regelgeving op ecologisch terrein. De toets splitst zich uiteen in twee onderscheidenlijke deelaspecten, namelijk gebiedsbescherming en soortenbescherming.

- 5.2.1.1 Gebiedsbescherming
In de gemeente Katwijk liggen zoals eerder vermeld delen van twee (ontwerp)Natura-2000 gebieden: de duinen ten noorden en ten zuiden van de bebouwde kom van Katwijk aan Zee. De duinen aan de noordzijde vallen onder het Natura 2000-gebied Coepelduynen en de duinen aan de zuidzijde horen bij het Natura 2000-gebied Meijndel en Berkheide.

Huidige situatie gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn aangewezen worden in het kader van Natura 2000. Deze gebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn ook de reeds bestaande Natuurmonumenten opgenomen. Er geldt een verbod om handelingen of projecten te realiseren of te verrichten die, gelet op instandhoudingdoelstelling, de kwaliteit van habitattypen in deze richtlijngebieden kunnen verslechteren of een verstoring kunnen hebben op de soorten die in dit gebied leven. Dit worden negatieve (significant) effecten genoemd.

Als gevolg van deze formulering dient ook bezien te worden of eventuele ontwikkelingen die weliswaar plaatsvinden buiten het beschermd natuurgebied in overtreding zijn met de Nb-wet. De speciale beschermingszones hebben dus een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen. Onderzocht wordt achtereenvolgens: of sprake is van een negatief effect, zo ja of het een significant negatief effect is, voorts of sprake is van verslechtering of verstoring en tot slot of deze al dan niet met een vergunning met voorschriften aanvaardbaar kan worden beschouwd.

Als kans bestaat op een significant negatief effect moet een *passende beoordeling* worden gemaakt. Gedeputeerde Staten kunnen een vergunning alleen verlenen als alternatieve oplossingen voor het project ontbreken, sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en de initiatiefnemer vooraf en tijdig compensatiemaatregelen treft.

Natura 2000-gebied Coepelduynen

Het Natura 2000-gebied Coepelduynen is reeds definitief aangewezen als Natura 2000-gebied (ministerie LNV, 2009). Het gebied omvat een smalle strook kustduinen tussen Katwijk en Noordwijk en beslaat een oppervlakte van 188 ha. Het omvat het voormalige beschermde natuurmonument Coepelduin en het voormalig staatsnatuurmonument Coepelduin. Het gebied bevat goed ontwikkelde kalkrijke duingras-landen (grijze duinen), die kenmerkend zijn voor het zeedorpenlandschap. Deze graslanden zijn zeer soortenrijk. Andere habitattypen nemen in het gebied een marginale plaats in (Janssen & Schaminée, 2009). De voor het Natura 2000-gebied Coepelduynen geformuleerde instandhoudingsdoelen zijn opgenoemd in navolgende tabel.

Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Coepelduynen. Tevens is vermeld de landelijke staat van instandhouding (SVI) en het landelijk belang

Habitatype		SVI (Landelijk)	Doelst opp.	Doelst kwal.	Bijdrage N2000- gebied
H2120	Witte duinen	-	=	>	-
*H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)	--	=	=	++
H2160	Duindoornstruwelen	+	=	=	+
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	=	>	-

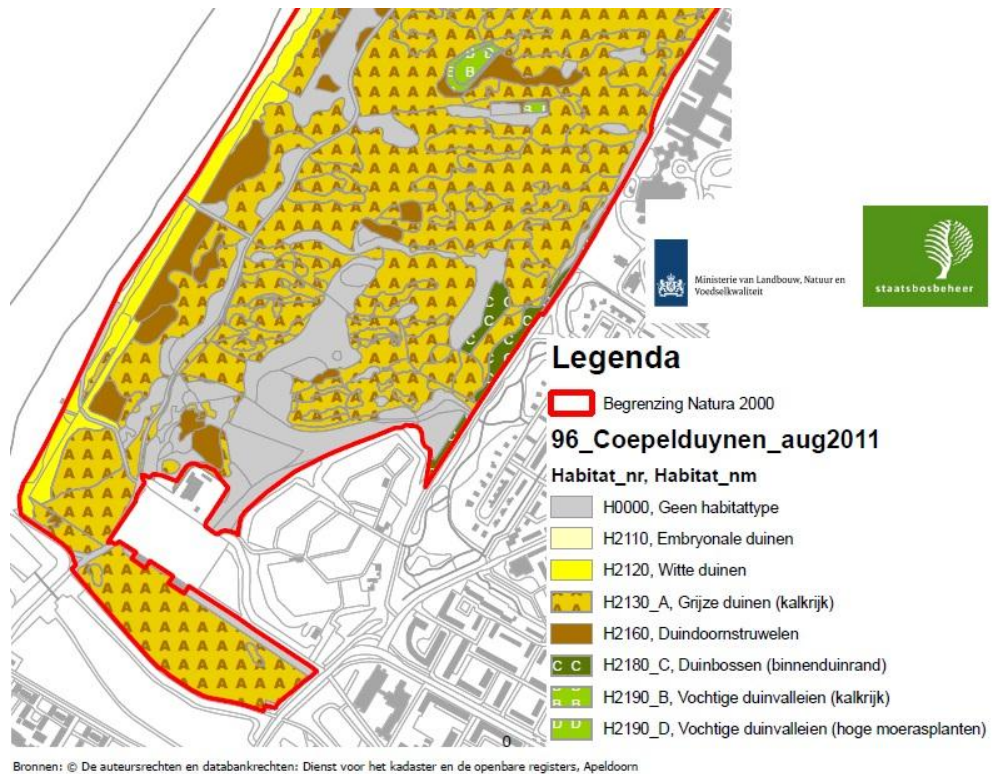
Legenda:

* prioritair habitatype/

Landelijke staat van instandhouding (SVI): -- zeer ongunstig, - matig ongunstig, + gunstig, ++ zeer gunstig.

Doelstelling oppervlakte / kwaliteit: = behoud, > uitbreiding/verbetering, =<) 'ten gunste van' formulering.

Bijdrage Natura 2000-gebied aan landelijke doelstelling: - klein, + groot, ++ zeer groot.

Habitatkaart zuidelijke Coepelduynen. Bron: Staatsbosbeheer 2011

Voormalig Beschermd Natuurmonument

Binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied ligt het voormalig Beschermd Natuurmonument Coepelduin. Hiervoor zijn doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied opgesteld. In het aanwijzings-besluit voor het Natura 2000-gebied (LNV, 2009) zijn tevens deze 'oude doelen' opgenomen, voor zover ze niet in strijd zijn met de Natura 2000- instandhoudingsdoelstellingen.

Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide

Het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide staat op de lijst van natuurgebieden van communautair belang (2004/813/EG), en er ligt een ontwerpbesluit in afwachting van definitieve aanwijzing als Natura 2000-gebied (LNV, 2006). Het gebied omvat het duingebied tussen Katwijk en Den Haag en beslaat een oppervlakte van 2.849 ha. Het is aangewezen als habitatrictlijngebied en is van belang voor diverse habitattypen, waaronder vochtige duinvalleien, duingraslanden, duindoornstruwelen en duinbossen. Hierbij behoren de vochtige duinvalleien en de duingraslanden tot de belangrijkste natuurwaarden (Janssen & Schaminée, 2009). De voor het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide geformuleerde (ontwerp)instandhoudingsdoelen zijn opgenoemd in navolgende tabellen.

Instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen voor het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Tevens is vermeld de landelijke staat van instandhouding (SVI) en het landelijk belang

Habitattypen	SVI Landelijk	Doelst opp. vl.	Doelst kwal.	Bijdrage N2000-gebied	
H2120	Witte duinen	-	=	>	-
*H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>	++
*H2130B	Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>	-
H2160	Duindoornstruwelen	+	=($<$)	=	++
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=	+
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>	++
H2180C	Duinbossen (binnenduintrand)	-	=	>	+
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>	+
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>	-
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	>	+

Legenda:

* prioritair habitatype.

Landelijke staat van instandhouding (SVI): -- zeer ongunstig, - matig ongunstig, + gunstig, ++ zeer gunstig.

Doelstelling oppervlakte / kwaliteit: = behoud, > uitbreiding/verbetering, =($<$) 'ten gunste van' formulering.

Bijdrage Natura 2000-gebied aan landelijke doelstelling: - klein, + groot, ++ zeer groot.

Instandhoudingsdoelstellingen van habitasoorten voor het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Tevens is vermeld de landelijke staat van instandhouding (SVI)

Habitasoorten	SVI landelijk	Doelst omvang leefgebied	Doelst kwal leefgebied	Doelst populatie
H1014	Nauwe Korfslak	-	=	=
H1042	Gevlekte witsnuitlibel (complementair doel) ⁵	--	>	>
H1318	Meervleermuis	-	=	=

⁵ Complementaire doelen worden mogelijk in de toekomst geschrapt. Zekerheidshalve wordt deze soort wel meegenomen in de toetsing.

Legenda:

Landelijke staat van instandhouding (SVI): -- zeer ongunstig, - matig ongunstig, + gunstig, ++ zeer gunstig.

Doelstelling oppervlakte / kwaliteit: = behoud, > uitbreiding/verbetering, =<) 'ten gunste van' formulering.

Bijdrage Natura 2000-gebied aan landelijke doelstelling: - klein, + groot, ++ zeer groot.

Habitattypekaart Berkheide Bron: Provincie Zuid-Holland, 2012

Beschermde Natuurmonument Berkheide

Binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide ligt in de noordelijke helft het Beschermde Natuurmonument Berkheide. Hiervoor zijn doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied opgesteld. Bij definitieve aanwijzing van het Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide vervallen deze 'oude doelen', voor zover ze in strijd zijn met de Natura 2000-doelstellingen, of zijn ze opgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen. Momenteel is de aanwijzingsprocedure voor het Natura 2000-gebied echter nog in volle gang, zodoende zijn in deze fase ook de 'oude doelen' nog van belang voor de toetsing.

Gelet op de in dit bestemmingsplan vervatte ontwikkelingen en te wijzigen bestemmingen als gevolg van eerdere besluiten om van het bestemmingsplan af te wijken, kan op voorhand niet uitgesloten worden dat zich als gevolg van de in dit bestemmingsplan opgenomen mogelijkheden (significant) negatieve effecten voordoen op de instandhoudingsdoelstellingen. Er heeft daarom onderzoek plaatsgevonden naar de effecten van de ontwikkelingen in dit bestemmingsplan op (de instandhoudingsdoelstellingen) van deze gebieden. Omdat deze 'passende beoordeling' nodig is, is tevens een planMER nodig. De planMER (inclusief passende beoordeling) is als bijlage toegevoegd aan dit bestemmingsplan.

In de passende beoordeling zijn de effecten van de ontwikkelingen die mogelijk zijn op basis van dit bestemmingsplan beoordeeld, maar tevens ontwikkelingen uit het verleden die na de aanwijzing tot Beschermd Natuurmonument of tot Natura 2000-gebied hebben plaatsgevonden en waarvoor geen expliciete natuurtoets is gedaan.

Op basis van deze passende beoordeling worden de volgende conclusies getrokken:

- Het risico op significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-netwerk als gevolg van het bestemmingsplan 'Duinen' kan worden uitgesloten.
- Als gevolg van het bestemmingsplan is mogelijk sprake van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden van het Beschermd Natuurmonument Berkheide. Er is sprake van een verlies van een verwaarloosbaar klein verlies van kalkrijk grasland in zowel Coepelduin als Berkheide en een mogelijke aantasting van de rust en natuurschoon in het Beschermd Natuurmonument Berkheide als gevolg van het plaatsen van (sta)caravans. Dit laatste kan echter voorkomen worden door de stacaravans van recreatieterrein Zuidduinen in de winter op te slaan op het parkeerterrein Zuidduinen.
- Ten gevolge van de beheerderswoning annex slaapaccomodatie bij de Soefitempel, die reeds in 1991 is gebouwd, treedt een oppervlakteverlies van 300 m² op. Op deze locatie kwam waarschijnlijk kalkrijk duingrasland en/of duindoornstruweel voor. Voor deze ontwikkeling is wel een vrijstelling van het bestemmingsplan verleend door de gemeente Katwijk, maar hierbij is natuur niet getoetst. Het gebouw ligt geheel binnen de begrenzing van het Beschermd Natuurmonument.

Bovenstaande conclusie is getrokken door tevens naar te kijken naar cumulatie. Hierbij is gekeken naar relevante projecten in de omgeving (deels betreft dit projecten waarvoor reeds een vergunningaanvraag via passende beoordeling (art. 19d) is opgesteld, deels betreft het projecten waarvoor nog geen vergunningaanvraag is opgesteld) maar er is ook gecumuleerd met het aanvullend beheer dat in het kader van de PAS worden genomen op het Noordelijk Wantveld. Tussen de beheerder van dit terrein (Hoogheemraadschap Rijnland) en de provincie Zuid-Holland zijn afspraken gemaakt over het treffen van aanvullende beheermaatregelen (maaïen en afvoeren en aanvullend begrazing).

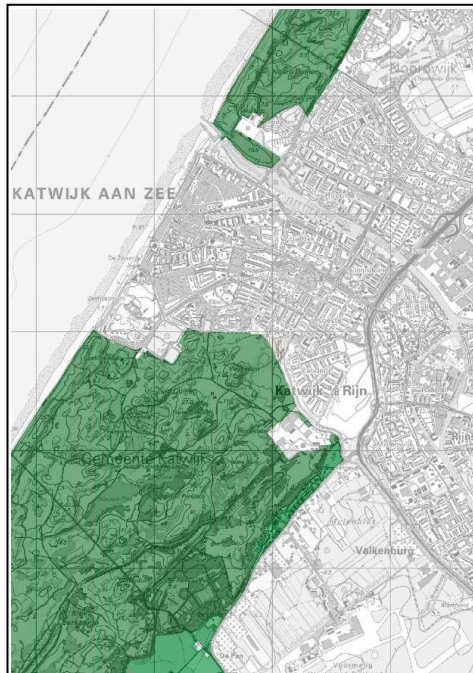
Gelet op bovenstaande is het bestemmingsplan haalbaar wat betreft gebiedsbescherming.

Ecologische hoofdstructuur

Binnen Nederland is er een netwerk van natuurgebieden, die vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is het beleidskader voor gebiedsbescherming binnen Nederland en is globaal vastgelegd in de Nota Ruimte. De begrenzing van de EHS en de bijbehorende wezenlijke kenmerken en waarden liggen in Zuid-Holland formeel vast en zijn gekoppeld aan de natuurdoelen voor een gebied. Deze zijn te vinden in het 'Natuurbeheerplan Zuid-Holland (2012)' (<http://www.zuid-holland.nl/index/natuurbeheer>), het 'Handboek Natuurdoeltypen (2002)' en de aanwijzingsbesluiten voor de Natura-2000 gebieden. De EHS is in Zuid-Holland inmiddels formeel begrensd in de Provinciale Structuurvisie (Provincie Zuid-Holland, 2010a) en de Verordening Ruimte (Provincie Zuid-Holland, 2010b). De vraag wanneer sprake is van een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden kan niet in algemene zin beantwoord worden. In ieder geval worden alle plannen of projecten die ertoe leiden dat een deel van de EHS een andere bestemming moet krijgen en daardoor uit de begrenzing moet worden gehaald als significant aangemerkt. In bestemmingsplannen moet worden aangegeven op welke gebieden het 'nee, tenzij'-regime van de EHS van toepassing is en moet deze bescherming worden vertaald in de voorschriften.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling

In de omgeving van het plangebied liggen twee gebieden die onderdeel uitmaken van de EHS. Het gaat hierbij om de duingebieden Meijndel & Berkheide en Coepelduynen (zie navolgende afbeelding). Het EHS gebied Meijndel & Berkheide overlapt voor het grootste deel met het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Alleen twee gebieden aan de oostzijde van het duingebied, namelijk de oude barakken van vliegveld Valkenburg en een deel van de natuurontwikkeling Lentevreugd, vallen buiten het Natura-2000 gebied. Het EHS gebied Coepelduynen overlapt in zijn geheel met het Natura-2000 gebied Coepelduynen. De Katwijkse Zeereep maakt geen onderdeel (meer) uit van de EHS van Zuid-Holland. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn gekoppeld aan de natuurdoelen van de gebieden. In het geval van Coepelduynen en Meijndel & Berkheide gaat dit om de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen en de beheertypen van het natuurbeheerplan 2012 (Provincie Zuid-Holland, 2012). De instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden zijn al eerder behandeld in deze paragraaf.

EHS in en nabij plangebied

Beoordeling

Als gevolg van de bouwfase van de uitbreidingen en het nieuwe gebruik kan tijdelijke, respectievelijk permanente, verstoring (licht, beweging en geluid) optreden. De beheertypen van de EHS zijn niet gevoelig voor verstoring, maar de vogelsoorten die onderdeel uitmaken van de Natura 2000-instandhoudingsdoelen wel. De effecten van verstoring op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen is terug te vinden in deze paragraaf. Hierin wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van negatieve effecten als gevolg tijdelijke of permanente verstoring. Samenvattend kan worden gesteld dat als gevolg van het bestemmingsplan 'Duinen' geen tijdelijke of permanente verstoring van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS plaats vindt.

Ruimtebeslag

Het grootste deel van de ontwikkelingen liggen buiten de begrenzing van de EHS. Het Recreatiecentrum Zuidduinen en het theehuis Pan van liggen wel binnen deze begrenzing. In de toelichting op artikel 5 (EHS) van de ordening ruimte van de provincie Zuid-Holland staat echter het volgende over bestaande erven en bebouwing: *'Voor zover er nog sprake is van bestaande bebouwing, erven, tuinen of wegen, kunnen deze bestemd worden overeenkomstig het huidige gebruik.'*

Het verruimen van de mogelijkheden bij het recreatiecentrum Zuidduinen betreft een verandering van gebruik en dan alleen op de bestaande camping. De camping zelf maakt geen onderdeel uit van het Natura 2000-gebied en er komen dan ook geen instandhoudingsdoelen voor. Er komen tevens geen beheertypen voor (<http://geo.zuid-holland.nl>). Er is dan ook geen sprake van ruimtebeslag op de EHS. De uitbreiding van het Theehuis Pan van Persijn is beperkt (enkele m²) en vindt plaats op de bestaande verharding op het erf van het Theehuis. De verharding zelf maakt geen onderdeel uit van het Natura 2000-gebied en er komen dan ook geen instandhoudingsdoelen voor. Het gebied is wel aangemerkt als het beheertype N15.02 Dennen- eiken- en beukenbos (<http://geo.zuid-holland.nl>), maar op de locatie van de

uitbreiding komt dit beheertype zeker niet voor. Er is dan ook geen sprake van ruimtebeslag op de EHS.

Samenvattende beoordeling

Er treden als gevolg van de ontwikkelingen in dit bestemmingsplan geen effecten op de EHS op.

5.2.1.2 Soortenbescherming

De Soortenbescherming is geïmplementeerd in de Flora- en faunawet.

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen van dier- en plantsoorten door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) opzettelijk worden verontrust. De Flora- en faunawet bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen.

De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. De meeste van deze soorten zijn beschermd maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels (tabel 2 en 3) overtreding te voorkomen te worden door het treffen van (compenserende of mitigerende) maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Verder zijn van belang de zogenaamde Rode Lijst soorten. Rode Lijstsoorten hebben geen juridische status en vallen buiten de bescherming van de Flora- en faunawet. De provincie Zuid-Holland stelt het verlies aan groeiplaatsen of habitats van Rode Lijstsoorten in de provincie op basis van het Provinciaal compensatiebeginsel compensatieplichtig. Voor plannen en werkzaamheden die deze waarden en gebieden aantasten, dient aangetoond te worden dat de aantasting onontkoombaar is ("nee, tenzij") en dat er "netto geen verlies is aan natuurwaarden". Ook is van belang dat de compensatie geregeld is op het moment dat er een beslissing wordt genomen over de schadelijke activiteit. (Provinciale Staten van Zuid-Holland, 1997). Momenteel is echter een herziening van het beginsel gaande, waarbij het compensatiebeginsel alleen nog wordt toegepast op belangrijke weidevogelgebieden (mededeling Rob ter Horst, bureau Natuur en Recreatie Provincie Zuid-Holland). Vooruitlopend op de formele herziening wordt in deze beoordeling het compensatiebeginsel alleen nog toegepast op belangrijke weidevogelgebieden.

In een natuuronderzoek⁶ is bureau-onderzoek gedaan naar het voorkomen van zwaar beschermde plant- en diersoorten alsmede Rode Lijstsoorten. Het natuuronderzoek is uitgevoerd als onderdeel van de planstudie Kustwerk. Zowel de Coepelduyen als

⁶ MER Kustversterking Katwijk Achtergrondrapport Natuur, Arcadis, 2012

Meijndel en Berkheide zijn als beïnvloedingsgebied gezien en dus onderzocht op het voorkomen van strikt beschermde soorten. Het onderzoek kan daarom gebruikt worden voor dit bestemmingsplan. Het rapport is voorts gebaseerd op een quickscan die in 2005 in het plangebied is uitgevoerd (Groot, 2005) en het daaruit voortvloeiende vervolgonderzoek (Groot & Oosterbaan 2006, Spitzen – Van der Sluijs 2008, Spitzen – Van der Sluijs & Janssen 2009). Verder zijn diverse bronnen gebruikt voor het complementeren van de inventarisatie van de soorten en de beschrijving van hun verspreiding en ecologie.

Vaatplanten

In zowel Coepelduynen als Meijndel en Berkheide van het plan komen tevens (mogelijk) plantensoorten van de Rode lijst voor, zoals Blauwe Zeedistel Hondskruid en Gevlekte orchis (zie volledig overzicht in de Natuurtoets).

Reptielen en amfibieën

In 2007 zijn in Coepelduynen en Meijndel & Berkheide populaties van de Zandhagedis aangetroffen (Sluis, 2008). Ook is de Rugstreeppad aangetroffen (Herder *et al.* 2009, Provincie Zuid Holland 2004). De Rugstreeppad is een zwaar beschermde soort onder de Habitatrichtlijn (Bijlage IV) en staat op de Rode Lijst Reptielen vermeld als gevoelig. Het mogelijke voorkomen van de betreffende amfibieën en reptielen in het beïnvloedingsgebied is gebaseerd op bestaande bronnen (Mertens, 2009, Creemers, 2009, Provincie Zuid Holland 2004).

Weekdieren en insecten

In zowel Coepelduynen als Berkheide en Meijndel van het plan komen (mogelijk) weekdieren en insecten voor van de Rode Lijst. Er hebben geen specifieke inventarisaties plaatsgevonden. Het mogelijke voorkomen van de betreffende insecten en weekdieren is gebaseerd op bestaande bronnen (Bos, 2006, Mertens, 2009, Provincie Zuid Holland 2004, en Arcadis, 2007). De aanwezigheid van de Nauwe korfslak (Rode lijst, bedreigd) is op grond van de afwezigheid van water en vochtige milieus in het beïnvloedingsgebied niet waarschijnlijk. Echter, er zijn bij uitzondering populaties op drogere plaatsen gevonden, zoals in hoge duinen.

Zoogdieren

Voor zowel Coepelduynen als Berkheide en Meijndel is bekend dat zoogdiersoorten voorkomen. Informatie hieromtrent is verzameld voor zeezoogdieren uit: Janssen & Schaminée, 2004 en Basseur, 2006. Informatie van landzoogdieren is afkomstig uit Bos, 2006, Mertens, 2009, Provincie Zuid Holland 2004, en Arcadis, 2007. Het gaat onder meer om Gewone Zeehond, Bruinvis en Gewone dwergvleermuis (zie volledig overzicht in de Natuurtoets).

Broedvogels

In zowel Coepelduynen als Berkheide en Meijndel hebben specifieke inventarisaties naar broedvogels plaatsgevonden (Slateus, R, 2008a+b, Broedvogels van Coepelduynen/Berkheide in 2007 iov Staatsbosbeheer).

Beoordeling plan

De volgende ontwikkelingen zijn relevant wat betreft Flora en fauna.

Uitbreiding recreatiecentrum Noordduinen

De bouw van de recreatiewoningen en de centrale voorziening vindt plaats op het huidige terrein van het recreatiecentrum. Op dit terrein bevinden zich houtwallen tot 4 meter hoog en intensief beheerd grasland. Alleen de bomenrijen kunnen mogelijk onderdeel uitmaken van het leefgebied van beschermde soorten. Het grasland wordt zo intensief beheerd en gebruikt dat het geen geschikt habitat vormt voor beschermde plantensoorten. Het vormt ongeschikt leefgebied voor de zandhagedis en de rugstreeppad, maar beide soorten zijn tijdens de trekperiode wel in het gebied te verwachten (beiden tabel 3 /bijlage IV Habitatrichtlijn) (Creemers en Van Delft, 2009). Gedurende de bouwfase kunnen individuen worden verwond of gedood. Hierdoor kan overtreding van de verbodsbepalingen optreden. Het overtreden van de verbodsbepalingen kan volledig worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen.

Gezien de kleine afmeting van de houtwallen en de mate van verstoring kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels worden uitgesloten. In deze houtwallen kunnen tijdens het broedseizoen wel algemene broedvogels van bos- en struweel tot broeden komen. Als tijdens de bouwfase bomen worden gekapt kunnen deze nesten worden verstoord of vernietigd, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen optreedt.

Uitbreiding Manege Jonker

De uitbreiding van manege Jonker vindt plaats op het huidige erf. Gezien de verharding die hier ligt kan uitgesloten worden dat er beschermde soorten voorkomen. Op het hoofdgebouw van de manege komen enkele broedparen van de huismus voor (jaarrond beschermde nesten, categorie 2). Als gevolg van de werkzaamheden kunnen deze mogelijk worden verstoord, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen optreedt.

Uitbreiding gebouw jongerencentrum Scum

De uitbreiding van het jongerencentrum Scum vindt plaats op de parkeerplaats Noordduinen. Gezien de verharding die hier ligt kan uitgesloten worden dat er beschermde soorten voorkomen.

In het gebouw van Scum kunnen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen voorkomen (allen tabel 3 / bijlage IV Habitatrichtlijn). Bij de uitbreiding van dit gebouw kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen worden verstoord of vernietigd.

Uitbreiding waterbedrijf Dunea

Op het terrein van Dunea komen mogelijk beschermde planten voor: hondskruid, gevlekte orchis, brede orchis en grote keverorchis (allen tabel 2). Bij bouwwerkzaamheden kunnen deze groeiplaatsen verloren gaan, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen plaatsvindt.

Het terrein kan ook leefgebied vormen van de zandhagedis en de rugstreeppad (beiden tabel 3 /bijlage IV Habitatrichtlijn). Op het terrein kunnen overwinterings- en voortplantingsverblijven aanwezig zijn en kunnen migrerende individuen voorkomen. Bij de bouwwerkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen individuen worden verwond of gedood.

Vergroten mogelijkheden opslag en jaarrond exploitatie recreatiecentrum Zuidduinen
Als gevolg van dit bestemmingsplanonderdeel wordt alleen een ander gebruik van het terrein mogelijk gemaakt. Het leidt niet tot permanent ruimtebeslag of tot extra verstoring in de vorm van licht en geluid. Negatieve effecten op beschermde soorten zijn niet te verwachten.

Uitbreiding Theehuis Pan van Persijn

De uitbreiding van het theehuis vindt plaats op de bestaande verharding die rondom het theehuis ligt. Gezien de verharding die hier ligt kan uitgesloten worden dat er beschermde soorten voorkomen.

In het theehuis kunnen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen voorkomen (allen tabel 3 / bijlage IV Habitatrictlijn). Bij de uitbreiding van dit gebouw kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen worden verstoord of vernietigd.

Uitbreiding woning Sportlaan 10 en wijzigingsbevoegdheid Sportlaan

De uitbreiding van de woningen vindt plaats in de bestaande tuin. Gezien de mate van beheer die in een tuin plaatsvindt, kan de aanwezigheid van wilde beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

In de woningen kunnen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen voorkomen (allen tabel 3 / bijlage IV Habitatrictlijn). Bij de uitbreiding van deze gebouwen kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen worden verstoord of vernietigd.

LTC Zee en Duin, Sportlaan

De masten worden bijgeplaatst bij de banen die direct grenzen aan banen die al verlicht zijn. De nieuwe verlichting zal alleen gericht zijn op de tennisbanen zelf. De tennisbanen hebben geen functie voor beschermde soorten. In de directe omgeving kan wel leefgebied voorkomen van de zandhagedis en vleermuizen (tabel 3 / bijlage IV HR). De toename van lichtverstoring naar de omgeving is echter minimaal, vanwege de lichtverstoring die al optreedt vanuit de naastgelegen banen. Het overtreden van verbodsbepalingen kan dan ook worden uitgesloten.

Conclusie

Bij voornoemde ontwikkelingen gaat het om kleinschalige ontwikkelingen die op dit moment nog niet concreet zijn. Er is voor voornoemde ontwikkelingen nog geen aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend; er is dus op dit moment geen sprake van een concrete ruimtelijke ingreep. De ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt vanwege ingediende wensen van eigenaren dan wel gemeentelijke beleidswensen.

Gezien de geringe omvang van de voorgenomen ontwikkelingen is het waarschijnlijk dat op het moment van aanvraag omgevingsvergunning een eventuele aanvraag voor ontheffing zal worden gehonoreerd, al dan niet voorzien van voorwaarden.

Het is niet noodzakelijk nu reeds veldonderzoek te doen omdat geen sprake is van een concreet bouwplan; er kan niet gericht onderzocht worden. Op het moment dat sprake is van een concreet bouwplan is dit onderzoek bovendien mogelijk niet meer actueel. Om die reden wordt in het kader van de concrete omgevingsvergunningsaanvraag een flora en fauna onderzoek geëist op basis waarvan evt. ontheffing kan worden aangevraagd en/of mitigerende en

compenserende maatregelen als voorwaarden aan de vergunning kunnen worden gekoppeld.

Deze (eventuele) voorwaarden zijn goed op te lossen in het kader van de vergunningverlening. Wat betreft flora en fauna (soortenbescherming) is het bestemmingsplan haalbaar.

5.2.2 Water (watertoets)

Bij ruimtelijke plannen is sinds november 2003 de watertoets verplicht. De watertoets omvat het integrale proces van informeren, adviseren, afwegen en het uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen.

In het kader van het opstellen van de watertoets (Grontmij, 2005) met betrekking tot het onderhavige bestemmingsplan is overleg gevoerd met het Hoogheemraadschap van Rijnland en Dunea.

(Grondwater)huishouding

Behoudens de watergang langs de duinvoet, de oostkant van het deelgebied Noordduinen, bevinden zich in dit gebied geen watergangen. Al het hemelwater infiltreert in de zandige bodem. De watergang langs de oostkant van het deelgebied draagt bij aan de opvang en afvoer van uittredend duinwater.

Het boezemgemaal Katwijk heeft de grootste capaciteit van de vier boezemgemalen van Het Hoogheemraadschap van Rijnland. Via het Uitwateringskanaal en het boezemgemaal Katwijk wordt het overtollige boezemwater van Het Hoogheemraadschap van Rijnland rechtsreeks geloosd op de Noordzee.

Het (grond)waterbeheer in het deelgebied Zuidduinen is volledig in handen van Drinkwaterbedrijf Dunea. Het waterwinstelsysteem in dit gebied bestaat uit oppervlakte infiltratie en terugwinning via draineerleidingen en ondiepe putten. Voorgezuiverd rivierwater wordt aangevoerd vanaf de Afgedamde Maas en via infiltratieplassen in het duin geïnfiltreerd. De infiltratieplassen staan niet in verbinding met het boezemsysteem van Rijnland. Na bodempassage wordt het water teruggewonnen en is het virologisch en bacteriologisch betrouwbaar. DZH zorgt voor een gesloten waterbalans waarbij er niet meer grondwater wordt onttrokken dan er aan rivierwater wordt geïnfiltreerd.

Aan de zijde van de Zanderij is enkele jaren geleden een damwand geplaatst om de freatische effecten van infiltratie en winning weg te nemen. Aan de duinzijde van de damwand ligt een drain die het water afvoert. Aan de Zanderij zijde van de damwand houdt een watergang met getrapte peil de drooglegging in stand. Door de geplaatste damwand zijn de effecten van de infiltratie en waterwinning geminimaliseerd.

Langs de duinvoet aan de oostkant van de Zuidduinen bevinden zich enkele watergangen en vijvers. Het uit de duinen tredende grondwater wordt hierin opgevangen en via een pomp geretourneerd naar de infiltratieplassen.

Bodemopbouw en geohydrologie

De bodem van de Noordduinen bestaat voornamelijk uit een dik pakket matig fijn duinzand, hier en daar en op verschillende diepten afgewisseld met een klei- of veenlens. Het pakket is (zeer) goed doorlatend.

Volgens de beschrijvingen van de TNO boringen is het duinzandpakket van de Zuidduinen grover dan dat van de Noordduinen, waardoor de doorlatendheid van het pakket zeer goed is. In een deel van het duingebied van Berkheide (van Katwijk tot aan de Wassenaarseslag) ligt een laag Rijnklei, een slecht doorlatende laag met een hoge hydraulische weerstand. Aldaar is het freatische pakket vrijwel volledig gescheiden van het onder de kleilaag gelegen eerste watervoerende pakket. In Berkheide vindt zowel freatische waterwinning als diepwinning plaats.

Resultaten toetsing

Alle ontwikkelingsplannen op twee na kunnen vanuit waterhuishoudkundig opzicht worden gerealiseerd. De drie projecten waarvoor vanuit waterhuishoudkundig gebied nog nadere afstemming met het waterschap noodzakelijk is, betreffen de manege Jonker en de gebouwen aan het parkeerterrein van de Noordduinen.

De manege Jonker en Scum bevinden zich in de buitenbeschermingszone van de zeewering en buiten de bebouwingscontour. Hier gelden geen andere beperkingen (dan dat er geen sprake mag zijn van ontploffingsgevaar).

Naast het Waterbeheerplan heeft het Hoogheemraadschap diverse beleidsregels en algemene regels om de waterbelangen te waarborgen. Een belangrijke beleidsregel betreft de beleidsregel voor compensatie in open water. Initiatieven met een toename van verharding in buitengebied hoeven echter niet in watercompensatie te voorzien.

De duinvilla's liggen (gedeeltelijk) binnen de (buiten) beschermingszone. Eventuele nieuwbouw van een vrijstaande duinvilla (na sloop bestaand) is echter pas mogelijk na toepassen van de wijzigingsbevoegdheid. Op dat moment zal Het Hoogheemraadschap van Rijnland om advies worden gevraagd.

In het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro is Het Hoogheemraadschap van Rijnland om advies gevraagd met betrekking tot deze plannen en het aspect water. Mede gelet op de reactie van Rijnland is het bestemmingsplan uitvoerbaar wat betreft water.

5.2.3 Archeologie

Op basis van vermelde (recente) archeologische onderzoeken en gegevens (zie paragraaf 4.1) blijft onverminderd de archeologische verwachting van kracht zoals die is weergegeven op de verwachtings- en beleidsadvieskaart.

De gebieden met de **Waarde - Archeologische verwachting 1, 2 en 3** zijn als dubbelbestemming opgenomen op de verbeelding. Aan deze dubbelbestemming zijn regels verbonden. Daarbij staat Waarde - Archeologische verwachting 1 voor het strengste regime c.q. (uitzondering voor archeologisch onderzoek voor bodemingrepen tot 30 cm of 100 m² groot); Waarde - Archeologische verwachting 2 voor middelzwaar c.q. (uitzondering voor archeologisch onderzoek voor bodemingrepen tot 100 cm of 100 m² groot) en Waarde - Archeologische

verwachting 3 voor het lichtste regime c.q. (uitzondering voor archeologisch onderzoek voor bodemingrepen tot 300 cm of 100 m² groot).

Conclusie

Gelet op bovenstaande is het aspect archeologie voldoende meegewogen in dit bestemmingsplan.

5.2.4 Cultuurhistorie

Binnen het plangebied liggen enkele rijks- en gemeentelijke monumenten. Dit zijn achtereenvolgens:

- Werkplaats/loods, Rijnmond 198 (gemeentelijk monument);
- Gemaal, Binnensluisweg 3 (rijksmonument);
- Hotel Savoy, Boulevard 1 (gemeentelijk monument);
- Bunkercomplex met voormalig zendstation, Sportlaan 20 (rijksmonument);
- Waarnemingspost Zuidduinen (rijksmonument);
- Watertoren, pompgemaal en voorfiltergebouw, Cantineweg 19 (rijksmonumenten);
- Voormalige boswachterwoning, Wassenaarseweg 156 (gemeentelijk monument);
- Portierswoning Waterwingebied, Cantineweg 19 a (gemeentelijk monument)
- Voormalige boswachterswoning, Cantineweg 9 (gemeentelijk monument);
- Bunkercomplexen (gemeentelijk monumenten).

Voor deze monumenten geldt een conserverend beleid. Aangezien deze objecten beschermd zijn op basis van de aanwijzing tot monument is een aanvullende bescherming in het bestemmingsplan niet noodzakelijk. Voor de uitgangspunten ten aanzien van Cultuurhistorie zie paragraaf 4.2.2. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft recent de digitale handreiking Erfgoed en Ruimte gelanceerd. De handreiking is met name bedoeld voor gemeenten en geeft handvatten voor het opstellen van een cultuurhistorische paragraaf in bestemmingsplannen.

Directe aanleiding voor de handreiking is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dat per 1 januari 2012 in werking is getreden. De wijziging betreft een aanvulling van artikel 3.1.6 tweede lid onder a van het Bro. In een bestemmingsplan zal een paragraaf moeten worden opgenomen met “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden”. Voorliggend bestemmingsplan voldoet aan deze wijziging.

Beoogde ontwikkeling in relatie tot cultuurhistorie

Het bestemmingsplan kent op voorhand geen ontwikkelingen die ingrijpen op de cultuurhistorische waarden in het plangebied. Wel kan het zo zijn dat zich gedurende de planperiode ontwikkelingen aandienen op het gebied van recreatie, waterwinning, natuurbeheer, restauratie van bebouwing of landschap. Om in de afweging van deze ontwikkelingen cultuurhistorische waarden te kunnen betrekken is een dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorie opgenomen.

Cultuurhistorische waarden

In het rapport ‘Cultuursporen in het duin’ is aan verschillende landschapselementen een waardering vanuit cultuurhistorie toegekend, variërend van basiswaarde tot zeer hoge waarde. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen landschappen, militaire complexen en lijnelementen. Voor een uitgebreidere beschrijving wordt verwezen naar het rapport en de paragrafen 3.1. en 3.2.

De duinvilla's in het Sportlaangebied vertegenwoordigen tevens cultuurhistorische waarden omdat ze een uiting zijn van de wederopbouwarchitectuur net na de Tweede Wereldoorlog. In paragraaf 4.3.20 is reeds uiteengezet hoe deze waarden beschermd of zelfs verbeterd kunnen worden.

In het voorliggende bestemmingsplan is voor de gebieden en elementen met hoge en zeer hoge waarde de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' opgenomen. Enerzijds beschermt deze bestemming landschapselementen (o.a. sprangen, Pan van Persijn) door middel van de vereiste van een omgevingsvergunning voor werkzaamheden (vergravingen, vellen van beplantingen e.d.), anderzijds worden bebouwde elementen, zoals bunkercomplexen, beschermd door middel van een verbod op slopen en het aanbrengen van wijzigingen aan de bebouwing. Bij het al dan niet verlenen van een vergunning voor (bouw)werkzaamheden zal steeds de overweging moeten worden gemaakt of de aanwezige cultuurhistorische karakteristiek niet onevenredig wordt aangetast. Voor zover dit bestemmingsplan deze niet in de toelichting al heeft beschreven, dient de als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd rapport tevens als overwegingskader.

Aanwezige cultuurhistorische bouwkundige elementen, zoals de bunkers, het theehuis, etc. kunnen zodoende niet zonder meer worden gesloopt. Maar ook werken en werkzaamheden zijn niet zonder meer mogelijk, bijvoorbeeld als er plannen zijn het tracé van een historische weg te veranderen (bijv. door kappen van bomen), een wal wordt vergraven of een infiltratieplas wordt gedempt. Dit soort werkzaamheden zijn niet mogelijk zonder eerst een overweging te maken of de cultuurhistorische waarden niet onevenredig zullen worden aangetast.

Conclusie

Gelet op bovenstaande is het aspect archeologie en cultuurhistorie voldoende meegewogen in dit bestemmingsplan.

6 Juridische planbeschrijving

6.1 Inleiding

De herziening van het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (voorheen plankaart), regels (voorheen voorschriften) en een toelichting. De verbeelding en de regels zijn juridisch bindend. De toelichting moet hierbij gezien worden als een uitleg wat met de verbeelding en de regels wordt beoogd. De regels bevatten het juridische instrumentarium voor het regelen van de functies en vorm in het bestemmingsplangebied. De verbeelding heeft een rol voor toepassing van de regels alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat ruimtelijke plannen digitaal beschikbaar moeten zijn. Dit brengt met zich mee dat bestemmingsplannen digitaal uitwisselbaar zijn en op vergelijkbare wijze moeten worden gepresenteerd. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan digitale plannen moeten voldoen. Zo bevatten de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. SVBP kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvooi.

6.2 Planvorm

6.2.1 Verbeelding en regels

Uitgangspunt is dat de digitale verbeelding zoveel mogelijk informatie geeft over de in acht te nemen maten en volumes. De regels geven duidelijkheid over de bestemmingsomschrijving, de bouwregels en de specifieke gebruiksregels. In de regels zijn eventuele afwijkings- en wijzigingsregels opgenomen.

6.2.2 Bestemmingsvlak en bouwvlak

De in het plangebied aanwezige bestemmingen bestaan in de meeste gevallen uit twee vlakken: een bestemmingsvlak en een bouwvlak. Het bestemmingsvlak geeft aan waar een bepaald gebruik toegestaan is. Het bouwvlak is een gebied dat op de digitale verbeelding is aangegeven waarvoor de mogelijkheden om gebouwen te bouwen in de regels zijn aangegeven. Het bouwvlak is op de digitale verbeelding voorzien van aanduidingen die betrekking hebben op de maatvoering.

6.2.3 Aanduidingen

Op de digitale verbeelding is een onderscheid gemaakt in verschillende aanduidingen. Alle aanduidingen die betrekking hebben op afmetingen, percentages en oppervlakten, zowel ten aanzien van het bouwen als ten aanzien van het gebruik, zijn maatvoeringsaanduidingen, waaronder de goot- en bouwhoogte, het maximumbebouwingspercentage en het maximumaantal wooneenheden.

Een aantal functieaanduidingen is gebruikt om de gebruiksmogelijkheden binnen een bestemming of een gedeelte daarvan nader te specificeren. Het kan hierbij gaan om een nadere specificatie van de gebruiksmogelijkheden, een expliciete verruiming daarvan of juist een beperking.

Alle aanduidingen met betrekking tot de wijze van bouwen en de verschijningsvorm van bouwwerken, worden bouwaanduidingen genoemd.

Een gebiedsaanduiding is een aanduiding die verwijst naar een gebied waarvoor bij de toepassing van het bestemmingsplan specifieke regels gelden of waar nadere afwegingen moeten worden gemaakt.

Het bestemmingsplan biedt voor de bestaande woonbebouwing en de voorzieningen in het plangebied een consolidatie- en beheerfunctie en staat geen nieuwe grote ontwikkelingen toe. De juridische planvorm is afgestemd op de hoofdlijnen van het beleid dat erop gericht is de aanwezige functies te behouden. Het bestemmingsplan is daarmee te karakteriseren als een consoliderend bestemmingsplan. Deze planvorm maakt het mogelijk alle aanwezige functies in het plangebied te voorzien van een gedetailleerde bestemmingsregeling waardoor de ruimtelijke kwaliteit in het gebied als zodanig kan worden beheerd en behouden.

In dit bestemmingsplan zijn de meest maximale bouwmassa en gebruiksvorm(en) opgenomen wat stedenbouwkundig nog aanvaardbaar is. Concreet betekent dit dat bijvoorbeeld de bouwgrenzen in het ene geval ruimer zijn gemaakt en in het andere geval minder ruim. Op deze wijze worden afwijkingen van het bestemmingsplan meer een uitzondering.

Bij een weigering van een met het bestemmingsplan strijdige omgevingsvergunning, kan dan worden gemotiveerd dat in het bestemmingsplan al rekening is gehouden met de maximale mogelijkheden op het betreffende perceel.

6.3 Opbouw planregels

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- Inleidende regels;
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels;
- Overgangs- en slotregels.

6.3.1 Inleidende regels

Artikel 1: Begrippen

In dit artikel worden in dit bestemmingsplan gehanteerde begrippen gedefinieerd.

Artikel 2: Wijze van meten

Dit artikel bevat technische regelingen om onder andere oppervlaktes, hoogtes, dieptes en breedtes te kunnen bepalen.

6.3.2 Bestemmingsregels

Het bestemmingsplan kent 17 bestemmingen, zeven dubbelbestemmingen en een aantal aanduidingen.

Agrarisch

In de zuidoostelijke hoek van het plangebied ligt nog een klein strookje agrarisch gebied. Het agrarisch bedrijf is binnen een bouwvlak gebracht. De uitoefening van een agrarisch bedrijf is toegestaan op gronden met de bestemming agrarisch (bewerking van de gronden voor veeteelt of akkerbouw).

Bedrijf - Nutsvoorziening

Het gemaal, het waterwinbedrijf en het voorzuiveringsstation van Dunea hebben allen de bestemming "Bedrijf" gekregen. De uitgangspunten zijn reeds uiteengezet in hoofdstuk 4. Andere vormen van bedrijfsactiviteiten zijn niet mogelijk. Het uitoefenen van bedrijfsactiviteiten wordt in het algemeen niet gewenst geacht gelet op de ligging van de percelen in of nabij Natura-2000 gebieden. De aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn hier echter van oudsher ontstaan, direct gerelateerd aan de geomorfologie van de omgeving en vervullen een maatschappelijke rol (bemaling, waterwinning, etcetera) en worden om die reden wel toegestaan.

Groen

Aan het structurele Groen in het plangebied is de bestemming Groen toegekend.

Horeca

De aanwezige horecavoorzieningen zijn in het bestemmingsplan opgenomen. Hoofdgebouwen mogen binnen het bouwvlak worden gerealiseerd. De maximale goot- en bouwhoogte is opgenomen op de verbeelding en afgestemd op de huidige situatie. Indien er nu lichte horeca is gevestigd, is met een aanduiding "lichte horeca" geregeld dat geen zwaardere categorieën mogelijk zijn, zoals discotheken, dancings, pubs etc. Hiermee wordt voorkomen dat in de toekomst overlast ontstaat. Lichte horeca is horeca waarvan slechts een geringe milieubelastende werking uitgaat, zoals restaurants, snackbars, hotels e.d. Een exacte omschrijving is opgenomen in de begrippen (regels). Voor het theehuis is gelet op de ligging in het gevoelige Natura 2000-gebied een aanduiding daghoreca opgenomen zodat ter plaatse alleen daghoreca aanwezig mag zijn (daghoreca is een bedrijf (zoals een koffiehuis, brasserie, ijssalon) dat ondersteunend is aan en qua openingstijden in het algemeen vergelijkbaar is met detailhandelsvestigingen en in hoofdzaak bestaat uit het verstrekken c.q. snel serveren van kleinere maaltijden, broodjes, hapjes, ijs, gebak, koffie, thee en frisdranken met uitzondering van alcoholische dranken.

Maatschappelijk

Voor de in het plangebied voorkomende maatschappelijke functies is de bestemming Maatschappelijk opgenomen. Een nadere aanduiding van het soort maatschappelijke voorziening is achterwege gelaten. Hierdoor is een breed gebruik mogelijk. Wel is geregeld dat er geen nieuwe geluidgevoelige bestemmingen mogelijk zijn.

Natuur - Duinen

Aan de in het plangebied aanwezige duinen is de bestemming Natuur – duinen toegekend. Het oprichten van gebouwen is binnen deze bestemming niet mogelijk. Wel zijn bouwwerken ten dienste van de bestemming toegestaan. Het kan dan gaan om bankjes, hekwerken, verlichting, etcetera. De duinen zijn in eigendom van de gemeente dan wel Staatsbosbeheer. Zodoende kan voldoende richting en sturing worden gegeven aan een plaats en omvang van de bebouwing waarbij de belangen van het Natura 2000-gebied worden meegewogen. Voor het verrichten van andere werken zoals graven, verhardingen etcetera ("aanlegwerkzaamheden") is een omgevingsvergunning nodig. Deze wordt niet eerder verleend dan dat is aangetoond dat met de werken en werkzaamheden geen blijvende onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuur- en landschappelijke waarde van het gebied.

Recreatie en Recreatie - Recreatiewoning

Aan de beide recreatieterreinen (Noord- en Zuidduinen) is de bestemming Recreatie toegekend. D.m.v. een bebouwingspercentage is de hoeveelheid bebouwing geregeld die aanwezig mag zijn. Het percentage wordt berekend over het totale bestemmingsvlak. In het geval van Noordduinen is dat circa 10,9 ha, in het geval van Zuidduinen ca. 4,6 ha. De aanwezige bedrijfswoningen zijn specifiek aangeduid (deze tellen overigens wel mee in het bebouwingspercentage); in de regels is geregeld dat deze alleen ter plaatse van de aanduiding aanwezig mag zijn.

De aanduidingen "kampeerterrein" voor Zuidduinen en "recreatiewoningenterrein" voor Noordduinen regelen het onderscheid in kampeermiddelen dat op beide terreinen aanwezig mag zijn. In het geval van Zuidduinen betreft het alleen seizoensgebonden tenten en caravans; op Noordduinen mogen tevens (permanente) recreatiewoningen aanwezig zijn een aanvullende voorzieningen zoals een supermarkt. Nabij Dunea bevindt zich een recreatiewoning; deze heeft tevens de bestemming Recreatie gekregen met de nadere aanduiding recreatiewoning.

Sport

Het voetbalterrein van Quick Boys heeft de bestemming Sport gekregen. De aanwezige bebouwing is d.m.v. een bouwvlak opgenomen. Daarbuiten mogen geen gebouwen worden gerealiseerd. Bouwwerken ten dienste van de bestemming, zoals ballenvangers en lichtmasten worden via de regels toegestaan. Een exacte plekaanduiding is achterwege gelaten waardoor flexibiliteit ten aanzien van de exacte plaatsing bestaat. Wel zijn maximale hoogtes opgenomen. De aanwezige skeelerbaan en sportveld aan de Noordduinseweg hebben tevens de bestemming Sport maar met een nadere aanduiding zodat alleen dit gebruik ter plaatse mogelijk is. In de regels zijn beperkingen gesteld ten aanzien van toegestane bouwwerken, geen gebouw zijnde. Zo zijn lichtmasten en ballenvangers (anders dan bij Quickboys) niet mogelijk. De tennisvereniging is ook binnen de bestemming Sport gebracht. De aanwezige lichtmasten met een hoogte van 7 m zijn aangeduid. Deze zijn alleen mogelijk daar waar aanwezig.

Sport - Manege

De manege van Jonker heeft de bestemming Sport-Manege gekregen. Het bebouwingspercentage regelt de maximale hoeveelheid bebouwing die op het perceel aanwezig mag zijn. Het percentage wordt berekend over het totale bestemmingsvlak. Hierdoor bestaat flexibiliteit ten aanzien van de exacte plaatsing van de bebouwing. Alleen de plek van de bedrijfswoning is exact aangeduid.

Tuin

De tuinen rondom enkele woningen (met name de duinvilla's aan de Sportlaan) hebben de bestemming Tuin gekregen. Hiermee wordt het overwegend onbebouwde, groene karakter van deze tuinen beschermd. Toevoegen van bebouwing wordt pas mogelijk na afweging en gebruikmaking van de wijzigingsbevoegdheid voor de uitbreiding van woningen aan de Sportlaan.

Verkeer(-Verblijfsgebied)

De gebiedsontsluitingswegen met een 50 km/h-regime krijgen de bestemming Verkeer. De overige wegen, overwegend 30 km/h-wegen, krijgen de bestemming Verkeer - Verblijfsgebied gericht op de beoogde functie en mogelijkheden biedend voor bijvoorbeeld opname van speeltoestellen in woonstraten. Verder vallen binnen

deze bestemmingen de openbare ruimten en de groenvoorzieningen die niet worden gerekend tot het structurele groen van het gebied. Binnen de bestemmingen Verkeer- (Verblijfsgebied) is parkeren toegestaan. In zowel Noordduinen als Zuidduinen zijn evenementen toegestaan ter plaatse van de aanduidingen. Het maximale aantal en duur van de evenementen is geregeld in de regels. Dit zijn bestaande evenementen. Aanvullende eisen ten aanzien geluidaspecten, openingstijden worden verder gespecificeerd in het evenementenbeleid en in de evenementenvergunning

Water

Waterlopen ten behoeve van de waterhuishouding zijn in het plangebied specifiek bestemd als Water.

Wonen

De aanwezige woningen zijn allen bestemd met de bestemming Wonen (met uitzondering van de duinvilla's, die de bestemming Wonen – Duinvilla hebben gekregen- zie voor de uitleg bij de bestemming paragraaf 4.3.18). Het hoofdgebouw dient gebouwd te worden binnen het bouwvlak. Aan-, -uitbouwen, vrijstaande bijgebouwen en overkappingen zijn ook mogelijk buiten het bouwvlak. In de regels zijn maximale maten opgenomen m.b.t. goot- en bouwhoogten en oppervlaktes.

Wonen - Garage

De in het plangebied solitair gelegen garages hebben de bestemming Wonen-Garage.

Dubbelbestemming Leiding - Gas

Deze dubbelbestemming is opgenomen ter bescherming van de leiding worden op basis van de exacte ligging van het tracé plus belemmeringenstrook.

Dubbelbestemming Waarde - Archeologische verwachting (1, 2, 3)

Deze bestemming regelt de bescherming van de eventueel aanwezige archeologische artefacten. Pas op het moment dat bouw- of aanlegwerkzaamheden plaatsvinden, zal nader onderzoek nodig zijn om aan te tonen dat archeologische waarden niet worden aangetast. De regeling voor archeologie (en cultuurhistorie, zie hierna) is afgestemd op de provinciale verordening en toegesneden op de mogelijkheden voor maatwerk zoals dat ook in de provinciale verordening is verwerkt.

Dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie

Ter bescherming van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden is de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie (zie verder paragraaf 4.2.2).

Dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering

De op de verbeelding tot Waterstaat - Waterkering aangewezen gronden worden, naast de primaire bestemming, mede bestemd voor de bescherming, het onderhoud en de verbetering van de waterkering alsmede voor de aanleg van een dijk- in- duinlichaam. Deze gronden komen overeen met de primaire kering zoals vastgelegd in de Legger (=kustversterkingsplan).

Nu de bescherming van de waterkering voldoende is geborgd in de Keur is het niet nodig om hiervoor tevens een afzonderlijk beschermingsregime in het bestemmingsplan in het leven te roepen. Het is echter wenselijk om te voorkomen dat

wordt toegestaan dat de gronden worden gebruikt op een wijze dat in strijd is met de Keur. Om deze reden is aangegeven dat watervergunningplichtige bouwwerken, werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden slechts kunnen worden uitgevoerd na inwerkingtreding van de watervergunning ('voorwaardelijk voorschrift').

Dubbelbestemming Waterstaat- Waterstaatkundige functie

De op de verbeelding tot Waterstaat- Waterstaatkundige functie aangewezen gronden zijn, naast de primaire bestemming, mede bestemd voor de bescherming van de waterkering. Deze gronden komen overeen met de (buiten) beschermingszones zoals vastgelegd in de Legger (kustversterkingsplan).

6.3.3 Algemene regels

Anti-dubbeltelregel

Deze regel dient te voorkomen dat situaties ontstaan welke niet in overeenstemming zijn met de bedoeling van het plan. Daar voor een gebouw een zeker open terrein is vereist, wordt via de anti-dubbeltelregel voorkomen dat eenzelfde terrein twee keer wordt "meegenomen" bij de beoordeling van een bouwaanvraag. Grond die al eerder moest worden meegeteld bij de beoordeling van een bouwplan mag niet nog eens worden meegeteld bij een nieuwe bouwaanvraag.

Algemene bouwregels

In dit artikel zijn algemene bouwregels opgenomen, die voor het gehele plangebied gelden.

Algemene aanduidingsregels

In dit artikel zijn algemene aanduidingsregels opgenomen, die voor het gehele plangebied gelden.

Algemene wijzigingsregels

Met behulp van dit artikel kunnen burgemeester en wethouders wijzigingen in het plan aanbrengen op ondergeschikte onderdelen. Het kan zijn dat in de uitvoering van werken niet geheel voldaan kan worden aan de opgenomen regeling of plaatsaanduiding van de plek ten aanzien van bouwen en- /of gebruik van gronden. Burgemeester en wethouders dienen wel alvorens deze wijzigingsbevoegdheid toe te passen de belangen van derden af te wegen, te bezien of het straat- en bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad.

6.3.4 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht

Bouwwerken welke op het moment van tervisielegging van het plan bestaan of waarvoor een bouwvergunning is aangevraagd, mogen blijven bestaan, ook wanneer dit strijdig is met de bebouwingsregels. Het gebruik van de grond en opstallen, dat afwijkt van de regels op het moment waarop het plan rechtskracht verkrijgt, mag gehandhaafd worden.

Slotregel

In de slotregel wordt aangegeven op welke wijze de regels van het bestemmingsplan kunnen worden aangehaald.

7 Uitvoerbaarheid en handhaving

7.1 Vooroverleg en inspraak

Het plan is in het kader van het vooroverleg ter advisering naar de diverse overleginstanties gestuurd. Er zijn reacties binnengekomen van Tennet, Dunea, Hoogheemraadschap van Rijnland, de gemeente Noordwijk, Staatsbosbeheer en de provincie Zuid-Holland.

De gemeente Noordwijk, Tennet en het Hoogheemraadschap van Rijnland hadden geen opmerkingen (de reacties leiden dus ook niet tot een aanpassing). Staatsbosbeheer verzoekt om een afspraak, o.a. om de verbeeldingen gedetailleerd te kunnen inzien. De reactie van Staatsbosbeheer leidt niet tot aanpassing van het plan.

De reactie van Dunea heeft geleid tot enige aanpassingen. Zo worden de passages t.a.v. het voorzuiverstation aan de Wassenaarseweg, het bunkercomplex met voormalig zenderstation en het fietspad Pan van Persijn verwijderd, omdat deze elementen niet in het plangebied aanwezig zijn c.q. er niet zullen komen. Over de barakken aan de Wassenaarseweg wordt naar aanleiding van de reactie van Dunea in de toelichting aangegeven dat de barakken aan weerszijden van de weg worden als één complex beschouwd waarvoor een integrale visie en bestemmingsplan gewenst is. Daarvoor is meer duidelijkheid over de ontwikkeling van de Mient-Kooltuin en Locatie Valkenburg noodzakelijk. Voorts wordt in de toelichting aangegeven dat ten aanzien van het pompstation van Dunea de noodzaak voor uitbreiding van het percentage te bebouwen oppervlak wordt deels veroorzaakt doordat op de plankaart de begrenzing van het pompstation is aangepast aan de begrenzing zoals vastgesteld in de concept aanwijzing Natura 2000. Daarnaast gaat het om het mogelijk maken van de verwachte noodzakelijke uitbreiding van onze installaties t/m 2025.

De reactie van de provincie heeft geleid tot aanpassing van de naam van het waterwingebied; tevens is in de regels voor dit gebied een adviesplicht voor de gemeente aan de provincie toegevoegd. In de toelichting is een passage toegevoegd over de actualisering van de provinciale structuurvisie ruimtelijke verordening, waarin onder meer een beschermingsregime is opgenomen voor de Limes (voor de regels en verbeelding heeft dit overigens geen gevolgen). Tot slot is naar aanleiding van de reactie van de provincie de mogelijkheid voor een 2^e bedrijfswoning op recreatieterrein Noordduinen, komen te vervallen.

7.2 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan is gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld om schriftelijk en mondeling op het plan te reageren. In de bijlage Nota zienswijzen zijn deze samengevat; tevens is aangegeven wordt tevens of de eventueel ingediende zienswijzen aanleiding zijn het plan aan te passen en zo ja om welke aanpassingen het gaat.

7.3 Economische uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan "Duinen" is opgesteld onder regime van de nieuwe Wro. Onderdeel van de nieuwe Wro is de GREX – wet. De wetgever heeft met de nieuwe regeling inzake de grondexploitatie, ook wel Grondexploitatiewet (GREX – wet) genoemd, een oplossing willen bieden voor het probleem dat gemeenten bij de

ontwikkeling van nieuwe gebieden geen of slechts beperkte mogelijkheden van kostenverhaal hebben, indien zij niet de eigenaar zijn van de te ontwikkelen gronden (afdeling 6.4 Wro). Dit als stok achter de deur als het niet lukt om een exploitatieovereenkomst af te sluiten met de private grondeigenaren. Er zijn twee mogelijkheden om (privaatrechtelijk) de kosten te verhalen:

1. anterieure exploitatieovereenkomst, exploitatieovereenkomst voordat een exploitatieplan aan de orde is.
2. posterieure exploitatieovereenkomst, exploitatieovereenkomst die gesloten wordt na de inwerkingtreding van een exploitatieplan.

Het exploitatieplan is verplicht als het niet lukt om een anterieure exploitatieovereenkomst af te sluiten met de eigenaren binnen het exploitatiegebied. Het exploitatieplan biedt dan een grondslag om de kosten van openbare voorzieningen via de omgevingsvergunning te innen.

De gemeente kan bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan, besluiten geen exploitatieplan vast te stellen, wanneer:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is (art. 6.12 Wro);
- er geen kosten te verhalen zijn (art 6.2.1a Bro), of indien sprake is van bij algemene maatregel van bestuur aangegeven gevallen.

Deze gevallen zijn opgesomd onder artikel 6.2.1a Bro:

- het totaal der exploitatiebijdragen dat met toepassing van artikel 6.19, van de wet kan worden verhaald, minder bedraagt dan € 10.000,-;
- er geen verhaalbare kosten zijn als bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f;
- de verhaalbare kosten, bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen

Consequenties bestemmingsplan

In het bestemmingsplan zijn enkele ontwikkellocaties opgenomen. Deze zijn echter zodanig kleinschalig van aard dat ze niet zijn aan te merken als bouwplan als bedoeld in de Wro / Bro. Hierop geldt een uitzondering, namelijk het realiseren van 65 recreatiehuisjes en de bedrijfswoning op de Noordduinen. Voor deze ontwikkeling geldt echter dat ze vallen onder de gevallen als genoemd onder artikel Bro (zie boven). Om deze reden zal geen exploitatieplan worden vastgesteld.

7.4 Handhaving

De gemeente Katwijk heeft in het plan 'Organisatie van het Vergunning- en Handhavingsbeleid 2012-2016' voor de komende jaren het integrale toezichts- en handhavingsbeleid vastgelegd. Dit beleid richt zich op de bebouwde omgeving met als doel een bijdrage te leveren aan de naleving van gestelde normen en regels. Het streefbeeld voor de gemeentelijke toezichts- en handhavingstaak is om deze op een structurele en integrale manier vorm te geven. Eventuele toepassing van bestuurs- of strafrechtelijke sancties maakt de toezichts- en handhavingsketen compleet. Toezicht wordt gehouden op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen. Er vindt controle plaats op de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden. Doel is het waarborgen van een basiskwaliteit ten aanzien van de bouwkundige staat,

veiligheid, en de milieukundige, ruimtelijke en cultuurhistorische kwaliteit van de bebouwde omgeving. Verder wordt toezicht gehouden op precariorechten, de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens en leegstand. Voor handhavingstaken voortvloeiend uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is sprake van signaaltoezicht en wordt samengewerkt bij evenemententoezicht. Thema's als duurzaam bouwen en veiligheid vormen steeds vaker een onderdeel van de toezichtstaak.

Tijdens het gebruik wordt toezicht gehouden op bestaande objecten. Deze gebruiksfase begint nadat een object (bijvoorbeeld een gebouw) is opgericht, ingericht en daardoor gebruiksklaar is. Toezicht vindt plaats op grond van een verleende omgevingsvergunning of algemeen geldende voorschriften. Objecten worden volgens een vastgestelde controlefrequentie periodiek gecontroleerd. Hoofdzakelijk betreft het toezicht periodieke controles op basis van het Gebruiksbesluit/Bouwbesluit, de Wet milieubeheer, de APV (evenementen) en aan deze gerelateerde wetgeving. Ten slotte wordt toezicht gehouden op gebiedsniveau; (strijdig)gebruik en het illegaal oprichten van bouwwerken en ruimten. Op deze manier worden de ruimtelijke, esthetische en landschappelijke kwaliteiten versterkt en de veiligheid en leefbaarheid van de (openbare) ruimte verbeterd. Dit type toezicht is veelal naar aanleiding van een klacht of melding of op basis van vrije veldtoezicht. De planregels in dit plan zijn voldoende duidelijk, concreet en toepasbaar voor toezicht en handhaving.

8 Procedure bestemmingsplan

Het bestemmingsplan Duinen heeft een uitgebreide procedure doorlopen. Het voorontwerpbestemmingsplan is vrijgegeven voor het wettelijk vooroverleg ex art. 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) met verschillende (semi)overheden en belangenorganisaties. Enkele reacties zijn aanleiding geweest tot aanpassing van het voorontwerpbestemmingsplan. Zie hoofdstuk 7. Vervolgens heeft het college van burgemeester en wethouders het ontwerpbestemmingsplan vrijgegeven voor ter visie legging conform art 3.8 (nieuwe) Wro.

Na publicatie, is het ontwerp vanaf 29 oktober 2012 gedurende 6 weken ter inzage gelegd. In die tijd konden door een ieder zowel mondelinge als schriftelijke zienswijzen worden ingediend bij de gemeenteraad. De ingediende zienswijzen zijn in een separate nota samengevat en door de gemeente beantwoord. Deze nota is als bijlage toegevoegd aan dit bestemmingsplan. Hier is tevens te lezen of de zienswijze (deels) gegrond is en of deze heeft geleid tot aanpassing. In de nota zijn tevens de ambtshalve aanpassingen weergegeven.

Na aanpassing van het bestemmingsplan met inachtneming van de door de raad aangebrachte wijzigingen wordt het vastgestelde bestemmingsplan wederom 6 weken ter inzage gelegd (aanvang beroepstermijn). Belanghebbenden die een zienswijze bij de gemeenteraad hebben ingediend kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarnaast kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen wijzigingen die de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan heeft aangebracht.